

Bodleian Libraries

UNIVERSITY OF OXFORD

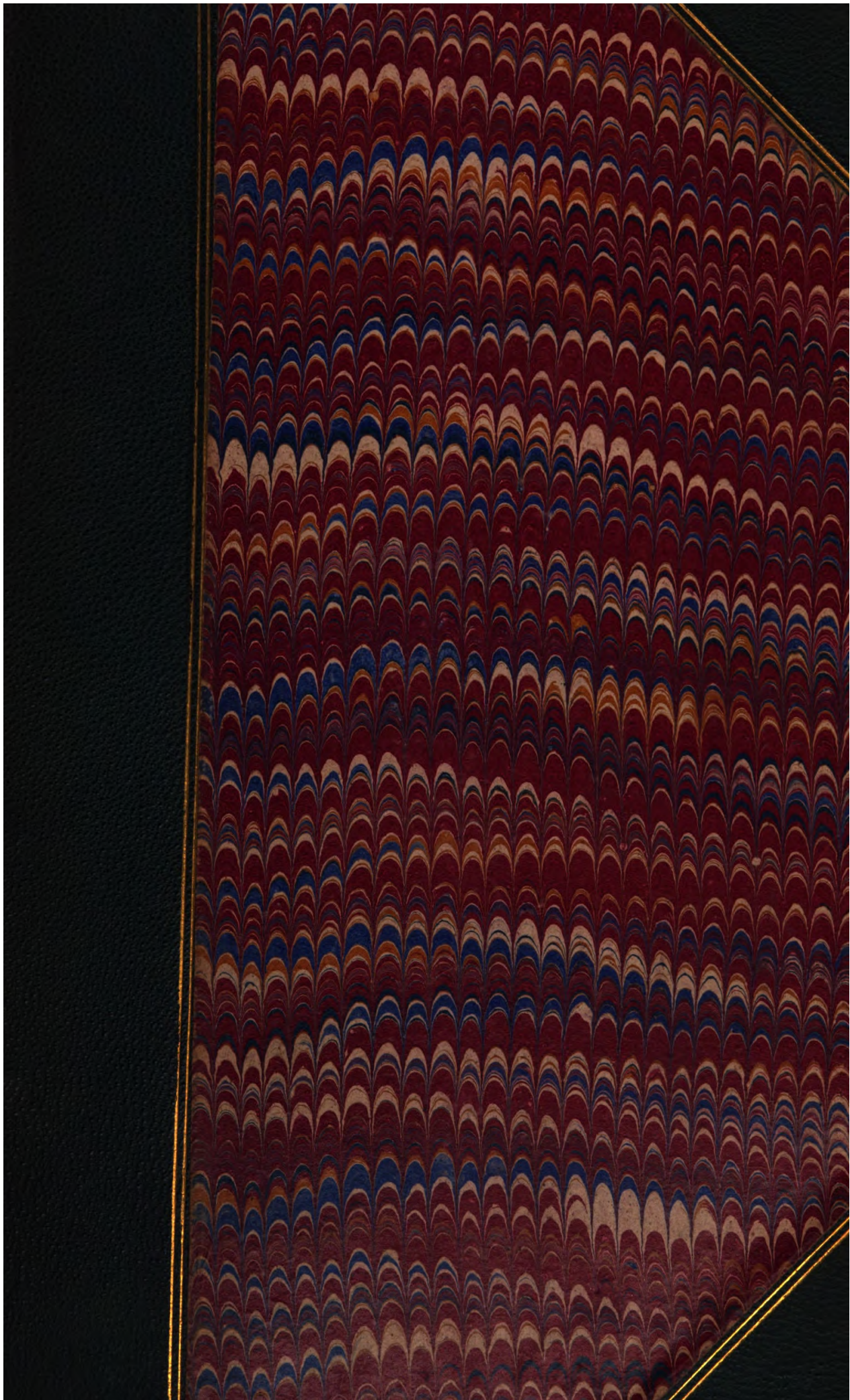
This book is part of the collection held by the Bodleian Libraries and scanned by Google, Inc. for the Google Books Library Project.

For more information see:

<http://www.bodleian.ox.ac.uk/dbooks>

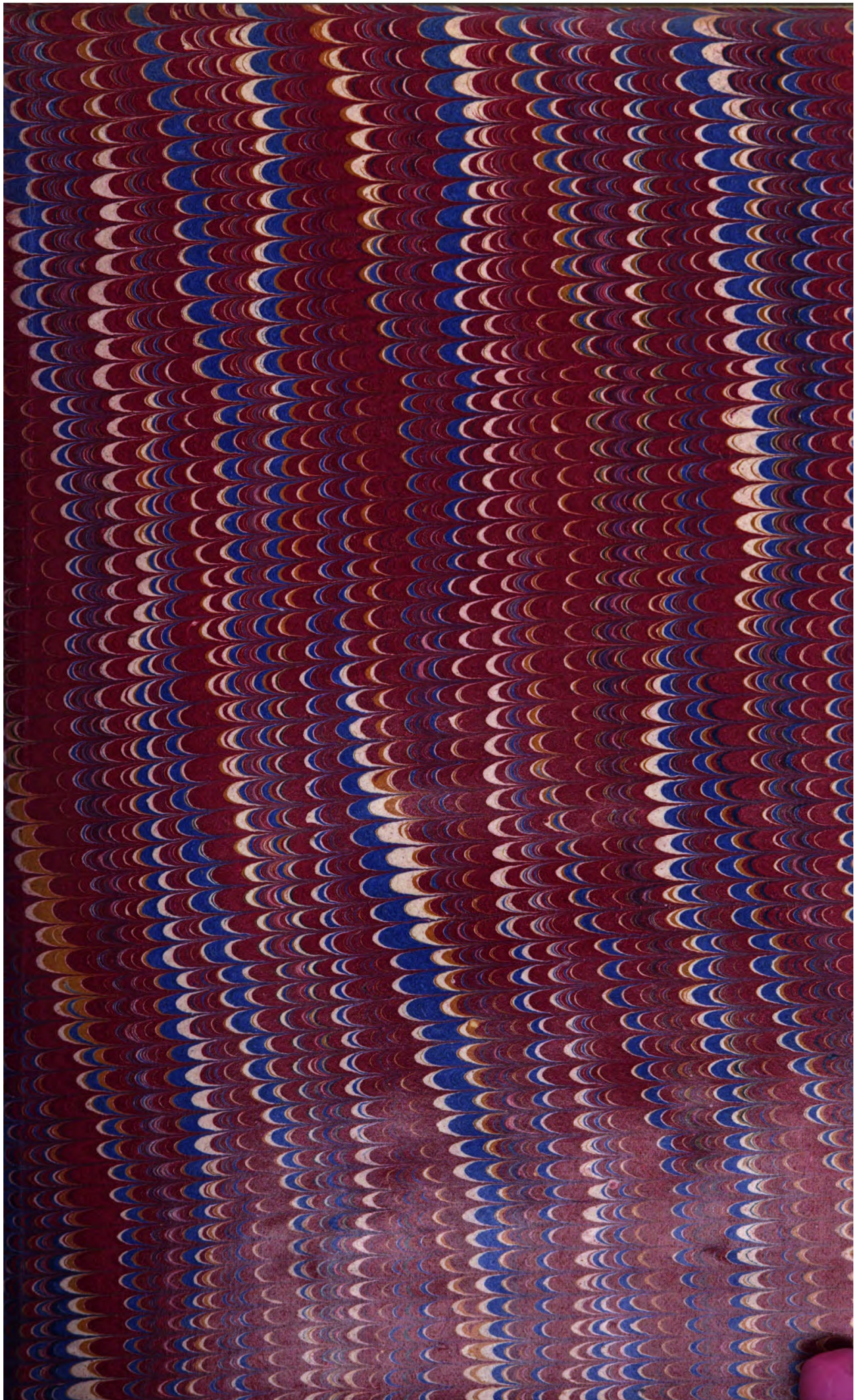
This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 2.0 UK: England & Wales (CC BY-NC-SA 2.0) licence.

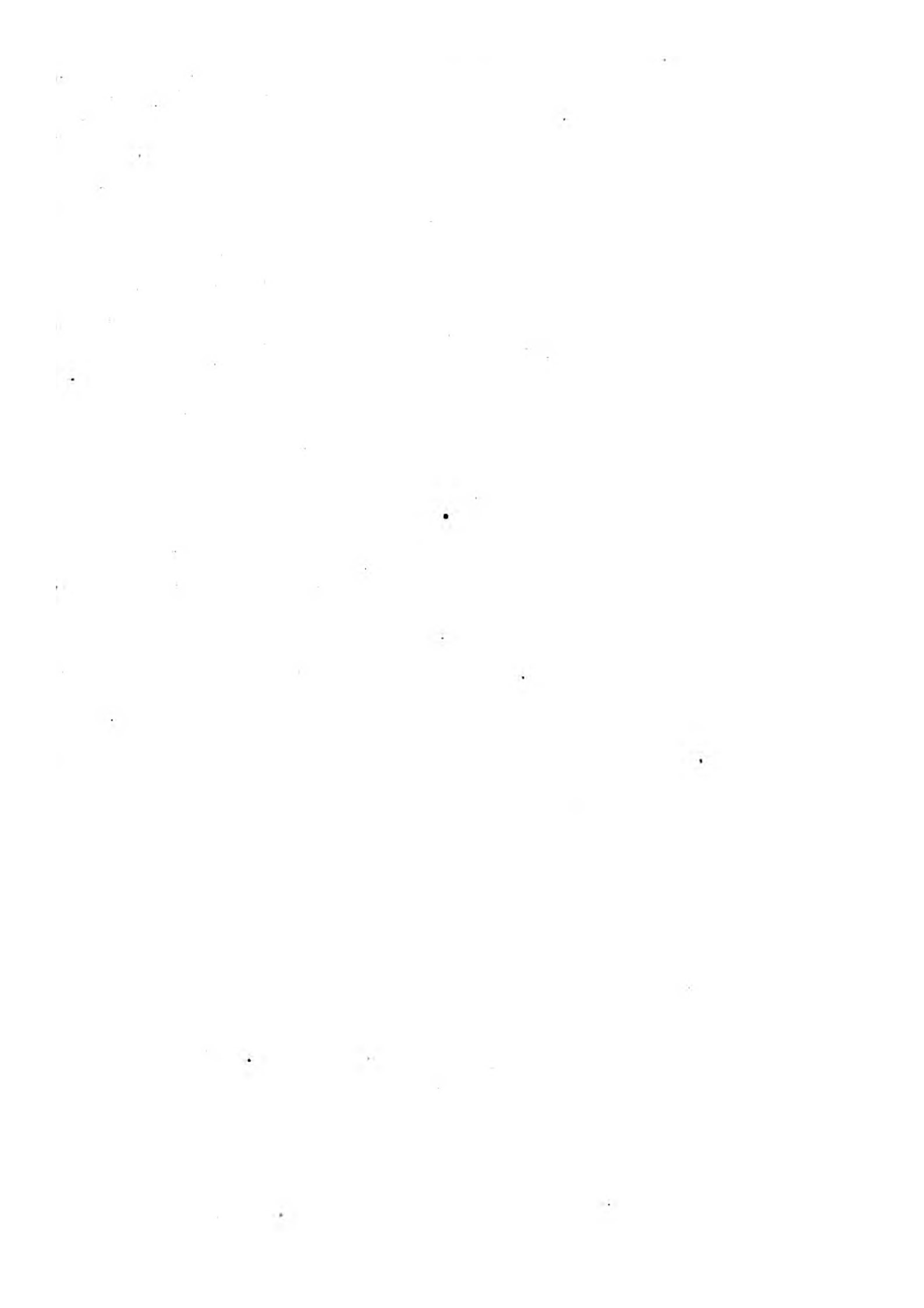
~~167~~ ^L 15.

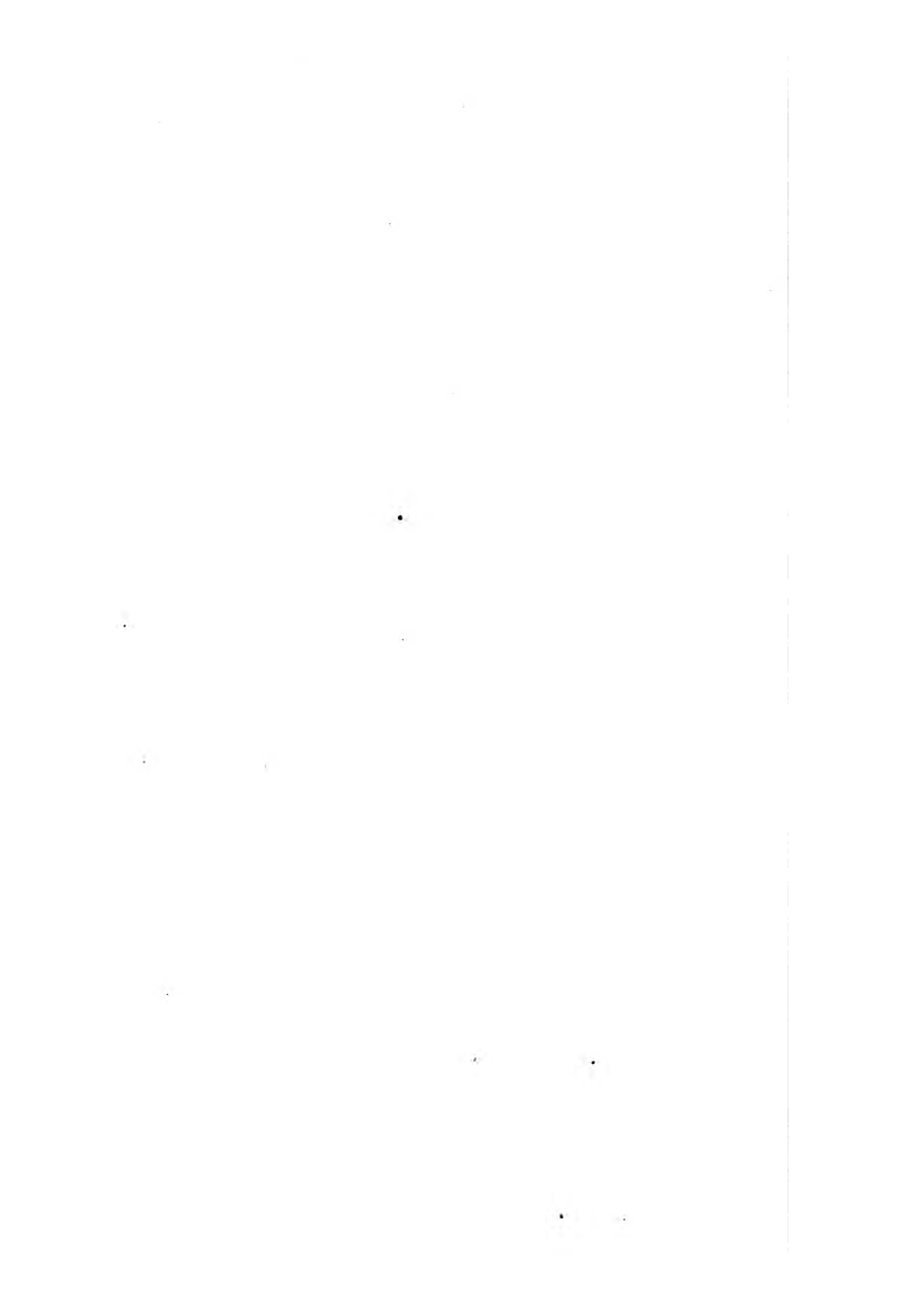
122 f 21

CARL WILHELM BÖTTIGERS

SAMLADE SKRIFTER.

TREDJE BANDET.

STOCKHOLM, 1858.

P. A. NORSTEDT & SÖNER,

Kongl. Boktryckare.

INNEHÅLL.

Strödda Dikter. VII. *Sceniska ämnen.*

National-divertissement	sid. 1.
En Majdag i Varend	» 9.
Asarne i Delfi	» 99.
Prolog å kongl. theatern d. 4 November 1854	» 111.

Strödda Dikter. VIII. *Akademiska festdikter.*

Svar på C. A. Hagbergs inträdes-tal i Svenska Akademien	» 117.
Vid Magisterpromotionen 1833	» 121.
Till Damerna, vid Medicinæ-Doktors promotionen 1835	» 125.
Epilog af Promotor, vid Magisterpromotionen 1857	» 128.
Vid invigningen af en nations-byggnad	» 136.
Till H. K. H. Kronprinsen Oscar, 1832	» 138.
Till Hertigarne af Skåne och Upland, 1832	» 139.
Till H. M. Konung Carl XIV Johan, 1837	» 140.
Till Erkebiskop Wallin, helsningssång	» 142.
Till densamme, festsång	» 146.
Till Adam Oehlenschläger, 1847	» 148.
Vid Arffurstarnes afresa från Upsala, 1849	» 150.
Till Landshöfdingen Frih. v. Kræmer, 1849	» 152.

Strödda Dikter. IX. *Blandade ämnen.*

Folksång	» 157.
Till H. K. H. Kronprinsessan, 1839	» 158.
Till H. M. Konung Oscar, Juni 1852	» 159.
Till H. M. Konung Oscar, Dec. 1852	» 160.
Till Prins Oscar, 1853	» 161.
Telegraf-svar	» 162.
Dalkullans visa	» 163.
Till Franzén	» 164.

Till "Vikingens" skald, 1837	sid. 166.
Till Erik Gustaf Geijer, 1842	» 168.
Till densamme, 1844	» 169.
Till Tegnér, 1843	» 171.
Skaldens dotter	» 173.
Hedvigs bild	» 175.
Till Atterbom	» 177.
Till Bernh. v. Beskow 1847	» 178.
Till densamme, 1849	» 180.
Till densamme, 1853	» 181.
Till H. Exc. Grefve af Ugglas	» 182.
Till Fredrika Bremer	» 184.
Till en ung schweiziska i Skåne	» 186.
Vid Kronoberg	» 187.
Till en konstlskarinna	» 188.
Till en ung skådespelerska	» 189.
Skål för svenska theatern	» 190.
Till H. Exc. Grefve Magnus Brahe	» 192.
Till densamme	» 193.
Till Fogelberg	» 194.
Afsked till Köpenhamn	» 195.
Suck, 1848	» 196.
Till Doktor Lundvall	» 197.
Till Doktor Svalin	» 199.
Bröllopsång	» 201.
Till Grefvinnan H.	» 203.
Blommor från Kinnekulle	» 204.
Till en sjuk väninna	» 206.
Till Ava Wrangel	» 207.
Den slumrande lilla flickan	» 210.
Den öfvergifnas afsked	» 212.
Neckrosen	» 213.
Folkvisa	» 214.
Rosenbusken	» 215.
I Mathildas minnesbok	» 216.
Till den återkomna	» 217.
Utsigt	» 218.

Till en post-tjensteman	sid. 219.
Till en författarinna	» 221.
Till Gustaf Myhrman	» 222.
Till Daniel Müller	» 224.
Med en almanach	» 225.
Den åttiåriga	» —
Tidens fart	» 226.
Sofiadagen	» 227.
Med en familje-psalmbok	» 230.
På min mors grafsten	» —
På lysningsdagen	» 231.
Till Disa	» —
Till Esaias Tegnér och hans maka	» 232.
Skål på Tegnér's födelsedag	» 234.
Till Biskopinnan Tegnér	» 235.
Helsing till Nygård	» 236.
Plantskolan på Nygård	» 237.
I Emma Rappes minnesbok	» 239.
I Disa Rappes minnesbok	» 240.
Till Biskopinnan Tegnér, 1848	» 241.
Borta och här	» 242.
Nyårsverser i min hustrus almanach, 1845—1858	» 244.

Efterbildningar.

Österländska bilder.

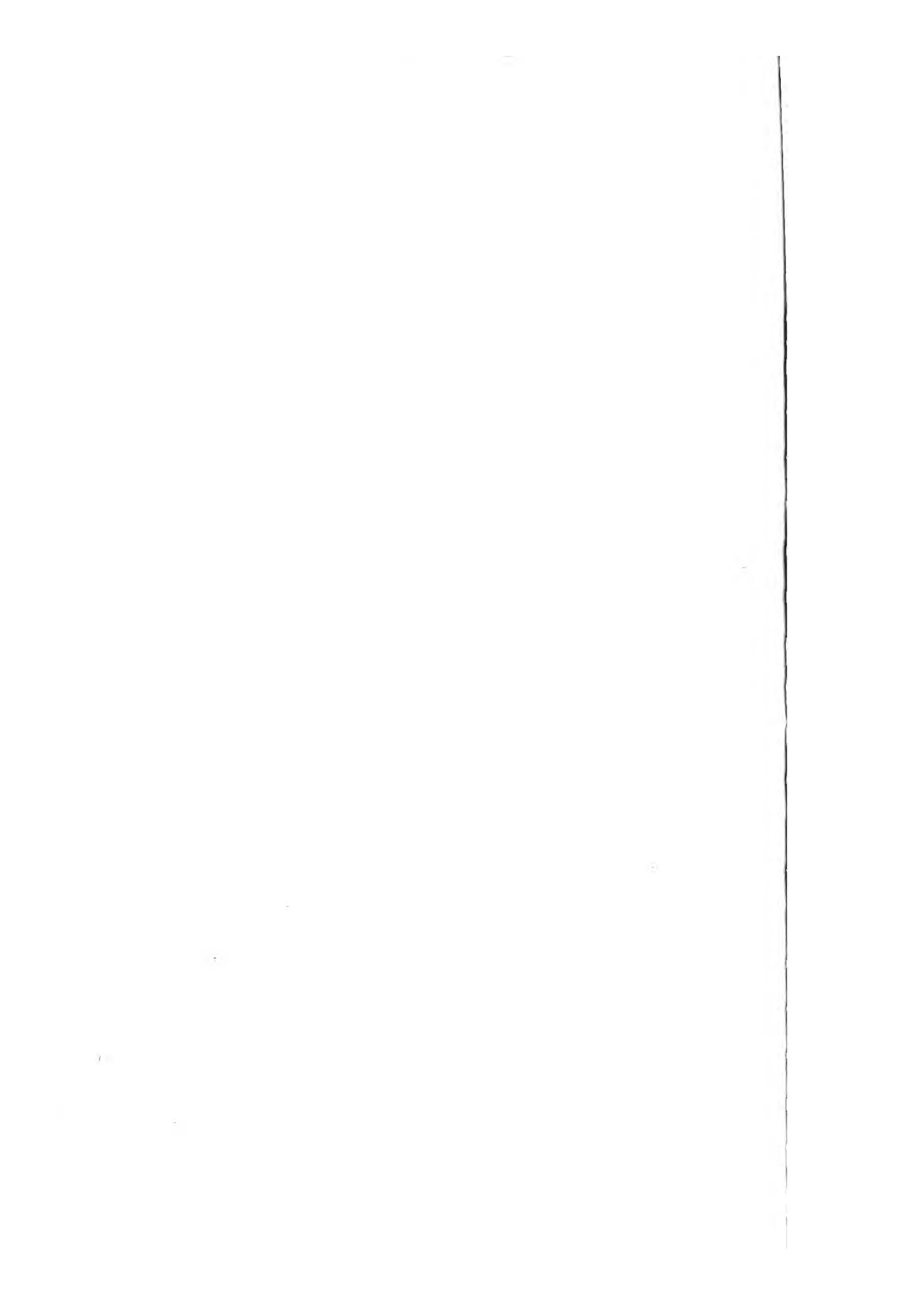
Davids biträden	» 257.
Englarne i Moskén	» 258.
Bönhörelsens stund	» 259.
Den rätta konungen	» —
Vedergällning	» 260.
Äplet	» —
Musiken	» 261.
Lejoninnans botgöring	» —
Brudens fråga	» 262.
Michel Angelos "Natt"	» 263.
Toskansk Facchino-sång	» —
Skogsfyndet	» 264.

Filomela	sid. 266.
Syskonen	» —
Hektors afsked	» 267.
Flickan fjerran ifrån	» 269.
Parabel	» 270.
Längtan ur dalen	» 271.
Jordens delning	» 273.
Åskvädret	» 275.
Pilgrimen utanför St. Just	» 277.
Mari	» 278.
Öfver ett enögdt barn	» 279.
Kamraten	» 280.
Bestämmelsen	» 283.
Suck ur fångtorner	» 284.
Vid hafsstranden	» 286.
Blommorna och vågen	» 287.
Qvinnor! Äplen!	» 288.
Elvira vid lampan	» —
Återkomsten	» 289.
Huru ofta?	» 291.
Torra tårar	» —
De tvenne dropparne	» 292.
Bacchi bildstod	» 293.
Det tysta afskedet	» 295.

STRÖDDA DIKTER.

VII.

SCENISKA ÄMNEN.

NATIONAL-DIVERTISSEMENT.

*Uppfördt å kongl. theatern, vid Carl XIV Johans
regerings-jubilæum 1843.*

HYMN.

Du, som med krans af stjernor hjessan kröner
I seklers sekel, stoftets hyllning tag!
Du länge skyddat har åt nordens söner
En faders lif: du hörde deras böner,
Så hör ock deras glada lof i dag!

Från vinterlanden opp till solens flöden,
Vår lofsång stige i förenta ljud!
Din vink ger lifvet, och din vink ger döden,
Du hvälfver kungars, hvälfver folkens öden,
Beskydda Sverges kung och folk, O Gud!

CHÖR.

Hell dig, Carl Johan! — På silfrade håren
Bär du än kronan, som räcktes dig fritt.
Bragder och mödor dig följde i spåren,
Men ej blott mödorna växa med åren,
Kärleken äfven; — dess välde är ditt.

Hell dig, Carl Johan! — I kraftiga handen
Bär du än spiran, som folket dig gaf.
Tid kan ej lösa de eviga banden. —
Fria sig spegla de nordiska landen
Än i de fria, de nordiska haf.

EN SKÅNSK BONDE.

Svenska bonden ärfde svenska jorden,
Men han ärfde ock fädrens sinn'.
Stor i handling, aldrig stor i orden,
Lägger han sig om trohet vinn.
Plogen vänder han med kraft än lika seg,
Herre är han sjelf uppå sin ärfda teg,
Ej på tinget hans ord är falt,
Men evigt älskar han den kung, han valt.

Se, från Lappland ända ner till Skåne
Samma idoga, raska nit!

Årets växt bestäms af sol och måne,
Och dernäst utaf bondens flit.
Re'n ur smälta drifvor skjuter grödan ung,
Gamle bondemän omkring sin gamle kung
För en framtid då sörja ej,
Men hviska: "ännu lefver gamle Frey".

EN LAPPLÄNDARE.

Trängt har glädjens sken
Opp till Lappens fjäll:
Han har blott sin ren
Och sitt ringa tjäll,
Men vid frusna poln
Ser han midnatts-soln.

På sin skida han
Nya vingar fått.
Smickra ej han kan,
Men välsigna blott
Och, bland snö och ljung,
Sjunga för sin kung.

EN NORRMAN.

Från Dovrefjäll jag helsning bär,
Från bröder bakom berg i vester.

Der firar Nore, Svea här,
Med samma tjusning samma fester;
Ty hjelten med ett handslag har
Förenat nordens tvillingpar.

Kring Stockholm som kring Aggerhus,
Kring Östersjön, kring vestervågor,
Sig hvälfver himmel lika ljus
Med Carlavagn och norrskenslågor. —
Och fria männer veta bäst,
Att kungens det är folkets fest.

EN MORAKARL.

I dalarne bodde, i dalarne bor
Bland armod än trohet och ära:
Ett slägte, som håller den ed, som det svor,
Och pilar i vapnet ses bära.
Det blandar med bark icke sällan sitt bröd,
Men mäktige herrar dock funno sitt stöd
Hos fattiga männer i Dala.

Och Engelbrecht, Vasa, — vi hörde dem till,
Vi följde dem tappre i striden:
Vi följe Carl Johan, om han det så vill,

Dock tacke vi honom för friden.
Då rödjes vår skog och då växer vår skörd,
Och arbetets glädje blir då icke störd
För lyckliga männer i Dala.

EN SOLDAT.

Soldaten han älskar sin kung och sitt land,
Glad lifvet för begge han vågar.
Och, ära i bröstet, muskötén i hand,
Mot tusende dödar han tågar.
Svenskt mod och svenskt stål ta så lätt icke rost:
Den svenske soldaten han fins på sin post.
Wer da? — det är Svensken, som frågar.

Och skallar trumpetén till uppbrott, — välan,
Stridsrustad står nordmannahären.
Den vet hvilken hjelte, som grånad för an,
Och Leipzig den mins och Grossbeeren.
Ja, kommer vår ovän i skotthåll en gång,
Det har ingen fara, fast fredén var lång,
Ej klicka de svenska gevären.

EN BERGSMAN OCH EN SJÖMAN.*Vexel-sång.**Bergsmannen.*

Svänger jag hammarn i djupaste schakt,
Natten blott ser mina tankar;
Men af den malm, som i dagen jag bragt,
Smider dock Hoppet sitt ankar.

Sjömannen.

Ankar jag lyfter. Mig hafvet käns vid,
Gulblå är flaggen i stäfvén.
Vikingar voro från urminnes tid
Fädren, — och jag är så äfven.

Båda.

Kraftiga män fordrar berget och sjön,
Veklingar bort! det är regel.
Vatten och berg famna skandiska ön,
Lefve vårt jern och vårt segel!

EN VINGÅKERSFLICKA.

Der strömkarlen spelar för skog och elfver blå,
Min gamle faders stuga är belägen;

Men skogarna susa, och till hvarandra då
Om Svea folk de hviska mången sägen.
Det folket det är godt i sin innersta rot,
Och går man det till möte, så kommer det emot,
Och så man vinner mer än halfva vägen.

Jag är väl blott en ringa Vingåkersflicka jag,
Att sjunga hvarken ombedd eller tvungen;
Men jag vill äfven qväda min enkla sång i dag,
Och vore det också för sjelfva kungen.
"Den kungen han är tapper, den kungen han är god;"
Nu har jag sjungit visan så godt som jag förstod:
Af andra må den bättre blifva sjungen!

RECITATIV.

Nu kommen, vänner, innan festen når
Sitt slut, och dagen afsked af oss tager!
Se, midt bland oss vår konungs bild ju står,
Så kransom den med eklöf och med lager!

CHÖR.

Lager och eklöf tag,
Kung! på din silfverdag
Här af vår hand!

Krona i gyllne glans
Skönare aldrig fans,
Än denna folkets krans;
Kärlek den band.

En ensam röst.

Kärlek har bundit den,
Binder den om igen,
Vinter och vår.
Åren som dagar fly,
Osedda dagar gry;
Trohetens nyårsny
Glänser hvart år.

Gud! skydda landets far!
Qvällen, af stjernor klar,
Än mot oss ler.
Sjungom då än i qväll:
"Gud, gör vår konung säll"!
Sjungom! — i dal och fjäll
Eko det ger:

CHÖR.

"Bevare Gud vår kung!" m. m.

EN MAJDAG I VÄREND.

TILLFÄLLIGHETS-STYCKE I EN AKT.

*Första gången uppfördt på kongl. theatern i Stockholm
torsdagen den 11 Maj 1843, årsdagen af
Carl XIV Johans kröning.*

PERSONERNA.

ÅKE, småländsk bonde.
BRITTA, hans hustru.
ERIK, deras son, hussar.
ELSA, } deras döttrar.
MÄRTHA, }
JAN, ung bonde, gift med Elsa.
TRUVE, en åttiårig bonde från Blekinge, fordom riksdagsman.
NILS, Truves sonson.
MODIG, gammal afskedad soldat.
Klockarn i socknen.
Länsmannen.
OLOF, Åkes granne.
ANNIKA, Olofs hustru.
ANDERS, deras lilla son.
BLENDA, deras dotter.
KARIN, }
GRETA, } bondflickor.
INGRID, }
STINA, }
SARA, bondhustru.
En bonde.
ELIN, en liten flicka.
Fyra bonddrängar.
FARNIENTE, kringvandrande Italienare.
Landtfolk. Soldater. Smålands-hussarer.

Scenen är i Urshults socken i Småland, på gränsen till Blekinge.

Anm. Märthas role utfördes af Jenny Lind; Farnientes af Belletti.

(Theatern föreställer en fri plats vid stora landsvägen, mellan tvenne bondstugor, en större till höger, hvarå ses så väl sjelfva ingången, som ett öfverfönster på loftet; en annan mindre stuga till venster. Fonden visar ett vackert småländskt landskap, med berg, vatten och tjock skog, mellan hvilken utsigten öppnar sig öfver en landskyrka och, på afstånd från den, några boningshus.)

Vid ridåns uppgång är dagen i gryningen. Man hör på afstånd tutas i vallhorn, en och annan entonig vallhjonsdrill, samt klingel af boskapens klockor.)

FÖRSTA SCENEN.

JAN. (I början sittande på en flyttbar stubbe, fortsätter ett par ögonblick, och slutar sedan, slöjdarbetet på ett nytt hjul, som han håller framför sig. Ett annat färdigt hjul står upprest nära invid. Rundt omkring ligga åtskilliga gröfre slöjdeverktyg samt spånor.)

Se så der ja, Gud vare lof! Nu har jag numra två färdig. Men så har jag också setat oppe och fäktat mer än halfva natten. (Han sträcker på sig.) Solen börjar på och titta fram, ser jag, och granarne lära väl då snart vara här. Jag hör vallhjonen re'n drifva åt skogen. — (Betraktar sitt arbete.) De här begge nya kärrhjulen, tänker jag, ska bli en rätt välkommen skänkàs åt svärfar på hans silfverbröllopp. Men så behöfde han dem också just kapitalt. Fick inte yngsta dotra, Märtha, svägerskan min, i går lof att rida till sta'n, för det att det inte fans två skapliga hjul i hela lidret. Nå, nå, på fem och tjugu år kan man väl hinna nöta ut

mer än *ett* par tåcka här. — Men så tror jag väl likvisst, att det här skall bli dunderdon. Vi Smälänningar plä väl ha rykte om oss att kunna göra körredskap, som heter duga; och här i Urshult ska vi väl, skam till sägandes, vara liksom allra slängdast i den konsten. — Herre Gud! hvad tiden går likväl! Dom plär säga, att han löper som ett hjul, (*Han svänger omkring hjulet.*) och det håller jag inte för så olikt. Den far riktigt med kronskjuts. Jag har ju nu sjelf varit gifter karl ett helt år.

ANDRA SCENEN.

JAN. ELSA.

ELSA. (*som utkommer ur den mindre stugan och hört de sista orden.*)

Ja, det är jemt på da'n det. Och få vi lefva och ha helsan, kära Jan! så fira vi om fyra och tjugu år, på den elfte Maj, vårt eget silfverbröllop, liksom vi i dag tänka fira föräldrarnas.

JAN. (*lifligt.*)

Ja, och *då* förlofva *vi* vårän yngsta doter, liksom svärfar i dag så gerna hade velat få göra med Märtha.

ELSA (*skrattar.*)

Nå, nå, det blir väl råd med det. Hon skall väl komma *till* först — Har du hjulena färdiga än?

JAN.

Åh ja? bara du nu har kalaset i ordning, så blir det riktigt julkalas.

ELSA.

Majkalas vill du säga. — Allting är färdigt! Frukosten skall bli ståtlig. Färsk fisk, och orrfågel, och äggstjerna, och tortor förutan all ända. Smöret är nytjernadt, och brödet kom just nu ur ugnen. Skada bara, att jag inte fick nog med kryddor i degen; men det är Märthas skuld, som inte i aftse kom hem från sta'n, med allt hvad hon skulle köpa, och inte hörs hon af än Jag börjar just på att bli orolig.

JAN.

Åh, hon kommer väl nu frampå da'n. Det kan, min själ, inte gå så fort att *rida* hela fyra milen. — Men hör på, Elsa! hvar fick du fisken ifrån?

ELSA.

Jo, den fick jag sent i aftse af den beskedliga Nils, sonson till gamla grannas-far på Blekingsgränsen. Hela da'n i går hade han varit ute på Åsnen, i blåsten, och brådat för vår skull — Staccars gosse! det är han, som är så illa fast i Märtha!

JAN.

Ja, jag vet. Det är just synd om honom. Hon har sitt sinnelag för sej hon, Det blir ingen slug på, hvad hon tänker i giftasväg inte. — Men säg mej, Elsa! hvar fick du orrfågeln ifrån då?

ELSA. *(skrattar.)*

Du vill ha reda på både fågel och fisk du. Jo, ser du, den sköt Erik, bror min, i går morse. Han har väl inte sin bössa för ro skull heller. Han är lika flink jägare, som hussar. — Tyst, det var sannt det. Han bad mej, att jag skulle sätta stegen der opp mot fönstret på loftet, så att han kunde komma ut i solgången, utan att behöfva väcka föräldrarna. *(Hon reser stegen mot väggen. Erik öppnar fönstret.)*

TREDJE SCENEN.

DE FÖRRA. ERIK.

ERIK. *(I fönstret, med half röst.)*

God morgon, god morgon! hörs det inte af grannarna än? *(Han stiger ner.)*

JAN.

Nej, inte än. Men de komma väl inom en handvänning. Klockarn i Urshult har ju skrivit verser, som vi ska sjunga allihop.

ELSA.

Ja, det skall bli en kär öfverraskning för far och mor på deras hedersdag. — Kära Erik! hjälp du emellertid Jan att få undan det här stöket så länge. *(Hon pekar på hjulen och spånorna, som rödjas ur vägen.)* I dag skall allt vara putsadt och fint. — Se der ha vi grannarna nu.

FJERDE SCENEN.

De förra. En hop bondfolk i helgdagsdrägter. Deribland TRUVE, NILS (ledande den förre), OLOF, ANNIKA, SARA, ELIN, ANDERS, m. fl.

(Samtalet under denna scen föres med half röst, och man röjer försigtighet, att ej väcka de i stugan sofvande. — De ankommande mottagas af gårdens barn.)

JAN. *(skakar Truves hand.)*

God morgon, god morgon, fader Truve. Alltid lika kry och rask. Det är för väl, att Blekingsgränsen ligger så nära, att ni på en knapp tima kan hinna vara öfver till oss här i Smål'n.

TRUVE.

Ja i dag ville jag för all del inte saknas vid er glädje. Man plär säga: morgonstund har *guld* i mund; men i dag har han ju *silfver* med! Här skall ju bli silfverbröllop, vet jag. — Sonson min, Nils, *(klappar honom på axeln.)* har hjälpt mej att komma hit. *(skalkaktigt.)* Han hittar nog vägen, han!

NILS. *(tankfull, till Jan.)*

Har inte Märtha kommit hem från sta'n än?

JAN.

Inte än. *(afsidēs.)* Stackars gosse! Alltid har han Märthas bekymmer.

OLOF.

Kom nu och låt oss börja! (*Alla gruppera sig omkring ingången till stora stugan och uppstämma följande:*)

CHÖR.

Vakna opp, vakna opp, det är glädje i byn,
Och solen står högt allare'n:
Det är blommor på mark, det är lärksång i skyn,
Och knoppar på svällande gren.
Hör, vallhjonen blåsa sin morgondrill,
Och hjordarnas klockor ge svar dertill.
Vakna opp, vakna opp, det är glädje i byn,
Och solen står högt allare'n.

Lycka till, lycka till, du redliga par,
Som har kärlek till vakt vid din dörr.
Lycka till, lycka till, att hvarandra ha kvar,
Lika älskande, trogna, som förr!
Vår enkla, vår hjertliga helsning tag;
I dag är det er silfverbröllopsdag.
Lycka till, lycka till, du redliga par,
Som har kärlek till vakt vid din dörr.

Ringa är väl er tröskel, och stugan är låg,
Men trefnad fick rum der ändå.
Långt från skimrande slott ofta Glädjen man såg
Flykta bort, för att *här* klappa på.

Två gäster här bo, som ej mången vet,
 Dem kalla vi: *Flit* och *Förnöjsamhet*.
 Ringa är väl er tröskel, och stugan är låg,
 Men trefnad fick rum der ändå. *

(Första versen sjunges om.)

FEMTE SCENEN.

DE FÖRRA. ÅKE. BRITTA.

(Vid första versens slut träda Åke och Britta ut ur dörren, begge uttryckande sin förundran och fögnad. De äro klädda i hastigt påsatt helg-

* Ofvanstående sång omvexlade vid representationerna med en annan, på norsk melodi:

Vakna opp! ty flydd är natten,
 Solen högt på fästet står.
 Maj med rosor uti hatten
 Ropar till oss: det är Vår!
 Alla ängar börja grönska,
 Lärkan drillar ljufva slag.
 Lycka, lycka, vi er önska
 På er silfverbröllopsdag.

Lycka, lycka, åt de tvenne,
 Som der träda ur sin dörr!
 Hon har honom, han har henne,
 Lika älskande som förr.
 Träd och buskar börja knoppas,
 Vinterns välde är förbi.
 Det är skönt att kunna hoppas,
 När man minnas kan, som ni.

Vallhorn tuta gladt i skogen,
 Hjordars klockor pingla gällt.
 Utanfö ert tjäll har trogen
 Vänskapen i dag sig ställt.
 Alla gamla nu bli unga,
 Alla sorgsna glada bli:
 Alla bäckar börja sjunga,
 Och vi sjunga också vi.

dagsdrägt; Åke har ännu ej fått jackan riktigt på, när han först visar sig, och Britta knyter på förkläde, hufvudbonad o. s. v.

ÅKE. *(efter sången.)*

Tack, tack, mina kära barn, tack, mina hederliga vänner och grannar. Ni har i dag gjort er allt för mycket omak för vår skull; men så skall ni nu också lofva att bli kvar och ta frukosten med oss. Den här dagen skall bara ägnas åt glädjen. Arbetena få hvila så länge. — Mor! låt nu din bästa öltunna springa.

BRITTA.

Gerna, gerna. Men, trösta mej, som inte har tänkt på någon rarare traktering. Nu får jag stå med skammen.

ELSA.

Åh, var inte rädd för det, min mor! Med maten blir det nog bra. Det har jag sörjt för.

JAN.

Ja, och lite finare drycksvaror ä' hemtagna för skålarna, i fall vi skulle bli mätta på ölet.

BRITTA.

Godt, godt. Då kan jag vara lugn.

ÅKE.

Ja, det må jag säga, mina goda grannar. Ni har gjort mej och min gumma alldeles för mycken ära i dag.

OLOF.

Nej, fader Åke. Snarare är det för lite, än för mycke. Ser ni, vi förstå oss inte på några grannlåter vi inte, utan bete oss på simpelt svenskt bondevis; men ärligt mena vi både med det vi tala och det vi sjunga.

ANNIKA.

Ja, och en liten välfägnad ha vi fört med oss här åt silfverbruda. Det skall väl låts vara liksom en *förning* kantänka. Ostkakan tror jag inte det skall vara någon fara med; men sötosten han är som han är, han. (*Hon lennar förning.*)

JAN.

Svärfar! ett par nya hjul stå och vänta på er söndagskärra; men jag vill inte lemna fram dem, förrn jag får skoningen färdig.

ÅKE.

Tack, tack, min måg!

SARA. (*till Britta.*)

De här bakelserna ä' kanske lite skåpgamla; men (*skämtande*) så ä' dom väl långt ifrån att hinna till fem och tjugu år, läll. (*Flera bondgummor aflenna fat och korgar. Några aflägsna sig derefter.*)

ANNIKA. (*till en liten flicka.*)

Nå, Elin, stå inte och var blyg nu! Hade inte du också något, att beskänka gummor med?

ELIN. (*räcker Britta en bukett.*)

Det är bara en kryddqvast med gullvifvor och åbrodd.

BRITTA.

Tack, min piga lilla!

ELSA.

Och jag har en ny frisk myrtenkrona att sätta på min mors hufvud. (*med eftertryck.*) Det är jubelkröning i dag. (*Hon sätter kronan kring Erittas mössa, och sjunger:*)

Mel. *Sinclairs visa.*

Ny bunden är din myrtenkrans
 Af Kärleken och Våren,
 Och Minnet strör sin silfverglans
 På fem och tjugu åren.
 Hur mången sorg, hur mången fröjd,
 När vi tillbaka skåda!
 Men far var glad och mor var nöjd,
 Och det gick bra för båda.

Ej bättre bonde fins än far
 Och mor har ej sin like;
 Det fins ej lyckligare par
 I hela Sverges rike.
 Hur mången sorg, hur mången fröjd,
 När som vi framåt skåda!
 Men far är glad och mor är nöjd,
 Än går det bra för båda.

TRUVE. (*mellan begge makarna.*)

Låt mej nu föreställa presten, och än en gång lägga edra händer i hvarandras, än en gång välsigna er förening. — Ser ni, ett annat år, en gång i framtiden, då firar ni, på Guds makt, ert guldbröllop, barn; men gamle Truve står inte då mera emellan er, han: presten har då längese'n läst en annan välsignelse öfver honom: det växer då gräs öfver det här gamla hufvu't. — Jag har re'n gått in i mitt åttionde år. Jag är årsbarn med vår nådige kung.

OLOF.

Det är då inte underligt, att ni håller så mycket af honom, fader Truve.

ÅKE.

Håller af honom. Åh, det göra vi ju alla. Vi ä' ju alla hans barn, om också inte hans årsbarn.

BRITTA. (*till Åke.*)

Ja, och nog mins jag, hvarför du, Åke, det der året 1818 var så angelägen om, att vårt bröllop skulle stå just på den 11 Maj, och det ändå, fast min utstyrsel inte till dess hann bli riktigt färdigrustad.

ÅKE.

Ja, mor, jag fick ju höra, att den dagen var utsatt till vår goda kungs kröningsdag. Det var mej en så kär tanke, att *den* dagen, som för det allmänna skulle bli en tåcken bemärkelsedag, också

för mej enskilt skulle bli den käraste dagen på hela året.

BRITTA.

Också ha vi ju kommit öfverens om, far, eftersom det har slagit så väl ut för oss, att aldrig våra barn ska få hålla bröllop på någon annan dag, än kröningsdagen.

ELSA. (*räckande handen åt Jan.*)

Dermed gjorde jag början i fjol. I år hade ordningen varit hos Märtha.

NILS. (*afsides.*)

Det är en god tröst för mej det här. Om nu också Märtha äntligen skulle besluta sej till att ta mej, så skall man se'n få gå och vänta på brölloppet i en evighet, tills det faller någon dag in, att bli den elfte Maj. För i år är nu allt hopp ute.

BRITTA.

Märtha har så mycket mera skäl, att inte stå brud på någon annan dag, som det här är hennes namnsdag.

FLERA RÖSTER. (*med förundran.*)

Namnsdag?

ANNIKA.

Ursäkta mej, grannasmor! Märtha infaller i rötman', mellan Jacobus och Sjusofvarna. Det skall

jag liksom låts veta lite nogare, eftersom min snällaste mjölkko just heter Märtha.

BRITTA.

Ja, det är godt och väl det. Men jag säger ändå jag, att *min* Märtha har sitt namn af *den här* dagen. I almnackan står det *Mamertus*; men presten sad', att för ett gräbbebarn gick det inte an att heta *Mamertus*, utan så döpte han henne till *Mamerta*, fast vi se'n kalla henne i hvardags-tal bara för Märtha.

ÅKE.

Du talte om almnackan, mor. Ser ni, godt folk, det är också en af fördelarna af den här dagen. Det har varit så rasande gesvindt för mej: jag har aldrig behöft fundera och räkna öfver i skallen, hur länge jag har varit gift. Det har ju hvart endaste år stått att läsa i almnackan, och det på baksidan af främsta bladet ändå. För i år står det till exempel "detta året attanhundra-föttitre är efter Hans Majestät Konung Carl XIV Johans *(alla bönderna lyfta på hattarna.)* kröning, den elfte Maj 1818, det tjugonde och femte;" ja, då vet jag ju straxt, att det också är det tjugonde och femte från bonden Åke Olssons bröllop i Urshult. Det är så säkert, som om det vore tryckt det.

ANDERS. *(till Olof.)*

Far! är det grannt till att se en kung krönas?

OLOF.

Om det är grannt det. Ja, serra dö, pojke, det kan du lita på. Fråga farfar Truve här! Han vet det nog bäst han. *(till Truve.)* Ni var ju oppe med ni i Stockholm och såg hela herrligheten? Ni var ju på den tiden riksdagsman för Blekinge.

TRUVE.

Ja, var jag så. Också bär jag än i dag *(visar på bröstet)* den här krönings-medaljen. Vi fick, alla bönderna i ståndet, hvar och en, en tåcken här penning i silfver att bära på bröstet i all vår dar. — Kom hit, Anders lilla, och låt se om du kan läsa snällt, så skall du få en pepparkaka, som gamla farfar har qvar i lommen se'n markna'n.

ANDERS. *(tur af sig mössan, och läser långsamt, men tydligt, på medaljen:)*

"Folkets kärlek, min belöning." *(Truve klappar gossen på hufvudet, och räcker honom en stor pepparkaka. Anders mumsar.)*

TRUVE. *(med känsla.)*

Det är rörande, att höra barnets röst uttala hvad gubbens bröst gömmer. Det är svenska kungsord, som stå att läsa på en svensk bondjacka. *(Kort uppehåll.)* Jag mins så väl den dagen, som om det vore i går. *(Alla lyssna uppmärksamt.)* Det var en Måndag, en klar vacker majdag, just som nu. Solen sken så varm öfver vår vackra hufvudstad. Folket strömmade högtidsklädt ut på alla gator och torg. Det ringde i alla klockor, och kanonerna dundrade,

och, längre fram på da'n, red en herre omkring och strödde ut hvita penningar bland folket med fulla händer. — Det är en gammal svensk plägsed, som skall betyda, att den nya kungen blir en god och gifmild herre. — Sjelfva akten gick för sig i Storkyrkan. Mej föreföll det allrahögtidligast, när vår unga kronprins föll på knä, och tog af sej sin furstliga krona, och aflade eden i sin fars händer. Det var inte många ögon i kyrkan, som då blef torra, skall jag säga er. Och se'n *(med stigande värma)* efteråt, när den nykrönta kungen red ut i majsoln på sin mjölkhvita häst, som tappa' silverskona, och folket hurrade, och kungen helsa' så vänligt åt alla sidor, och, när han kom öfver Gustaf Adolfs torg, såg först opp till den andra stora kungen, som satt till häst der högt oppe i luften, och se'n ner till oss bönder, som ställt oss der i en ring, och kände i blinken igen oss, och nickade fryntligt, och såg ut just som ville han säga: "jag skall för er söka bli en annan Gustaf den andra Adolf" - - - när jag tänker på allt det der, så tinar mitt gamla blod opp, jag känner mej fem och tjugu år yngre, och det kommer mej för, som stode jag ännu qvar der på torget bland hela folkskaran, och svinga' med hatten och ropte: lefve konungen! *(Han svingar med hatten. Alla göra så med.)*

ALLA.

Lefve konungen!

(I detta rop deltagar allrakraftigast Modig, som i detsamma kommit in, och synes midt i fonden.)

SJETTE SCENEN.

DE FÖRRA. MODIG.

OLOF.

Du här, Modig?

MODIG.

Ja, vid det der fältropet saknas aldrig gamla Modig. Så snart det är någonting, som rör kungen, så fins jag på min post. Jag känner honom jag. Vi ha varit krigskamrater i yngre dagar, skall jag säga. Min ena arm ligger qvar vid stadsporten i Leipzig, och det här högra benet råka' bli litet krokigt i slaget vid Dennewitz; men, ser ni, det gör ingenting det, så länge inte hjertat har tagit någon skavank, utan sitter på rätta stället, och har sitt kurage i behåll. — Jag kom eljest egentligen hit, för att önska det här ärliga paret lycka på sin paraddag. Jag skulle ändå marschera landsvägen här förbi, och så gjorde jag venster sväng, för att helsa god morgon.

ÅKE.

Tack för det, du gamla krigsbuss. Nu blir du qvar och firar dagen med oss. Du skall tömma ett glas, både för bonden och kungen.

MODIG.

Topp. Det säger jag inte *nej* för. På en dag som den här, kan jag både dricka och sjunga, ja,

dansa på träben med, om det gäller. (*Han svänger om ett tag med Britta och sjunger:*)

Mel. *Norsk folkvisa.*

En gammal krigsman kan i dag
Ock dansa, — vore det till trumma.
I fordna dar var annat slag,
Då hörde jag kanoner brumma,
I kulregn har jag slitit ut min hatt,
Och fienden jag spelat månget spratt.
Nu på mitt torp kamperar jag,
Och krigar knappast — med min gumma.

Min store kung jag följt i strid',
Och krutrök har jag nog fått smaka:
Nu, gammal krympling, invalid,
Jag äter mer ej kronans kaka.
Men tänder kriget än en gång sitt bloss,
Så grå jag är, så vill jag ut att slåss;
Der kungen står, jag står bredvid,
Och segren följer oss tillbaka.

MODIG.

Se så der ja. Nu framåt, marsch! Farväl,
god vänner, så länge. (*Han vill gå.*)

BRITTA.

Hvad? Skall ni gå? Än frukosten då?

MODIG.

Åh, jag kommer nog igen, tills ni hinner få provianten i ordning. Jag är tvungen att först ut och recognoscera litet. När jag nyss kom opp här ute på backen, såg jag gevär glimma bort på kyrkvägen. Det såg mej ut, som komme det ett helt korpralskap i antåg. Jag förstår inte, hvad det kan vara för bulvaner. *(till Erik.)* Kom med, kamrat! så ska vi möta dem med fälld bajonett.

ELSA. *(till Erik.)*

Nej, kära Erik, blif kvar du och hjälp mej rusta i ordning borden! jag är ju rakt ensam med hela bestyret, för det att Märtha aldrig vet komma hem.

MODIG.

Nå, så går jag väl ensam då. Farväl, så länge.
(Han går.)

ELSA.

Du, Jan! kan just gå och hacka lite granris, till att strö derinne i helgdagsstugan.

JAN. *(klär sig bakom örat.)*

Ja, — — men — —

ELSA.

Se så ja! qvicka dej nu bara!

(Alla gå, utom Nils, Truve, Åke och Britta.)

SJUNDE SCENEN.

NILS. TRUVE. ÅKE. BRITTA.

ÅKE.

Men vet du, mor, rättnu börjar jag just att bli ängslig för vår Märtha.

BRITTA.

Nej, se för *den* flickan faller det mej aldrig in att vara ängslig ett enda ögonblick. Tro mej, *hon* reder sej bättre, än någon af oss. — Sent kom hon ut i går, och mycket med oppköp och kommsjoner lassa' vi på henne allihop. Hon har säkert tagit in öfver natten hos någon af våra bekanta på vägen.

ÅKE.

Nå, jag vill väl tro, att det kan hänga ihop på det viset. Rida är hon då inte ovan vid, och Brunte går nu som ett lam. Gud låte henne bara inte ha råkat ut för några landsstrykare eller något okynnigt ungt krigsfolk.

NILS. (*orolig.*)

Ja, tänk om hon skulle ha fastnat för några af de der, som Modig nyss sade sej ha sett ute på kyrkvägen.

BRITTA.

Ingen fara. Våra soldater, och hussarerna med, ä' alla här på trakten anständigt och artigt folk. Och i alla fall så - - - (*med en blick på Nils.*) är inte Märtha någon mes hon, som vissa andra, som borde vara lite mer karlavulna, än de ä'. Hon är infödd Wärends-däka, och dom vet nog att försvara sej, och land och rike med, om det skulle gälla på. Det ha dom gjort en gång förut dom, på Blendas tid.

NILS.

Nå, så har det kunnat komma några förrymda Långholmare eller Carlskroniter, och stulit bort både Brunte, och klöfsadel, och er doter med. Tåcke har händt en gång förut det. Kom ihåg, hon skulle passera korsvägen på skogen.

(*Britta skakar på hufvudet.*)

NILS. (*sjunger.*)

Mel. *Svensk folkvisa.*

Hon dröjer, ack! hon dröjer,
 Och kommer ej igen.
 Hur mången suck jag höjer,
 Hon bryr sig ej om den.
 Gud vet, hvar *hon* kan vara,
 Jag vet blott, hvar *jag* är:
 Jag är hos *henne* bara,
 Båd' fjerran och båd' när.

Hvart blomster uti skogen,
 Hvar fågel uppå qvist,
 De ha en maka trogen.
 De ha en vän helt visst.
 Med bladen och med vingen
 Hvarann de ömt förstå;
 Men jag, men jag, har ingen,
 Och ingen lär jag få.

Och kan jag ej få Märtha,
 Jag vill ej någon ha:
 Hon har mitt hela hjerta,
 Hon är min käreasta.
 Säg *ja*, jag ber; — men skratta
 Hon plär, och säger *nej*.
 Nog kan hvar menska fatta,
 Hur svårt det är för mej.

BRITTA. (*härmar sjungande hans sista ord.*)

”Hur svårt det är för mej.” — Stå inte och jemra sej nu, utan gå ut åt stora vägen, och se till, om han kan möta flickan. Det vore långt likare det.

ÅKE. (*sjunger.*)

Mel. *Svinaherdens visa.*

Hör du käraste min gosse, sörj inte så der!
 Nog kan du än få den som du hafver kär.

Min dotter skall du få, i fall hon vill dej ha;
 Jag säger ej *nej*, — i fall hon säger *ja*.

En blir vid sin plog, och en ann' vid sin läst, —
Blif du vid din trohet, så blir du gift — härnäst!

Och fast ditt hjerta ängslas och svider, aj, aj,
Så tänk: "nästa år kommer ock elfte Maj!"

NILS.

Ja, det är långt hanna och dit. *(till Truve.)* Lägg
ett godt ord för mej ni, farfar!

TRUVE.

Ja, ja, gå du bara, min gosse!

BRITTA. *(skjuter Nils i ryggen.)*

Se så, gör nu, som jag säger!
(Nils går.)

ÅTTONDE SCENEN.

ÅKE. BRITTA. TRUVE.

BRITTA. *(afsides till-Åke.)*

Och en tåcken fleper skall vilja fria till en
så hörk flicka, som Märtha.

ÅKE. *(rycker henne i armen.)*

Nå, nå, mor. Förifra dej inte nu mot gran-
nas-far!

TRUVE.

Det var bra, att Nils gick sina färde. Jag
ville just få tala några ord mellan fyra ögon med
er begge.

BRITTA.

Ja, och *jag* har också något att säga er, fader riksdagsman; och det är det att, — tag inte illa opp! — er Nils i all ära, men inte passar han för min Märtha.

ÅKE.

Jag vet inte, hvad du nu har fått i hufvu't, mor. Gossen är ju ingenting att säga på?

BRITTA.

Ja, det är just det, som är felet. Beskedlig är han, och gudsfruktig är han, och vacker är han med; men — men —

TRUVE.

Säg så gerna rent ut, mor Britta! jag vet, hvad ni menar, med ert *men*. — Han är inte född i — Varend.

BRITTA. (*träffad.*)

Ja, jag nekar inte till, att jag gerna hänger vid våra gamla seder och bruk. Inom de här fem häraderna i Smål'n ha qvinnorna alltid varit lite stolta af sej; och ännu i min ungdom hörde man väl aldrig talas om, att någon Varends-däka gifte sej med någon, som var född utom häradsgänsen. Jag hade väl eljest jag, om jag velat gå utsocknas, kunnat, vid det här laget, höra så godt som till

presterskapet, och vid gästbåd hvarken behöft krusa för länsmans hustru eller fältväbelns. Klockarn här i Urshult är minsann fullt så godlik, som någon annan, och en bra hustru fick han i alla fall; men se inte fick han någon Värends-däka inte; det blef han bet på, eftersom han inte var inföding.

ÅKE.

Han har aldrig haft något ondt öga till oss ändå, mor.

BRITTA.

Ondt? Nej, snarare har han haft ett för godt. Det har väl alltid sett ut, som han haft lite klockarkärlek kvar för mej ändå, och i början trodde jag, att den skulle gå i arf på sonen.

TRUVE.

På sonen?

BRITTA.

Ja, jag menar så, att hans son, när han växte opp, tycktes vurna sej till vår Märtha. Som barn voro de oskiljaktiga ifrån hvarandra; och jag tänkte alltid inom mig som så: "den der är då född inom Varend, han; det kan ingen veta, hvar haren har sin gång". — Men klockarson har blifvit en stor kaxe han nu oppe i Stockholm, och lär väl inte mer bry sej om oss på bondlandet.

ÅKE.

Ja, jag vet. Han var alltid slängder i att spela, och se'n kom han dit opp, och fick lära sej ändå bättre.

BRITTA.

Ja, och nu har han kommit sej så högt opp, så att han har skrivit till far sin i förra veckan, att han gerna på våren skulle ha velat få helsa på gamla vänner i hemtrakten, men att före den elfte Maj var det honom rakt ogörligt att komma ifrån, för att den qvälln var han ombedd att hjälpa till i kunglig Opra-musiken. De skulle väl ha någon tillställning för sej, kantänka, på kungens dag. — Fadren gret af glädje, när han läste opp brefvet för oss.

TRUVE.

Tror ni, att Märtha haft något tycke för gossen?

ÅKE.

Nej, visst aldrig, fader Truve! Det har mor tagit rent ur luften.

BRITTA.

Ja, också säger jag inte det; fast tråssen efter musik har hon varit i all sin dar; och på Necken går hon och lyss, både bitti och sent, vid åbräddar och sjöstrand.

ÅKE.

Ja, hvad det anbelangar, så sjunger minsann Nils inte illa han.

BRITTA.

Åh nej men; — men det är nu alltid så gudsjemmerligt och klagligt.

TRUVE.

Låt honom bara först få Märtha, så skall ni nog få se, att han se'n skall sjunga ur en annan ton. — Det är kärleken, mor Britta, som gör att gossen nu går och hänger hufvudet, och har lagt bort både att äta och sofva.

ÅKE.

Akkorat så var det ju med mej också, på den tiden jag friade till dej, mor, och var rädd för att du skulle ge *ja* åt klockarn.

BRITTA. (*till Truve.*)

Ja, men er sonson förefaller mej till att inte ha för två öre mod i sej. Och om fienden komme in i landet, tror jag väl långt förr, att Märtha skulle drifva bort honom, än att Nils skulle göra det.

TRUVE.

De skulle hjälpas åt, mor Britta! — Gossen gör ni orätt. Jag känner honom jag. Han har

växt opp hos mej, och varit som min ögnasten, ända se'n han i vaggan miste både mor och får. Tror *ni*, att gamle Truve föder opp några fega och rädda dålmånsar? Tror ni, det är hos *mej* man lär sej att krypa bakom spisen, när det gäller att försvara konung och fädernesland? Nej, mor Britta, det är ingen närmare till att försvara jorden, än den, som plöjer den. Det vet Åke, (*räcker honom handen*), och det vet *jag*, och det vet Nils med. I farans stund ä' vi inte längre Smälänningar och Blekingsbor, utan vi ä' Svenskar. Det har förut växt opp hjeltar i svenska bondkojor, och kan väl växa än; men trälsinne slår inte rot i våra skogar, och minst stiger det inom *min* stugdörr.

BRITTA.

Nå, nå, fader Truve, det var inte så illa ment.

TRUVE. (*fortfarande i samma ton.*)

Vår jord är minsann en mor, som inte klemmar bort sina barn. Vi ha ett hårdt luftstreck, en karg natur, en oländig mark att kämpa med; det gror ingen yppighet i de här stenbackarna, och, utan flinkt arbete, skulle Bekymret, oftare än det gör, sitta som gäst under våra torftak. Men, ser ni, känslan af att vara fri och sjelfständig, det är den, som håller bonden oppe, och gör, att han hvarken känner dagen tung eller qvällen ödslig: det är den, som gör, att han inte, för aldrig *det*, skulle vilja byta bort sina frusna tegar här hemma mot guld och gröna skogar i andra länder, der jord-

brukarn är slaf. *Slaf*, (*runkar på hufvudet*) det ordet förstå vi oss inte på. Svensk bonde är kung på sin jordlapp, och vet inte af några andra bojor, än lagens. *Den* är lika bindande för hög, som för låg; och en god öfverhet, som skipar *den* rätt, kan alltid med säkerhet påräkna hvad som *här* (*pekar på medaljen*) står skrifvet i silfver. Det står skrifvet med gyldene bokstäfver på ett annat håll. (*pekar åt skyn.*)

ÅKE.

Bra taladt, fader riksdagsman!

BRITTA. (*vänligt.*)

Kommer allt omkring, så är ni ändå visst född i Varend, fader Truve.

TRUVE.

Nej, men i Sverge, mor Britta! — Det är vackert, att ni värderar era gamla landskaps seder, och ingen kan, högre än jag, ära Smålandsqvinorna och deras fordna hjeltedater; men, ser ni, den der afvogheten, att inte unna era döttrar åt andra provinsers söner, den förskrifver sej från urgamla tider, då landet var deladt i en hop små fylken, och man knappt kunde gå ett stenkast utom stugknuten, förr'n man kom i fiendeland. De der tiderna ä' ju längese'n förbi, och Sverge är nu ett helt. Vi ha, Gud vare lof, inga småkungar mer. Sverge vill bara lyda *en* kung, och han skall vara stor han.

BRITTA.

Hå, hå. Om jag inte har läst alltför illa min svenska historia om söndags-eftermiddagarna, så tror jag väl mest, det skall vara så lagom längese'n, som *danska* gränsen gick här utanför hagen, och hvarken ni eller Skåningarna hörde till oss.

ÅKE.

Kära mor! hvad är det värddt, att tala om den snön, som föll i fjol? Nu ha de ju i alla fall, i snart ett par hundra år, varit fullt ut lika goda Svenskar som vi. — Det har naturen gjort dem till, och dervid blir det. — Vi ha nu här ingen annan riksgräns än hafvet, och tacka Gud, inte det hör oss till med. — För min del, kära granne, har jag inte det bittersta emot den här föreningen, om, som sagdt är, Nils en gång får ärfva ert hemman, och flickan eljest kan *med* gossen, det jag inte vet, men som jag nästan vore färdig att tro.

BRITTA. (*afsides.*)

Ja, men se det tror aldrig jag. — Jag lär väl få lof och ut med till sluts, hvad jag lofvade min salig mor på hennes sotsäng.

TRUVE.

Hålla barnen af hvarandra, så vore det ju en skriande synd, att hindra deras lycka. Låt oss lemna åt storfolket, att resa upp gränsskilnader

mellan hjertan, som vilja *till* hvarandra. Sådant aflöper aldrig utan ledsamheter och tårar. Inte ska vi, enfaldigt folk, vilja likna de förnäma i tåcke.

BRITTA.

Ni kan allt ha rätt, fader Truve. Nog vet ni också, att jag inte ogerna skulle komma i slägt-skap med er: och — är inte ert hemman just bland de bästa, så är det väl inte bland de sämsta heller — men jag har, Gud nås, ett löfte på mitt samvete — —

ÅKE och TRUVE.

Ett löfte?

ÅKE.

Det har du aldrig till mej sagt ett ord om.

BRITTA.

Nej, för det jag visste, att du skulle bli led-sen, och anse det såsom förhastadt. Men nu är jag tvungen att taga bladet från munn. — Ni vet, att min mor var en Värends-qvinna af gammalt skrot och korn. Stoltheten hade hon ärft af *sin* mor, som i unga dar hade tjent i Stenbrohults prestgård. Ni vet väl, hvilken stor man gått ut ifrån det kaplansbostället? De lärda säga ju, att hans minne skall lefva, så länge en blomma slår ut om vårarna.

ÅKE.

Linné?

TRUVE.

Hela världen känner honom.

BRITTA.

Honom hade min mormor sett växa opp som liten gosse, och gå och plocka med sina rosor, innan han var stort högre än de. Att lilla Carl med tiden blef en tåcken stor karl, gjorde henne dubbelt högfärdig öfver Smål'n; och i *det* gaf se'n *min* mor henne inte efter. Hennes käraste nöje var att, om vinterqvällarna vid spisbrasan, tala om för oss sagorna om kung Alle och hans många hjortar på Allatorp; om danska anföraren Taxe, som klippstycket föll ner öfver och slog ihjäl, bäst han låg och sof der borta vid Taxåsaklinten; men aldrahelst plägade hon berätta för oss om den tappra Blenda. "En gång — sad' hon — när som alla männerna här i Smål'n voro borta i härnad på annat håll, passade Danskarna på och föllo in i landet. Då lät Blenda, som bodde i Konga härad, budkafflar gå ut åt alla håll, och stämde ihop alla ortens qvinnor med spjut och liar och yxor, och så samlades de vid byn, som änn' i dag heter Skägglösa, och se'n jagade de fienden hufvudstupa ur landet. Men från den dagen fingo allmogens dött-rar i hela Varend den rätt, som de änn' ha kvar, att — ensamma i Sverges rike — ärfva lika med bröderna, och att på sin bröllopsdag ha framför sej till kyrkan spel af trummor och pipor, liksom om de droge i fält, samt att, till minne af deras mö-

drars tapperhet, bära kring lifvet det bälte, som vi än i dag kalla för *fälttecknet*." — Ofta om vårarna plögade min mor taga oss barn med sig till Värslanda, der Blenda säges ha bott, och der då ännu en lummig ek stod qvar på hennes grafhög midt i det gröna säd'sgårdet. *Dit* var hennes sista vallfärd här i lifvet. Kort före sin död lät hon kalla mej till sin sotsäng, och sad': "Hör du, Britta! jag förutser, att den här förmån för oss, att ensamma ärfva lika med bröder, snart nog skall locka hit en hop friare från andra sidan Hackebäck, eftersom brudarna i Varend föra mera med sej i boet; men lofva mej, att hvarken du, eller framdeles någon af dina döttrar, nånsin träder i brudstol med en man, som är född utom Varend! — Då kan jag dö lugn." — Det lofvade jag henne; och ser ni, det var derföre, som jag se'n inte ville höra på klockarn, och *nu* inte heller gerna vill, att Märtha skall höra på Nils.

ÅKE.

Ja, men — kära Britta — nu har det ju längesedan blifvit en vedertagen sed —

TRUVE.

Att bryta löften, som man gett en döende? — nej, Åke, *den* seden duger inte att komma i svang, och det kan ni inte heller mena. Förr vill jag nu afstå från att envisas längre. — Stackars min Nils! jag ser ingen utväg för dej. Men kanske skall vår Herre hjälpa oss på något sätt.

ÅKE.

Ja, det är just som jag ändå hade ett hopp kvar. Låt emedlertid inte det här störa vår grannsämja, fader riksdagsman! och inte heller minska glädjen på vårt silfverbröllop!

TRUVE.

Åh, var inte rädd för det! — Men hvar hålla då alla edra unga flickor hus i dag? Ola här, er närmsta granne, har ju en vacker tös, som är uppkallad efter Blenda. Hvarken henne eller de öfriga däkorna i bygden har jag ännu sett till i dag. Ä' de kanske åter ute och ska jaga bort riksens fiender?

BRITTA.

Ni skall få se, att de visst ha något puts för sej på den elfte Maj. Det har redan fallit mej in. De ha i flera da'r sett så hemlighetsfulla ut.

NIONDE SCENEN.

De förra. JAN (störtar in.) Sedermera ELSA, och med henne flera unga bonddrängar, äfvensom ERIK.

JAN.

Nu är fan lös.

ELSA.

Kära hjertandes! hela landsvägen glimmar full af soldater.

JAN.

Och rakt hitåt komma de, med flygande fanor och klingande spel. *(Man hör på afstånd krigsmusik.)*

ÅKE.

Hvad vill det här säga?

TIONDE SCENEN.

De förra. En tropp soldater (förklädda flickor), företrädda af små musikanter och en fanbärare, samt anförda af BLENDA, kommer inmarscherande. Efter dem följer i släptåg en skara högtidsklädt bondfolk. Äfven ERIK, NILS, MODIG.

(Frickorna låga kring theatern och rätta gevären, när de komma förbi Åke och Britta, allt under afsjungande af följande:)

MARSCH.

Mel. ur Fredmans Epistlar.

- - Alla man
 - - Rycka an
 Ur stad och ur by,
 Och fienderna fly.
 Den, som fruktan har,
 Må bli hemma qvar. - - -
 Nu gif akt - - -
 Hållen takt - - -
 Och gör nu bara hvad { jag åt er har sagt!
 { som åt oss är sagdt.
 Det går bra - - -
 Ja, ja, ja - - -
 Blott slut^{-en} lederna!
 -om

- - Vinkar oss,
 - - Krigets bloss,
 Då lemnas vår härd,
 Och då draga vi vårt svärd:
 Värends tappra mö
 För sitt land går att dö. - - -
 Raka led, - - -
 Ej på sned; - - -
 Det duger ju hvarken i krig eller fred!
 Nu går allt - - -
 Som befaldt,
 Och här vi göra halt.

(Vid ordet "halt" stadnar troppen midt på scenen.)

BLENDA.

Front. Skyllra gevär! *(Flickorna lyda. Blenda gör med värjan honnör för Åke och Britta.)*

MODIG.

Det här är det unga manskapet, som jag nyss stötte på vid min recognoscering. Det kallar sej för *Värends lifvakt*, och säger sej ha order att i dag formera hedersvakt åt er. Det är, min själ och Gud, vackra pojkar, fast de ä' småväxta. Se rätt på dem bara!

EN BONDE.

Pina dö, tåcke fint krigsfolk!

BLENDA.

Gig akt! På axel gevär! För fot gevär!

men vår fosterlandskärlek är ingen förklädning. —
Icke sannt, kamrater?

KARIN.

Vi ä' *alla* Sverges barn.

GRETA.

Vi ä' Värends qvinnor.

STINA.

Vi ä' Blendas döttrar.

BLENDÅ. (*sjunger.*)

Mel. *Soldaten och hans flaska.*

Jag heter Blenda också jag,
Och räds ej våldets hot;
Och kommer fienden en dag,
Som *hon*, jag tar den mot:
Då står jag, som hjeltinnan stod,
Med svärdet i min hand;
Ty qvinnan sjelf får mannamod
I striden för sitt land.

När mannen går i härnad ut,
Blir qvinnan hemma kvar:
Var viss, hon skyddar stugans knut,
Hon blir, hvad Blenda var.
Ja, *den* skall plikta med sitt blod,
Som stormar Sveas strand;
Ty qvinnan sjelf får mannamod
I striden för sitt land.

BLENDA. (*visar på fanan, som sänkes.*)

Vår fana har till inskrift: "I Varend ärfver qvinna lika med man." Säg mej, kamrater! *hvad* ärfver i Varend qvinnan lika med man?

ALLA FLICKORNA.

Gods och gård, löst och fast. (*Trunc upprepar flickornas svar.*)

BLENDA

Hvad mer?

ALLA FLICKORNA.

Ordning och laglydnad.

BLENDA.

Hvad mer?

ALLA FLICKORNA.

Tapperhet och fosterlandskänsla.

BLENDA.

Hvad mer?

ALLA FLICKORNA.

Kärlek för kung och öfverhet.

BLENDA. (*gör med värjan honnör fram-
emot scenen.*)

Godt, kamrater! Låt oss nu sjunga vår tåg-
marsch! Gif akt! På axel gevär!

SOLDATFLICKORNA.

Mel. *Svensk soldatsång.*

Raska flickor fram vi tåga,
Lif och blod för äran våga:
Möter faran på vår stråt,
Kommenderas: *marsch, framåt!*

Ingen skall sin fana svika,
Förr vi stupa än ge vika:
Kommer fienden, — minsann
Ej det dröjer med: *lägg an!*

Lustigt är i stridens lekar:
Gå mot döden ingen tvekar;
Men i rygg på den, som flyr,
Kommenderas straxt: *ge fyr!*

Hejsan, så vi sluta freden,
Och aftackas sist på heden.
Prest och fästman ta oss mot,
Då är bäst: *gevär för fot!*

Raska flickor fram vi tåga,
Lif och blod för äran våga;
Men för hedersparet här
Skyllra vi på stund *gevär.*

(Sistnämnda tempo verkställes inför Åke och Britta.)

ÅKE och BRITTA.

Tack, tack, mina vänner.

MODIG.

Se så, nu kan ni rasta en stund, kamrater! — Ni har nu bara *svenska* gossar för er: *då* är det ingenting, som hindrar er att sträcka gevär.

JAN.

Ah. Det göra de inte ogerna, — Besitta det! nog har jag hört, att flickorna i Smål'n haft predikosjukan; men att de nu skulle få soldatsjuka med - - -

BLENDÅ. (*kommenderar.*)

Gif akt! För fot gevär! Hvila! (*Gevären planteras.*)

ÅKE.

Skada, att inte Märtha var hemma; hon skulle inte ha varit den sista i ledet hon. — Såg du inte till henne, Nils?

NILS.

Nej, men jag har satt en utpost på backen, som skall låta oss veta, när hon syns.

(*Anders kommer inspringande.*)

ANDERS.

Nu kommer Märtha i svängen vid qvarn. — Brunte ser helt trött ut.

BRITTA.

Tyst, jag hör hennes röst.

(Märtha höres sjungande närma sig.)

ELFTE SCENEN.

DE FÖRRA. MÄRTHA till häst, i klöfsadel.

*(Hästen är belastad med allehanda i staden köpta saker, som under det följande lastas af.)*MÄRTHA. *(ännu till häst, sjunger.)*Mel. *Kersti du, kom du, m. m.*

Nu är jag hemma hos fader och moder,
 Hemma är jag nu hos Elsa och Jan,
 Nu är jag hemma hos Erik, min broder, —
 Vill du ta' mot hästen, Erik, så ta'n!
 Vattna nu Brunte och gif honom foder,
 Eljest vill han aldrig mer gå till sta'n.

(Hon stiger af hästen, som bortledes af Erik. — Märtha fortfar, stående mellan föräldrarna:)

Här här jag rosor, och dem som ä' rara,
 Far och mor! Ni är väl ej ledsna på mej?
 Vägen var lång: jag skall allting förklara;
 Illa var det, att så fogade sej.
 Hej, låt oss alla nu lustiga vara! —
 Se god morgon, Nils, — dej såg jag ju ej!

Kära föräldrar, slut mej till ert hjerta!
 Festen re'n är börjad nu, som jag hör.

Älsken hvarandra i glädje och smärta!
 Då går allting bra, härefter som för.
 Jag känner eder och ni känner Märtha,
 Vet, att hon älskar er, fast hon har sitt humör.

ÅKE OCH BRITTA.

Duo.

Välkommen, o dotter, tillbaka!
 Hur ljuft att förnimma din röst! —
 Den himmel, som för oss ses vaka,
 Vi prisa med tacksamma bröst.

ÅKE. ERIK. JAN. BRITTA. ELSA. MÄRTHA.

Sextett.

Nu äro vi samlade alla,
 Ej fattas ett blad i vår krans.
 Vi himmelens makter åkalla
 Och glädas åt majdagens glans.

ÅKE.

Nå, Gud ske lof, min tös, att vi ha dej hemma
 igen. Vi börja' just bli oroliga.

(Märtha går härunder omkring och helsar på grannarna.)

NILS.

Jag har så längtat efter dej, Märtha!

MÄRTHA.

Har du inte lagt bort det än?

NILS.

Det lägger jag aldrig bort, så länge jag lefver.

BRITTA.

Men säg oss nu, Märtha! hvar har du då egentligen haft kvarter i natt?

MÄRTHA.

I skogen.

ALLA.

I skogen?

BRITTA.

Hvar der då?

MÄRTHA.

Vid korsvägen.

ALLA *(med häpnad.)*

Vid korsvägen?

ANNIKA.

Vid korsvägen! Och det en thorsdagsnatt till!

MÄRTHA.

Ja, det är ju då, som man skall drömma sannt, vet jag, och få se *den rätta*. — Också har jag i natt - - -

NILS.

Hvad har du i natt?

MÄRTHA.

- - drömt, att jag - - -

NILS.

- - drömt, att du - - -

MÄRTHA.

- - såg - - -

NILS.

Såg — — — (*afsides.*) Herre Gud! Om hon hade sett *mej* ändå!

BRITTA.

Hvem såg du då?

MÄRTHA.

Vänta, så skall ni få höra!

(*Alla samla sig kring henne uppmärksamma.*)

MÄRTHA.

Me! *Liksom en herdinna m. m.*

I blodiga skyar soln gick ned,
 Ej rördes ett blad i skog.
 Det var redan skumt, när hemåt jag red,
 Och klockan nyss elfva slog.
 Men till en korsväg kom jag då fram,
 Der band jag hästen tätt vid en stam;
 I gräset jag mig lade trött
 Och somnade ljufligt och sött.

Betänk, att det var en thorsdagsnatt,
 Betänk, vid en korsväg jag låg.
 Och vet ni, godt folk, jag drömde nu, att
 Min fästman jag tydligt såg.
 Han skulle föra mig till sitt hem,
 Och han var lik — jag säger ej *hvem*;
(Hon ser på Nils.)
 Men gissa må den, som det kan:
 Nog af, det var *han*, det var *han*.

Men hastigt nu skymdes denna bild,
 I stället der stod en ann':
 En karl, med en blick så lustig och vild,
 Och sjunga — det kunde han.
 Hans sång mig förde — jag vet ej *hvar*,
 Hans hår det var som korpen så svart;
 Röd väst, röd mössa mannen bar;
(Med skalkaktig hemsighet.)
 Jag fruktar, att Necken det var.

Säg, kan ni mig nu förklaring ge,
 Hvem af dem, som jag skall få?
 En fästeman blott jag ville der se,
 Och ve mig, — jag såg ju *två*!
 En *enda* blott kan jag ju ha kär,
 Men *två* det var, som friade der; —
 Vill nu min hand åt Nils jag ge,
 Så kommer se'n Necken kanske!

FLERA RÖSTER.

Det var Necken.

NILS. (*afsides.*)

Se så ja, i Herrans namn. Nu skall man få lof och gå och vara rädd för, att Necken skall ta bort henne också!

BRITTA. (*afsides.*)

Jag kan tyda drömmar jag. Necken är ingen ann', än klockarson, storspelman oppe i Stockholm. Han bruka' alltid ha röd väst han, när han skulle vara liksom kyrkklädd. Man skall få se, att han allt ligger henne om hjertat ändå.

FÖRSTA BONDDRÄNGEN. (*ser utåt landsvägen i fonden.*)

Nej, men sicken en, som der kommer spatsrandes utåt landsvägen. Det var en håle till att kunna drillas, och fullt med hufvu'n har han på hufv'et ändå. — Tyst! han kommer hitåt.

(*Farniente närmar sig drillande.*)

TOLFTE SCENEN.

DE FÖRRA. FARNIENTE.

(*Löjligt utstyrd; med gipsbilder på hufvudet, bland hvilka kungens i midten, något högre än de andra. — Han har röd väst och, under bilderbrädet, en röd mössa.*)

FARNIENTE.

Corpo di Bacco! Qui è certamente la posta. Vara mycket folk samladt här. Uomini e donne,

contadini e soldatini. — Kan ni säga mig, folk, om det här vara gästgifvaregården? *(Alla gapa.)*

OLOF. *(afsid.)*

Det var en lustig kurre, det der. Han ser inte ut att vara född i Kinnevalds härad han inte.

MÄRTHA *(afsid.)*

Hvad ser jag! Drag för drag samma ansigte, som jag såg i drömmen. Och röd väst har han med.

NILS. *(orolig.)*

Hvad är det, du säger för dej sjelf, Märtha?

MÄRTHA

Åh, jag tänker bara på min dröm jag. *(Afsides.)*
Och röd mössa har han också!

ÅKE.

Nej, herre, här är ingen gästgifvargård: det här är bara ett gästfritt hemman invid stora vägen från Vexiö åt Carlshamn. Kommer herrn norr ifrån, så har han än ett godt stycke till Möllekulla gästgifvargård, ifall han vill ha skjuts der.

NILS. *(afsid.)*

Jag vända, han finge skjuts ända till Blåkulla.

FARNIENTE.

Jag komma från Stockholm och vilja till Ystad. Dåligt land la Svezia. Miserabile paese! Vara ingenting qui att förtjena.

JAN. *(till Åke.)*

Svärfar! fråga honom efter passet! han ser mej misstänkt ut, den der patron. *(Högt till Farniente.)* Hvad är namnet, om jag får göra mej näsvis?

FARNIENTE.

Farniente, Lucchese.

JAN.

Fan - - - i - - - e - -

ANDRA BONDDRÅNGEN. *(till Farniente.)*

Skall det vara häst och kärra, så kan det bli på rappet, fast det inte åligger oss här. Tar jag storbläsen, så skall herrn vara i Möllekulla, innan herrn vet ordet af. Det skall gå som en schas det.

FARNIENTE.

Jag inte behöfva någon skjuts. Har sjelf ett par goda gambe. *(pekar på sina ben.)*

ANDRA BONDDRÅNGEN.

Har han sjelf ett par goda kampar, säger han. Hvar har han gjort af dem nu då? Han kommer ju till fots, inte annat jag kan se.

FARNIENTE.

Non capisce. Chi va piano, va sano.

ANDRA BONDDRÄNGEN.

Hva' sa ni? Jo jag säger det jag, att herr utlänningen, eller hvad han skall skällas för, inte tycks ha några andra kampar, än apostlahästarna.

FARNIENTE.

Sicuro, amico,

ANDRA BONDDRÄNGEN.

Mi — — Mi — — Michel. Med förlof sagdt, jag heter Petter jag, efter far min.

FARNIENTE.

Che bestia! Hur skall man kunna åka, när man har alla verldens stora män på sitt hufvud?
(Han svänger med brädet.) Grandi uomini! belle teste!

BRITTA. (till Elsa.)

Kära hjertandes, Elsa! hör du inte, han vill visst ha något till bästa.

TREDJE BONDDRÄNGEN.

Se, tåcka vackra beläten han svänger med deroppe i luften!

FARNIENTE. (afsides.)

È possibile göra god marknad med det här folket. (Högt.) Kom, köpa! stora män! stora män! Jag inte hafva något strunt, inte hafva hundar och papegojor: bara stora hjeltar och kungar och statsmän. Ah che grandi uomini! Ah che belle teste!

Kom, köpa! Ecco, Ecco! Romulo, Cesare, Napoleone, Alessandro, Augusto, Enrico quarto, Gustavo Vasa, Federico il grande, Bolivaro, Fernando Cortese, e il Re regnante di Svezia, Carl den fjortonde Johan — — — —

ÅKE.

Hvad säger herrn? har han vårrn nådig kungs bild med bland de der? *(Alla bli ifriga.)*

FARNIENTE.

Sicuro. Eccolo qui! Ser ni inte honom, som står i midten, och syns öfver de andra, tutti quanti? *(Han lyfter ner bilderna.)*

MÄRTHA. *(afsides.)*

Man skall få se, att han kan sjunga med.

NILS. *(afsides.)*

Hvad hon kan stå och stirra på den der pickelhäringen också!

(Åke emottar af Farniente kungens bild, som han höjer opp.)

TRUVE.

Minsann är det icke kungens egen bild. Hvad det fröjdar mina gamla ögon, att återse de der dragen! jag har inte glömt dem på fem och tjugu år.

ALLA. *(till Truve.)*

Är det han? Är det han?

TRUVE.

Ja visst, ja visst. *(till Farniente.)* Hör ni, herre, ni kommer just som ni vore bådad. — Vill ni sälja den här bilden till oss bönder?

FARNIENTE. *(afsides.)*

Jag göra god marknad. *(Högt.)* Gerna, gerna. Men vara mycket värde i den bilden. Kosta mycket arbete. Vara min bästa bild. Vara mycket dyr.

ÅKE.

Åh, han är dyr för oss alla. — Säg ut, hvad ni skall ha!

FARNIENTE.

Kosta mycket arbete. Ha mycket värde. Vara min bästa bild. Inte kunna sälja den under — tolf riksdaler.

OLOF.

Han passar också på att hugga till.

ÅKE.

Topp. Ni skall få, hvad ni begär. Vid en handel, som den här, ä' vi inte böjda att pruta. Jag köper den.

TRUVE.

Nej, låt mej göra't!

FLERA BÖNDER. *(på en gång.)*

Nej jag, jag vill ha'n.

ÅKE.

Hör på! Vet ni hvad? lät oss *alla* skjuta ihop! jag lägger emellertid ut hvad den kostar. *(till Britta)* Mor, gå du in efter sedelboka, fast — tag hellre de der tre blanka dalrarna, som ligga på kistbotten! Vid silfverbröllop skall man inte ta fram annat än silfver.

OLOF. *(för sig sjelf.)*

Ja men att ge bort silfret åt utlänningen, skall det just vara så bra det?

ÅKE.

Tolf bönder betala vi sedan hvar sin riksdaler, och hvar och en får ha kungens bild i sin stuga en månad om året. Första måna'n blir *min*. — Se så ja. *(Höjer opp bilden.)* Kungen tillhör oss alla.

ALLA.

Kungen tillhör oss alla.

ÅKE.

Alla gömma vi hans bild.

ALLA.

Alla gömma vi hans bild.

CHÖR.

Mel. *I krig var Göthens fröjd.*

Hans bild skall hos oss bli,
Den alla gömma vi.

Den skall till barnen gå i arf
 Från tidevarf till tidevarf.
 En hvar
 Ju har
 Sin del i landets far!

Att älska kung och land,
 Och slåss för dem ibland,
 Det är en gammal nordisk sed,
 Som gått i arf från led till led.
 En hvar
 Då har
 Sin plats kring landets far!

FARNIENTE. *(som under sången stått och vägt pengarna, hvilka lemnats honom af Britta.)*

Troppo poco. Hafva begärt alldeles för litet. Vara ett godt folk! — Nu köpa andra bilder! Ah che grandi uomini! ah che belle teste! Alessandro, Cesare, Napoleone, Augusto, Enrico Quarto, Federico il grande, Romulo, Bolivaro

OLOF.

Nej, behåll nu era Rummulussar och Bulvarer! *(med eftertryck.)* Vi ä' nöjda med hvad vi ha.

FARNIENTE.

Nå, så höra mig sjunga då! Sono un gran cantatore. Min röst vara bekant i hela Europa. Hafva ett stort rykte. Jag vara un altero La Blache. Jag hafva sjungit inför stora potentater, inför kej-

sare och kungar, prinsessor och duchessor, på teatrarna San Carlo och della Scala. — Ho una voce ammirabile. Sapete! (*Sjunger en buffa-aria.*)

MÄRTHA. (*afsides.*)

Hvad vill det här säga? Det är ju samma underliga sång, som jag i natt tyckte mej höra i drömmen. Röd mössa, röd väst, lustig sång, korp-svart hår, — nå, det behöfs nu bara, att han friar till mej också.

NILS. (*afsides.*)

Man skall få se, att den der gyckelmakarn tokar till sluts bort Märtha med sina drilleringar.

STINA. (*afsides.*)

Stackars den Nils! hvad han är bekymrad! han ser ut, som han skulle ha ätit opp alla sju nådåren för räfven. Men visste han, hvad jag vet, så — han skulle inte se så sorgsen ut då inte. — Jag har Märthas förtroende jag.

FARNIENTE.

Adesso, vilja ha min betalning. Kosta minst tolf riksdaler.

JAN.

Hvad skall herrn ha betalning för?

FARNIENTE.

För sången, capisce. För den arian har jag en gång i Firenze af en rysk principe fått en juvelsring, som var mera värd än hela ert Småland. Men vilja vara billig bland smått folk. Com' ho detto; tolf riksdaler, inte en bajocco mindre. — Kunna skjuta ihop ännu en gång. Vara min bästa aria. Tolf riksdaler.

JAN.

Hör ni, herr utlänning! jag skall säga er: vi ä' inte vana här på bondlandet till att betala sång under Guds fria himmel med hvarken ringar eller pengar. Lärkorna sjunga här för oss hela da'n för ingenting, och göken gal både bitti och sent, utan att fordra något för sitt besvär.

ÅKE. (*faller in.*)

Men vill ni hålla till godo, och dela med oss vår frukost här i gröngräset, så är ni välkommen. Vi kan då kanske också betala er granna sång med en och annan simpel svensk visa. Ni skall veta, att grannarna i dag fira mitt och min gummas silfverbröllop.

TRUVE.

Och i dag är det dessutom vår kungs kröningsdag.

FARNIENTE.

Ohime! Un giorno di festa! Hafva begärt troppo poco för bilden. Troppo poco!

(Under det föregående har frukosten blifvit inburen under Elsas öfverinseende. Borden äro tre. Vid det mellersta intaga Åke och Britta högsätet. Det unga manskapet sätter sig vid ett mindre, och tager Modig och Farniente emellan sig. Märtha sätter sig sedermera äfven vid samma bord. Nils deremot får sin plats bland ungdomen vid det andra mindre bordet. Vid det mellersta bordet lemnas tvenne rum lediga. Medan de öfriga intaga sina platser, hålles följande samtal:)

ERIK.

Om du visste, Stina, hvad du ser söt ut som soldat.

STINA.

Åh, det kan jag nog tro, allrämest i dina ögon. Kanske du tycker mera om mej så här, än i tröja och kjol?

ERIK.

Nej, det vill jag inte påstå.

STINA.

Jag vet inte, hur det är fatt. Jag känner mej så ostadig, se'n jag fick de här anstalterna på mej. Det måtte följa med soldatrocken det. Och vore inte vi begge längese'n i tysthet sams om, att en gång bli man och hustru, så — vet du Erik — jag tror nästan, att jag åtra' mej.

ERIK.

Hvad, din skälmunge, vill du redan desertera?

STINA.

Dis-dis-sertera? det vet jag inte hvad det är. Åta vill jag: jag skall säga, kronans tjenst suger, i synnerhet när man inte är van.

ERIK.

Nästa år alltså, på den här da'n?

STINA.

Ja ja, vi få väl se. Har jag börjat till att tycka om dej, så är det väl så godt att hålla ut med det; men med *ett* vilkor, och det är det, att du minst skall bli korpral. Eljest blir jag det sjelf.

(Erik och Stina sätta sig till bords.)

NILS.

Vill du inte sätta dej bredvid mej, Märtha?

MÄRTHA.

Nej, jag hör till Värends lifvakt. *(Hon går till soldat-bordet, och får sin plats bredvid Farniente.)*

NILS. *(afsides.)*

Och *han* tycks höra till hennes han, den der olycksfågeln.

BRITTA.

Tag för er nu, grannar, och försmå inte gudslåna! allt är så hjertinnerligen undt. Elsa har ju lagat till, ser jag, så att vi gerna hade kunnat se hos oss både länsman och klockarn, om de velat göra sej så geména.

JAN.

Der ha vi ju vår'n länsman sjelf! han dör inte i år.

TRETTONDE SCENEN.

De Förra. Länsman.

LÄNSMAN.

Dö i år! Nej! det har jag minsann ingen tid till. — God morgon, god morgon, mina vänner! Lycka till, fader Åke! *(Skakar hans och Brittas hand.)* Jag kommer ju i grefvens tid, ser jag. Här står ju glädjen opp i skyn. — Det var bra, att jag fann er alla samlade. Jag har något att förkunna er på kronans vägnar, som rör hela den här trakten, och *(till Truve.)* er inte minst, gamle riksdagsman.

ÅKE.

Godt, godt, kära herr länsman! men sitt nu först ner, och tag inte bort barnron, så få vi komma till affärderna se'n.

LÄNSMAN. *(sätter sig.)*

Ni får oförtöfvadt mera främmande. Klockarn är efter i hamn och häl. Han fick bara först lof och in i fattigstugan, och slå opp åder på tummen på gamla Barbara, som har fått tandvärk.

BRITTA.

Ja, han har nu alltid så många jern i elden, han.

ELSA.

Se der ha vi honom re'n!

FJORTONDE SCENEN.

De förra. Klockarn.

(Har i handen ännu snäpparn, som han lägger in i foderal. Han flösar, och torkar svetten af sig.)

KLOCKARN.

Uff, Uff! Ändtligen är jag hos er; men ni skall tro, det stod hårdt det.

Mel. Min far han var en Vestgöthe, han, han.

Klockarfar, han skall nu allting bestyra:
Lära barnen, att två och två det är fyra.
Utan honom man kan ej lära att stafva,
Utan honom man kan ej folket begrafva.

Föds ett barn, så frågas, hvad skall det heta?
"Gå till klockarn! han måste allting ju veta."
Om ett par sig i äkta ståndet begifver,
Är det klockarn, som bröllopsverserna skrifver.

Får med sjukdom för sina synder man sota:
"Gå till klockarn! han skall dig nog kunna bota."
Om processer och annat otyg man äger:
"Gå till klockarn och hör dig för hvad han säger!"

Han skall veta råd för alla slags sorger,
Ympa barn skall han kunna, samt spela orger.
Det är han, som skall hålla handbok åt presten,
Och vid graföl så är det han, som får resten.

Hvarje söndag skall predikstolen han damma:
Klockare och *klokare* är detsamma.
Han i läsa skall känna nyaste moden,
Lugga barn skall han på Länkaster-metoden.

Han åt prosten skall väga tiondesmöret,
Åka bakpå chaisen till läs-förhöret.
Prost och kaplan han söka skall att förlika,
Och vid mässfall det händer, han får predika.

Ingenting, nej intet får han försumma;
Dör en gubbe, så tröstar klockarn hans gumma.
Han skall föra an både dansen och leken,
Och vid bordet så är det han, som skär steken.

Han skall vara med från början till slutet:
Skall det skjutas, så släpper klockarn till krutet.
Han skall vara en hjälp för gamla och unga,
Framför allt skall han vara gröm till att sjunga.

Bygdens ungdom den skall han jemt lära mores,
Buga, krusa skall han för honoratiores:
Nog får han göra skäl för födan och rocken,
Jag har glömt, han skall sätta alla i stocken.

Han skall — utom hvad jag sagt allaredan —
Gå med håfven, och räkna slantarna sedan;
Om predikan för långt mot middagen räcker,
Och församlingen slumrar in, han den väcker.

Alla klockor i socknen klockarn skall laga,
Bondens rakknif han till hvart nyår skall draga,
Prostens kragar dem skall han stryka och tvätta,
Hela socknen skall han ju styra tillrätta.

Öfverallt så är klockarn framme och råder,
Får man tandvärk, skall han på tummen slå åder;
Men i dag så är hans helaste ärend,
Att lyckönska er, silfverstjerner i Varend!

BRITTA.

Ja, ja, kära klockare! kom och ät äggstjerna
nu, och sjung inte om silfverstjerner längre! Sitt
ner, och håll till godo med hvad huset förmår!
Det är ingen närmare till att bli undfägnad än ni,
som skrifvit så fina verser till vår ära i dag.

(Klockarn intager sin plats.)

TRUVE.

Som jag är den äldsta i laget, och liksom ål-
derman för de öfriga, så tager jag mej dristighet
på, och föreslår, att vi nu tömma en lyckoskål för
de här begge makarna, som i fem och tjugu år
delat ljuft och ledt med hvarandra. — Lefve silf-
verparet!

ALLA.

Lefve silfverparet!

TRUVE.

Vore min röst inte så afsigkommen, så skulle
jag stämma opp en visa, men det får ni nu göra
sjelf, Åke! — Det tillhör er att tacka för skåln.

ÅKE. (*sjunger.*)

Mel. *Goda gosse, glaset töm!*

Tack, god vänner, för den skåln! —
Säggen sig besannar,
Att till dagligt bröd i Smål'n
Höra trogna grannar.
Ringa folket är, men godt,
Kan ej känslor ljuga.
Fri, som grefven i sitt slott,
Är jag i min stuga.

Här omkring vårt glada bord
Fråga vi med rätta:
"Fins väl på Guds gröna jord
Bättre land än detta?"
Småländsk bonde, småländsk prost,
Känner nog dess värde.
Småländs-oxar, småländs-ost,
Himlen oss beskärde.

Af er vänskap, som af skåln,
Känner jag mig ärad.
Lefve, lefve, gamla Smål'n,
Lefve Värends härad! —
Kränkas vi på något sätt,
Vi till kungen vädje.
Lefve svenska bondens rätt!
Lefve sång och glädje!

BLENDA. (*till Italienaren.*)

Drick ur ert glas, herr utlänning!

TRUVE.

Vi ha nu ett annat par att dricka för, hvars husliga lycka i dag blir årsgammal. Jan och Elsa! det är i dag *er* bröllopsdag också.

ALLA.

Skål för Jan och Elsa!

TRUVE.

Följ du nu svärfars exempel, Jan, och sjung något vackert!

JAN. (*sjunger.*)

Mel. Jag icke någon vällust känner.

I städer har jag stundom varit
Och kommer än väl dit härnäst,
Men hvad jag vet, hvad jag erfarit,
Är, att på landet trifs jag bäst.

En redlig själ, ett sorgfritt sinne,
Och flitigt arbet', hurtigt mod,
Och se'n i stugans famn derinne
En liten hustru, öm och god.

I fjol vi knöto äkta bandet,
Och ingen ånger det oss ger.
Ja flytta, flytta ut på landet!
Så jag till alla, alla ber.

KLOCKARN. (*sjunger.*)Mel. *Ur Fredmans Sånger.*

Ja, visst är landet bra,
Der lefver man förtroligt;
Men nog är mera roligt
Ändå i städerna.
Betänk, att der, min vän,
Fins baler och maskrader,
Picknicker och parader
Och stora Opran se'n.
Der lefvas kan i sus och dus,
Der köper man långt bättre snus;
(Bjuder omkring snusdosan.)
Der hör man kanonader,
Och bor i herrskapshus.

ELSA. (*sjunger.*)Mel. *Jag mins den ljufta tiden.*

Hvad vilja väl vi ringa
Ibland de stora der?
Här ha vi sorger inga,
Vi finge många *der*.
Nej, du min kära stuga,
Helst blir jag kvar hos dig.
Kan jag för dig blott duga,
Nog duger du för mig.

Min Jan den hela dagen
Har mycket arbetsstök:
Han sträfvar uti hagen,
Och jag uti mitt kök.

När vällingsklockan larmar,
Till hemmet kommer Jan:
Jag sjunker i hans armar
Och — längtar ej till sta'n.

KARIN. (*till Farniente.*)

Drick ur ert glas, herr utlänning!

MODIG.

Nu skulle jag gerna vilja få rycka fram, och kommendera en skål.

ÅKE. (*afbrytande Modig.*)

Nej, vänta Modig! låt mej först få säga ett ord! — Den främsta skåln i dag hade inte bordt vara för mej. Det är ju en långt högre betydelse, som den här dagen har för land och rike. När vi så här i fredens lugn sitta glammande med hvarandra, är det väl främst vår goda öfverhet, som vi böra tänka på.

TRUVE.

Rätt så, granne! och om kungen sjelf vore här, skulle han inte försmå en skål af sin trogna allmoge. "*Gud och Sverges allmoge*" var gamla kung Göstafs valspråk i lifstiden; och alla rättsinniga Svea-konungar tänka som han. — Skåln skall gå rågad kring laget. Lefve öfverheten!

ALLA.

Lefve öfverheten!

GRETA.

Drick ur ert glas, herr utlänning!

MODIG.

Hur är det, som vår'n berömda Biskop har skrivit i visan om det der gamla Götha lejonet? "Nu klinga vi med *glasen*, bröder: en annan gång, om det behöfs, klinga vi med *svärden*."

LÅNSMAN.

Jag dricker på kronans vägnar.

ÅKE.

Och du, Erik, sjunger på våra.

ERIK. (*sjunger, med Chör.*)Mel. *Vin fördrifver galla.*

Skönt förgyller Minnet
Årorika öden.

Och det { fasta }
 { trogna } sinnet
 { svenska }

Ålskar in i döden.

Hjeltens ära tolken,
Gamla runohällar!

Han { blef kung för }
 { blef far för } folken
 { förente }

Mellan nordens fjällar.

Derföre alla sjungen,
 Alla glasen tagen!
 Skål för { goda }
 { tappra } kungen
 { gamla }
 Nu på kröningsdagen.

INGRID.

Skolka inte med ert glas, herr utlänning!

FARNIENTE.

Diavolo! piccoli soldati! är inte ni tappra i något annat, så är ni åtminstone tappra i att dricka.

OLOF.

Vi få väl inte lemna det här unga manskapet oskåladt heller, som visat sej så reputerligt i dag. Det har ju redan gjort en krigsfånge, menar jag.

ALLA.

Skål för Värends-flickorna!

STINA.

Drick, herr utlänning, ingen pardon!

NILS.

Yngsta dotern i huset har inte fått någon skål hon än.

ÅKE.

Ja, min kära Märtha, hade det gått efter *min* önskan, så skulle den här dagen också ha satt kronan på *ditt* hufvud; men när man inte skaffar *sej* någon brudgum, så kan det inte heller bli något bröllop.

MÄRTHA.

Åh, det blir väl råd med det än, far.

KLOCKARN.

Apråpå om giftas, så skall jag tala om för er, att min son opp i Stockholm nu har gått och förlofvat *sej*. Jag hade nyss bref från honom igen. Han har fått *sej* en rik köpmansdotter, som kan båd' spela klaver och — annat.

BRITTA. (*afsides.*)

Ja så, då. Så gick han Märthas näsa förbi, han?

NILS.

Hvad det gläder mej att höra, fader klockare!

OLOF.

Ska vi inte räta på oss nu? Jag tycker, att vi ha fått nog till lifs längese'n, och däkorna derborta dricka *sej* till slut alldeles kaputt,

ÅKE.

Ja, men Märtha skall först sjunga slutversen.

MÄRTHA. (sjunger.)

Mel. Och gossen tog sig båd nät och spjut.

I Sverge ligger en skogig trakt,
 Och Varend månde den heta:
 En gång i fordom — så är det sagdt —
 Bröt Dansken in, skall ni veta.
 Men hur det gick honom, vet båd' ni och jag,
 Och skogens fåglar de sjunga än i dag,
 De sjunga, drilla: trill-trill-rill-ri-ri, trill-rill-ri-ri,
 Om flickorna uti Varend.

Och Varends namn det är vidt berömdt:
 Vi värja oss, när det gäller.
 Den konsten gossarna än ej glömt,
 Och flickorna inte heller.
 Vi ärfva lika, så gick det år från år;
 Och skogens fåglar de sjunga hvarje vår,
 De sjunga, drilla: trill-trill-rill-ri-ri, trill-rill-ri-ri,
 Om flickorna uti Varend.

Och född i Varend jag sjelf ju är,
 Fälttecknet bär jag om lifvet;
 Och ofta läsa i bok jag plär
 Hvad om oss däkör står skrifvet.
 Ja, mången gång, när jag från min spinnrock slapp,
 Jag sjöng i skogen med fåglarna i kapp,
 Jag sjöng och drillade: trill-rill-ri-ri, trill-rill-ri-ri,
 Med flickorna uti Varend.

(*Under Märthas sång ser man Italienarens uppmärksamhet stegras. — Efter första versens slut stiger hon opp, och alla öfriga äfven. Borden orttagas.*)

FARNIENTE.

Ah! Che voce eccellentissima! den flickan sjunga som en engel. — Provate! försök att sjunga efter mig!

(*Farniente exercerar Märthas röst. Hon följer hans löpningar och driller.*)

FÖRSTA BONDDRÄNGEN.

Det var jäkeln till att kunna krumbugta med tonerna. Han har ljud i skällan den der.

ANDRA BONDDRÄNGEN.

Klockarfar skall ha möda att göra honom det der efter, så styf han än är.

TREDJE BONDDRÄNGEN.

Ja, det var en äkta spelevink.

FARNIENTE.

Hafva stort omfång i sin röst. Vara något att göra af. Kunna en gång blifva prima donna, blifva una altera Persiani. Kunna låta höra sig på teatro Pergola i Firenze.

NILS. (*afsides.*)

Se så ja. Nu är det rakt åt fanders. Jag vända, han vore der pepparn växer.

FARNIENTE. *(till Märtha.)*

Ancora una volta. Försök till att sjunga så här!

(Farniente sjunger före. Märtha efter. Slutligen begge tillsammans.)

FARNIENTE. *(klappar med händerna.)*

Bravo, bravo, eccellentissimo. *(afsides.)* KUNNA göra en god affär med den flickan. Vilja föra henne omkring på kontinenten; låta annonsera "Signor Farniente-Lucchese hafva äran låta höra sig tillsammans med en ung svensk bondflicka Smalandese." — Locka mycket folk. Vinna mycket pengar. Vara något splitter nytt. Söder och nord sjunga en duett inför hela Europa. Ah, che idea! vara en mycket god spekulation.

NILS. *(afsides.)*

Han tänker visst på något satans knep. Han ser så illpliktig ut.

STINA. *(afsides.)*

Stackars Nils! nu sitter hjertat riktigt i halvgropen på honom.

FARNIENTE. *(till Märtha.)*

Hvad heter ni?

MÄRTHA.

Märtha.

FARNIENTE.

Sentite, Märtha! skulle det inte vara roligt att se andra länder en gång?

MÄRTHA.

Åh jo, det har jag ofta önskat.

NILS.

Ack, Märtha! du vet hvad jag håller af dej.

FARNIENTE.

Der lyser en varmare sol; der växa russin och fikon, drufvor och citroner.

MÄRTHA.

Ack! hvad det måtte vara vackert!

NILS.

Åh, det fins nog vackra trakter i Smål'n också.

FARNIENTE.

Der höra näktergalar sjunga hela nätterna.

NILS.

Talltrasten i våra bokskogar skyr inte dagsljuset han.

FARNIENTE.

Der folket aldrig behöfva arbeta.

NILS.

Det göra vi här så gerna.

FARNIENTE.

Bara dansa och roa sig —

NILS.

Vi ha våra lekstugor i Smål'n också.

FARNIENTE.

Söderns folk är lätt och lustigt.

NILS.

Nordens är godt och pålitligt.

FARNIENTE.

Tänk, hur roligt, att flyga från land till land!

NILS.

Tänk, hur kärt, att ordna sin egen lilla stuga!

FARNIENTE.

Kom med, att förtjusa kejsare och kungar!

NILS.

Blif kvar, att älska en svensk bondgosse!

FARNIENTE.

Jag skall bedja storhertigen i Toscana att göra er till hofsångerska.

NILS.

Jag skall hvar afton bedja Gud, att kunna göra dej lycklig.

FARNIENTE.

Jag är rik.

NILS.

Jag är trofast.

FARNIENTE.

Jag skall, så ofta ni vill, sjunga för er min stora buffa-aria.

NILS.

Jag skall straxt på stund sjunga för dej den der visan, som du hörde så gerna, när vi voro små.

(Nils börjar sjunga.)

FARNIENTE.

Tropo lamentabile. *(öfverröstar honom.)*

MÄRTHA. *(håller för mun på Italienaren.)*

Tyst, tyst, en i sender.

FARNIENTE. *(kysser hennes hand.)*

Ah, che bella mano!

STINA. *(afsides.)*

Nu tror jag väl mest, att norden skall ta lofven af södern ändå.

NILS. (*sjunger.*)

Mel. Så tager jag min bössa.

Två turturdufvor hade växt upp i samma skog;
Så kom der en hök och den ena borttog,
Den andra dufvan sörjde sig till döden.

MÄRTHA. (*faller in.*)

Nej, så var visan icke: hon slutades mer gladt.
Den dufvan af höken togs visst aldrig fatt,
Hon flög och flög till vännen hem i skogen.

Och är det der nu höken, och ena dufvan jag,
Så rymmer jag för honom och det i denna dag,
Och flyger, flyger, till min vän i skogen.

Och frågar nu mig någon, hvem som den vännen är,
Så svarar jag straxt: *det är han, som står der;*
Ty honom har jag älskat från min barndom.

(Nils uttrycker lifligt sin glädje.)

STINA.

Se så! Nu har hon bestämt sej.

JAN.

Nå äntligen, efter sju sorger och en nöd.

ÅKE.

Hå, Gud ske lof, min flicka! Det var då för-
nuftigt. Så vill du ändå ha Nils till slut?

MÄRTHA.

Jag har aldrig velat ha någon annan.

BRITTA. (*häftigt.*)

Jaha; men det kan inte bli af det, för jag har lofvat min salig mor på hennes - - -

TRUVE.

Kära mor Britta! det olycksaliga löftet, som nu skall stå som ett spöke för barnens lycka.

LÄNSMAN.

Ursäkta mej, godt folk! att jag bryter af den här älskogen. Jag har inte tid att dröja längre hos er nu. Jag måste bort åt ett annat håll. Kronans tienst går framför allt. Men först vill jag nu säga er, hvad jag på höga vederbörandes vägnar har att förkunna.

ÅKE.

Nå, låt oss höra då, herr länsman!

(*alla lyssna uppmärksamt.*)

LÄNSMAN.

Jo, ni vet, att se'n långliga tider tillbaka Kronobergs län har legat i tvist med Blekinge angående läns-gränsen.

OLOF.

Ja, den tvisten skall ju förskrifva sej ända från Dackefejden, har jag hört prosten säga.

JAN.

Också kalla vi den här närmsta delen af skogen, som Blekingarna fordom med orätt ha lagt sej till, än i dag för *tjufva-parken*.

LÄNSMAN.

Nå väl. För en tid se'n hölls det, som ni vet, Riddarsyn.

OLOF.

Ja, då när som det var så många granna herrar församlade här, både landshöfdingar och prisdenter, eller hvad de skulle karaktöras för.

LÄNSMAN.

Just då. Nu har Riddarsynen kungjort sitt utslag. Saken är afgjord, och — *(med eftertryck.)* Småland har vunnit.

ALLA.

Småland har vunnit!

MÄRTHA *(afsides.)*

Det var ett fägnebådskap.

LÄNSMAN.

Närmsta halfva milen af skogen, med alla sina åbor, räknas från denna dag till Kronobergs län, och således, fader Truve, hör ni nu till oss.

MÅNGA RÖSTER. *(med glad förvåning.)*

Truve är Smälänning!

LÄNSMAN.

Ja, och har egentligen aldrig varit annat. Han är född inom det gamla äkta Varend.

ÅKE.

Och således Nils med?

LÄNSMAN.

Och Nils med, det förstås.

ÅKE.

Hör du, Britta?

BRITTA.

Ja, jag hör visst. Det var ju det jag alltid sad', och hörde på ert tal, fader Truve, att ni ändå var född inom Varend.

TRUVE.

Nå, nu har ni väl ingenting emot, att - - -

BRITTA. *(faller in.)*

Att Nils får Märtha; nej tvertom! gerna, gerna. *(Hon lägger deras händer i hvarandra.)* Det faller sej då så förbålt bra med hemmana också. Efter som

de ändå gränsa ihop, så slipper man nu att gärdsla mer, och hålla stängseln vid makt.

FARNIENTE.

Come! il questo bondlurco —

MÄRTHA.

Är min fästman.

FARNIENTE.

Diavolo!

NILS och MÄRTHA.

DUO.

Mel. Svensk bondevisa.

Hejsan! nu ä' vi sams med hvarann,
Och snart vi blifva hustru och man.
Sams med hvarann,
Hustru och man;
Vi ska älska allt hvad älskas kan.

NILS.

Jag skall mig sköta just som en karl,

MÄRTHA.

Jag skall nog laga om lilla far.

NILS.

Just som en karl;

MÄRTHA. *(smeker honom.)*

Min lilla far!

BEGGE.

Vi ska bli det allrabästa par.

ELSA.

Det var för tokigt, att det här inte kunde vara afgjort för några veckor se'n, så hade Märtha nu kunnat vara kronbrud i dag, och brölloppet blifva undanstökadt med detsamma.

ÅKE.

Ja dermed får ni nu lof att vänta, barn, till elfte Maj nästa år.

NILS. (*sorgsen.*)

Det blir ett förfaseligt långt år!

KLOCKARN.

Ja, och skott-år blir det med, så ni får ändå en dag längre, att ge er till tåls.

TRUVE.

Hör ni, Åke och Britta! barnen längta att sätta bo. Också jag längtar att se dem lyckliga, innan jag lägger mina gamla ögon tillsammans. Gif dem åt hvarandra lite förr!

BRITTA.

Nej, nej, ni vet vår öfverenskommelse.

ÅKE.

Ja, på ingen annan dag, än kungens kröningsdag, skall någon af våra barn gå i brudstol.

TRUVE.

Jag vet ett råd. Kungens kröningsdag i Norge infaller den sjunde September. Ni har förut en dotter gift på hans svenska kröningsdag; gift nu den andra på hans norska!

ÅKE.

Ja, se det kan gå an — barn! den sjunde September blir ert bröllop.

NILS.

Ack! hvad jag är lycklig!

ERIK. *(hållande Stina vid handen. Till Åke.)*

Hör, far, ett ord!

ÅKE.

Hvad vill du, min son?

ERIK.

Jo — jag och Stina här — — —

STINA. *(faller in.)*

Kunde då kanske få vara med på samma gång?

ÅKE. *(skrattar.)*

Nej, ni får vänta tills i Maj nästa år.

ERIK.

Ett helt år!

STINA.

Och ett skott-år till! *(gladt.)* Men så skall det också då skjutas friskt på vår bröllopsdag. Det skall bli rätta skott-dagen det; det lofvar jag.

(Man hör gladt sorl utom theatern.)

ÅKE.

Hvad är det för glädjerop? Är det kanske eko?

OLOF. *(som varit utgången.)*

Jo, granne, jag skall säga er hvad det är. Hela trakten har kommit öfverens om att fira den här hela rikets majfest derborta på stora Trehörna-ängen vid Sankt Sigfrids källa. I Februari var det för oss landtfolk en alltför otjenlig väderlek; därför ha vi nu i stället bestämt oss för en liten förlustelse på den elfte Maj. I vintras hade dom ju oppe i Stockholm låtit utklädda bönder dansa och sjunga på Opran. I dag ä' vi karlar för oss, att i verkligheten göra det här nere i Smål'n.

LÅNSMAN.

Ja så, ja då lär jag väl få lof ändå att stadna qvar och se, att allt går ordentligt till. Jag skulle eljest just nu bort på en ledsam förrättning i den här olyckliga Charta Sigillata-saken, som gör oss embetsmän så mycket bekymmer.

JAN. *(som äfven varit utgången och nu inkommer.)*

Gossarna derute hålla re'n på att sätta opp majstången. — Af Maj har den sitt namn, och i år skall den göra skäl för namnet. — Det der Dalfolket, som är i arbete på herrgå'l'n, ha de också fått med sej.

TRUVE.

Det är bra. På det viset skall vår enskilda fest upplösa sej i en allmän. — Platsen är väl vald. Den har varit en gammal domarplats; och ur källan, som fordom hette Urds-brunn och gifvit hela Urshults socken sitt namn, var det som Sankt Sigfrid sedan döpte Smälänningarna. — Källan rinner än, som för tusen år se'n.

ÅKE.

Nå, så låt oss då bryta opp, och förena oss med de öfriga!

MODIG. *(ännu med ölkannan i hand.)*

Topp. Det tycker jag om. Allt, hvad förening heter, är jag med om: Åkes och Brittas, Jans och Elsas, Nils och Märthas, Sverges och Norges, alla, alla föreningar, utom — nykterhetsföreningar!

(Dricker).

(Alla bryta opp i komisk procession. Främst de små musikanterna. Dernäst fanbärserskan och Blenda, i spetsen för soldatflickorna, två och två. Flera flickornas fästmän vilja följa dem i ledet, men tillbakavisas. Närmast flickorna gå: Modig, soldater och hussarer; derefter Truve ensam,

och efter honom, Åke och Britta, Jan och Elsa, Nils och Märtha, länsman och klockarn, Olof och Annika. Derefter det öfriga bondfolket, två och två. Sist går Farniente, som i stora driller broderar följande marsch, hvilken nu af alla uppstämmes:)

MARSCH.

Mel. Friskt opp, kamrater, till häst, till häst!

Svensk bonde är född till svensk soldat,
 Lik' godt hvad han eljest må heta:
 Att Sverge kan falla är bara prat,
 Vi alla Svenskar det veta;
 Men söker du lycka och frid och ro,
 Så sök dem i bondens lugna bo!

Och kommer fienden i vårt land,
 Då ställer bonden bort plogen:
 Då tar han lian uti sin hand,
 Och yxan han slipar i skogen;
 Men hvad han då hugger och hvad han skär,
 Helt visst det blodiga skördar är.

Svensk odalbonde är man för sig,
 Han fruktar sin Gud — eljest ingen.
 Och lita på honom! han sviker ej dig,
 Hur vexla för öfrigt må tingen.
 Med gammaldags tro i sitt svenska bröst,
 Han vördar sin Gud och sin konungs röst.

(Sedan processionen ett par gånger tågat kring theatern, och scenen blifvit tom, höres sången småningom förklina. — Medan orkestrern fortfar att spela melodien, sker scenförändring.)

Theatern föreställer nu en stor, af skog omgifven, öppen plats, med sjö i fonden. En källa höres sorla, och, ett

stycke från den, ses en runsten. En hop landtfolk håller på att uppresa en pryddigt utsirad majstång. — Processionen anländer sådan den aftågat, och under fortsatt sång på samma marsch. Stumma helsningar och lyckönskningar växlas med de ankommande, och, då nu i detsamma majstången blifvit färdig, uppstämmer hela folket ett lifligt: "Hurra!" ackompanjeradt af fanfar från orkestern, samt böss-skott.

Musikanter intaga sin plats på en liten bänk till höger om åskådarne; till venster är en annan bänk för länsman, klockarn, Truve m. fl.

BALLET.

Dans kring majstången: polskor, bondvalls, nigarpolskan, m. m. Sist en större allmän ringdans, efter hvars slut följande kupletter afsjungas:

ÅKE.

Re'n våra ersmäss-ax sig knyta,
 Och kornet vaggas snart sitt gull:
 Jag vill med ingen herre byta,
 När ladan står om hösten full.
 Jag har min plog, min harf, min skära,
 Och lefver på mitt hemman nöjd;
 Att vara bonde är min ära,
 Att vara svensk det är min fröjd.

MODIG.

Om striden kallar, på minuten
 Jag lyder trummans glada ton,
 Och, fastän halt och sönderskjuten,
 Än kan jag ladda min kanon.

Man skall på gubbens graf ej säga,
 Att han har skytt för skottets brand;
 Blott *den* är värd ett land att äga,
 Som kan försvara sjelf sitt land.

BLENDA.

Ett modersarf i höga norden
 Är kärlek för sin kung och bygd.
 En hvar har pligt mot fosterjorden,
 Och qvinnans mod är qvinnans dygd;
 I farans stund det *än* kan hända,
 Att Värends qvinnor slåss som män:
 I våra skogar föddes Blenda,
 Och Blendas döttrar lefva än.

NILS.

Hur rik är dagen för mitt hjerta,
 För mitt och hvarje fosterländskt!
 Mitt kungarike heter Märtha,
 Och hon har valt mig fritt och svenskt.
 Vår högtid våren sjelf ses smycka
 Med rosors prakt af tusen slag. ♪
 Vi vilja minnas, att vår lycka
 Haft elfte Maj till kröningsdag.

MÄRTHA.

Det mången korsväg fins i skogen,
 Och mången i vårt hjerta ock;
 Men är man blott sin känsla trogen,
 Så räds man ej för något skrock.

Om man för länge lyss på gäcken,
Man för sig sjelf till sluts blir haj;
Men kärlek räds ej sjelfva Necken
Och — allraminst på elfte Maj.

ERIK.

Vi hjertligt fira våra fester,
Och det som skådespel ej blott:
Ty frid och glädje äro gäster
I nordens kojor, nordens slott.
Mot fienden vi nog oss värje;
Hvad vill han våra hedars ljung?
Gud skydda, skydda gamla Sverge
Och skydda Sverges gamle kung!

Sista versen omsjunges i

CHÖR.

ASARNE I DELFI.

PROLOG.

*Första gången uppförd på kongl. theatern den 26 Januari 1844,
Carl XIV Johans åttiondeförsta födelsedag.*

PERSONERNA.

ÖFVERSTEPRESTEN i Apollos tempel.
SIGURD, anförare för Odins sändebud.
ASMUND, en af de sända höfdingarna.
PYTHIA.
Asahöfdingar.
Apollos prester.
Tempeltjenare.
Folk.

Scenen är i Delfi.

Theatern föreställer det inre af Apollos tempel i Delfi. Öfver altaret i fonden ses gudens bild. Vid ridåns uppgång är ena sidan uppfylld af prester. Kring altaret stå tempel-svenner. Under det orkestern spelar en marsch, inträda Asahöfdingarne, två och två, med sin anförare i spetsen. De åtföljas af lägre Schyter, som bära dyrbara offergåfvor, såsom guld- och silfverkärl, plåtar och sköldar af guld, smycken och prydnader af österländsk art o. s. v. Då musiken tystnar, framträder ur templets midt Öfverstepresten, uppvaktad af tvenne tempeltjenare.

ÖFVERSTEPRESTEN.

Oraklet väntar. Säg, hvad för er hit
Till Hellas' bygd, till Delfis gudatempel?
J veten, här är verdens medelpunkt,
Ty Zevs en morgon ville mäta verden,
Då sände ut han tvenne unga örnar,
En sände han från öster, en från vester,
Och här i Delfi, kring Parnassens topp,
Här, öfver Febi solskens-stad, de möttes.
Här, under oss, här klappar jordens hjerta
Med hörbart slag, och anderöster stiga,
I dimmor svepta, upp ur bergets grotta,
Och klart i örat på Ingifvelsen
De hviska framtid uti dunkla gåtor. —
Prestinnan hör dem, Febi sierska,
När hon sig badat i Kastalias källa,
Och på sin trefot se'n, med lager smyckad,
Sig tankfull lutar mot orakelhålan.

Då hör hon, under sig, hur världens hjerta
 För henne biktar sina dolda tankar
 Och yppar tingen, icke skedda än:
 Hvad natten drömmer om den dag som gryr,
 Hvad djupet anar om den värld, som svänger
 På solljus yta kring dess medelpunkt,
 Allt ser, allt hör hon, i profetiskt rus, - -
 Och plötsligt vridas hennes anletsdrag,
 Och hennes ögon gnistra, hennes hår
 Sig reser vildt för underjordens stormar,
 Och hennes mun, i fradga, talar ut
 Hvad ödet tänker och hvad gudar mena.
 Och nu — J veten, på hvad rum J stån,
 J främlingar! hvad söken J i Delfi?

SIGURD.

Vi söka framtid, äfven vi, hos er;
 Vår gång till Hellas gäller blott oraklet. —
 Vi komma fjerran ifrån österns gränser,
 Från land på andra sidan Tanais,
 Der Odin styr, vid svarta hafvets våg,
 Ett stort och högsint folk, och käckt i striden:
 Det räknar slägt med sina egna gudar,
 Och morgonrodnan är dess äldsta granne. —
 I Asgård sitter Odin, i sin borg,
 Och rundt kring honom stå de höga drottare,
 Till antal tolf, som gyllne månens hvarf
 Kring den om solen kretsande planeten.
 Men nu som bäst, den höge Asason,
 Han håller råd med dem, ett viktigt råd,
 Han öfverlägger *(med eftertryck)* om ett tåg mot norden.

Till polen vill han, att i evig snö
Uppsöka spår af förr dit gångna fäder,
Och grunda nya riken, bygga opp
Åt sina gudar tempel mellan drifvor,
Att dropparna af varma offerblodet
Må glänsa skönt emot den hvita snön.
Men oss han skickar till att spörja här
Oraklets röst, hvad öden honom vänta;
Om gode gudar följa på hans färd,
Och om den stat, han högt i nord vill grunda,
Skall lycklig bli igenom seklers sekler.

ÖFVERSTEPRESTEN.

Så hyllar då er höfding Hellas' gudar?

SIGURD.

Nej! andra gudar äro hans. Han tror
På Thor den starke och på fromme Baldur,
Och främst uppå sin egen Asafrände,
Den gamle Odin, som i Hlidskjalf bor.
Men dennes maka, Frigg, som allting vet,
Som läser många tusen år på förhand
I tidens bok, och kan den utantill,
Hon sluter till dess blad för våra blickar,
Och kan ej ens med bön och bot och offer
Förmås att yppa hvad hon ensam vet.
Och stum, som hon, är Vidar, tyste Asen:
Och ingen, ingen, tyder oss de runor,
Som höga Nornan ristat på sin sköld.
Men här hos er — så har oss ryktet sagt —

Bo andra gudar, mera menskoblida,
 Som göra sig ett nöje mellanåt
 Att lyfta opp en flick af tidens slöja,
 Och låta se de öden, skymda bakom,
 Och därför skickar Odin oss i dag
 Till solskensguden i det kända Delfi,
 Och till oraklet, som hans tunga är;
 Han skickar oss med guld och offerskänker

(visar på dem)

Och ber Apollo taga dem emot.
 Valhallas Gudar ha vi frågt; — de tiga —
 Så fråga vi en af Olympens nu.

ÖFVERSTEPRESTEN.

Välan! hans svar skall icke utebli.
 Jag går att hämta det vid grottans mynning,
 Dit ingen oinvid, som ni, får nalkas. —
 Prestinnan färdig är. Hon brutit re'n
 Sin gröna krona utaf Dafnes lockar,
 Och hennes egna droppa af det silfver,
 Som flutit ur Kastalias klara våg. —
 Så vänten här! — Bereden er med bön,
 Med offer, knäfall invid gudens altar,
 Att snart förnimma hvad oraklet svarar! —
 Det svaret komma tycks ur jordens djup,
 Och dock — det kommer från Olympens salar!

(Han går, åtföljd af presterna. Endast några tempelvenner ståna kvar i fonden vid altaret.)

ASMUND.

Ni skall få se, att svaret blir befängdt
 Och bådard idel ondt. — Ett sällsamt upptåg

Är detta opptåg emot vilda norden!
 Hvarför vill Odin släpa oss dit bort
 Till björnars ludna hem, till sollös öcken,
 Der djur och växter krympa hop för kölden,
 Och sjelfva mjödet fryser i sitt horn?
 Nej, tacka vet jag, i vårt goda hem,
 — Det *Godhem* heter, och gör skäl för namnet
 Der trifs jag bäst, och längtar jag till snö,
 Till snö och norrsken, kan jag se dem begge
 I fager skiftning på hvar tärnas kind;
 Och längtar jag till striden, fins väl ovän
 På närmre håll, än bort vid polens gräns. —
 Mig skrämer Romarn ej: jag väntar honom.

SIGURD.

Du talar fåviskt, och betänker ej
 Att Odin är den visaste bland menskor;
 Ty ej förgäfves han ur Mimers hufvud
 Tar sina råd, och ej förgäfves flyga
 De lystna korpar från hans breda skuldra
 På spaning ut kring verdens fyra hörn.
 Tro på din höfding! — Det är Asased;
Han följer gudarna, så följ du *honom!* —
 Och nu, J vänner, låt oss lägga ned
 Vår bön, vår offerskänk, vid detta altar,
 Att gudens svar må blifva mildt och nådigt
 Som strålarna utaf hans gyllne sol!

(Asarne framträda till altaret och knäfalla der, sedan offergåfvorna blifvit emottagna af tempelsvennerna, som derefter aflägsna sig. Från det inre af scenen höres följande hymn.

HYMN.

Strålände Gud, som ljus kring rymden sprider!
 Lys våra ödens dunkla tråd!
 Yppa för oss kommande tider!
 Hviska till oss gudarnas råd!

(När hymnen tystnat, öppnar sig fonden, och visar ett skönt grekiskt bergslandskap, omhöljdt af hemska, åskdigra moln. Man hör ett underbart hrinande och fräsande i luften. Orkan. Blixt. Vid foten af ett högt berg, på hvars ena sida en klar källa springer i dagen, sitter Pythia, med en lagerqvist i ena handen, och lagerkrans kring det vilda håret, ofvan orakelhålan, ur hvilken volkaniska dunster uppstiga. I en halfcirkel kring henne stå presterna och hela tempelskaran. Pythia tyckes hafva slutat sin profetia, och utsträcker armarna mot skyn. I detsamma slår åskan tre starka knallar. Omedelbart derefter klarnar rymden, och det blidaste solljus gjuter sig öfver scenen. I detsamma Pythia, stödd af presterna, stiger opp för att gå, tillslutes åter fonden. Allt detta upptager blott några ögonblick. — Asahöfdingarne hafva under tiden legat på knä framför altaret. De stå nu opp och gruppera sig fram på scenen, då i det samma presterna inträda i procession och slutligen Öfverstepresten närmar sig ur templets midt).

ÖFVERSTEPRESTEN.

J sändebud ifrån barbarers jord,
 Från Asahem och från dess höfding Odin,
 Förnimmen nu oraklets gudasvar,
 Som Jofur med sin åska har bekräftat
 Och hvarpå Delfiern trycker nu sin sol! —
 Prestinnans gåtord, dunkla, få och brutna,
 Dem kunnen J ej utan tydning fatta;
 Jag fattar dem — och jag är hennes tolk:
(framträder några steg och talar med profetisk pathos)
 ”Er höfdings färd skall bli ett hjeltetåg,
 Hans söner kungar bli i vunna länder,
 Och sjelf han grunda skall, vid fjerran väg,

Sitt nya hem på skogbevuxna stränder.
En grånad drott skall vänta honom der,
Och skall hans ankomst som en högtid fira,
Och i hans hand, när dödens stund är när,
Förtro sitt land, sin krona och sin spira.
Och Odins folk skall frejdadt bli och stort,
Och större än, när öfver öde vatten
En stjerna glänser; ty då dagas natten
Och ljuset går ur morgonrodnans port.
En hvitklädd Gud med kors och törnekrona
Skall *edra* gudars altar störta ned,
Skall bjuda jord och himmel sig försona,
Och hat och tvedrägt sluta evig fred.
Och många slägter komma och försvinna,
Och nya ätter växa och förgås,
Men Odins land skall dock i sekler finna
Än mången hjelte, som på Odin brås.
En skall sin lans emot förtrycket hvässa,
Och jaga våldet åter till dess ö,
En ann' skall stupa, men med blodig hjessa
Ha' hindrat ljusets frihet från att dö.
En går med åskor öfver frusna vågor,
En ann' är åska sjelf i stridens lågor,
Och håller än, på dödens hufvudgård,
Den knutna handen troget om sitt svärd.
Och åter skall *en tredje* bli en fader
För grekisk bildning och för attiskt skämt,
Och Sången räkna glad olympiader
Ifrån de toner, som han sjelf har stämt.
Så skall den stat, som Odin går att grunda
Högt upp bland fjällen, kring en vänlig sjö,

Sig veckla ut, och från ett ringa frö
 Sist som en ek sin dubbelkrona runda.
 Ty dubbel kronan blir i tidens längd,
 Då än en gång, som nu, till drotten grånad
 En hjelte kommer ifrån söderns ängd,
 Hvars sköld, hvars bragder, världen sett förvånad.
 Och länge *han* skall styra Odins folk,
 Ett karla-folk, med hjertan tappra, fromma,
 Och se sin ätt i söners söner blomma." —
 Så svaret tyds af mig, prestinnans tolk.

(Han går, men vänder om.)

Ett ord ännu! — *Ett* vilkor guden fäst,
 Om sköna löftet skall gå i fullbordan
 För nordens lycka genom seklers sekler.

SIGURD.

Och detta enda villkor heter?

ÖFVERSTEPRESTEN *(med eftertryck.)*

Endrägt.

(Han går ut, följd af presterna och tempelskaran.)

SIGURD *(till Asmund.)*

Nå, till en början låt oss vara ense,
 Att bättre svar ej Odin kunnat få!
 Hvad tycker *du*?

ASMUND.

Vi få väl se med tiden.
 Det låter godt, men är visst bara dikt.

SIGURD.

Och om af *dikt* det också fins en blandning
I sköna ljuden af oraklets svar,
I äkta dikten ligger äkta sanning,
Och endast *så* blir gudars vink oss klar.
Gladt må vi svaret till vår höfding bära,
Och sedan hoppfullt träda an vår färd
Mot nordens fjäll, — det är från dem vår ära
Skall flyga ut kring en besegrad verld.
Snart Odins ätt, vid världens norra gränser,
Skall stå som ljusets högsta tempelvakt,
Der polens stjerna utan nedgång glänser
På Göthers trohet och på Göthers makt.
När träldomen i andra länder qvider,
Blir deras stam sjelfständig som den var,
Och skall ej svigta, skall i stormens tider
Ha samma rot och samma krona kvar.
Hur himlens vilja om hans öden fogar,
Sig sjelf kan Göthen aldrig olik bli:
Fri skall han stå i sina nya skogar,
Han är ej *till*, när han ej mer är *fri*! —
Så har oraklet ment, — och nu vi fråga
Ej mer, men följa dit vår höfding går:
Det är till segrar vi med honom tåga,
Det är oss lycka som oraklet spår.
Fort att till Odin föra dessa buden!
Dock — utan endrägt fylls oraklet ej,
Så svärjen den, ej blott vid *denne* guden,
(pekar på Apollo.)
Men svärjen den vid Odin, Thor och Frej!

ALLA.

Vi svärja den vid Odin, Thor och Frej!

*(sköldgny.)*SIGURD *(framträder ett steg)*

Eviga makter! O lyssnen till orden,
Lyssnen till eden för kommande dar!
Endrägt skall bringa lycka åt norden,
Gudarnas Valhall skall stråla till jorden,
Seger och Lycka är gudarnas svar.

*Sigurds ord upprepas af Asahöfdingarna i***CHÖR.**

PROLOG

*å kongl. theatern den 4 Nov. 1854, efter aftäckningen af
Carl XIV Johans bildstod.*

Re'n tio år han hvilat i sin graf
Den höge drotten öfver nordanlanden
Med rika snillet och med skapar-anden
Och fridens rosor kring sin herrskarstaf.
Den dag skall komma, om den ej är inne,
Då alla skuggor falla från hans minne,
Och då hans ära, spegelblank och ren,
Skall slå emot oss med sitt rätta sken,
Och då, med kransen af oliv och lager
Sig flätande i dubbelkronans gull,
Carl Johan, segrande och kärleksfull,
Står för historien i sin sanna dager,
En herosbild med purpurmantel på,
Som kommer nordens bröst att högre slå.
Hans sol är gången ner, men ännu breder
Sig öfver honom och hans hela tid
En aftonrodnans glans, så skön som blid,
Och minnets stjernor, som gå aldrig neder,
De gyllne öar uppå nattens haf,
De tindra, stråla, öfver hjeltens graf.

Vid deras blick, de himmelskas, de ljusas,
Vi skynda opp att än en gång förtjusas
Af allt hvad han, den store, förr oss var,
Nu blir hans klarhet stor, hans storhet klar:
Nu fatta vi hur uppåt gick hans bana,
Han har ej stadnat, förr'n han toppen hann,
Der midnattssolen öfver fjällen brann
Och bröt sin stråle mot hans segerfana;
Der såg han målet för sin hjeltefärd,
Der har han hvilat, hvilat vid sitt svärd;
Der, med sin ed åt nordens lycka svuren,
Han ref för evigt ner den skiljemuren,
Som stängde bröders hjertan från hvarann,
Och till sitt eget slöt dem begge han.
Så låg ett enigt land emellan hafven,
Det var *hans* verk, skall så evärdligt bli,
Och därför begge tacka honom vi,
Vi tacka honom ännu uti grafven,
Ty minnets varma, heligaste gärd
Bör ej först skänkas af en efterverld. —
Hans kungastod i häfdens kolonnader
Skall stå med oförgängligt sköna drag,
Och det är Oscar, som den rest i dag
Ej blott åt sin, men "brödrafolkens fader."

Än några tiotal af år — och sedan
Carl Johans samtid utdött allaredan,
Och nya släkten andas blomstrens doft
Vid Mälarns strand och trampa på vårt stoft.
Då stadna de med undran mer än häpnad
Vid riddarns fot, som rider der beväpnad,

Med både sol och åska i sin blick,
 Så lefvande som när bland oss han gick.
 De orda då om riddarkungens tider,
 Om hjeltar, skalder, som ha lefvat då,
 Men om hans samtid spörja de omsider:
 "Monn' *den* hans värde mäktat fullt förstå?"
 O må vi svaret dem på förhand gifva
 Och må det svaret lika läsligt blifva
 Som dragen af hans bild i våra bröst,
 Vårt minnes stolthet och vår saknads tröst!
 Hur eldas ej, när blott det honom gäller,
 Den gråa krigarn än vid sitt standar!
 Den, som kan glömma hvad Carl Johan var,
Han är ej svensk och är ej norrman heller.
 Ty honom sjelf vi kunde här förlora,
 Men ej hans bild: vi äga ännu *den*.
 Blott menskan dör, men ej det menskligt stora,
 Det ler, det andas, genom sekler än. —

Än kan vår halfö fira glädjens fester,
 Fast hafvet kring den speglar krigets bloss.
 Dess brand mot öster sträcker sig från vester,
 Den tränger närmre, närmre, in på oss.
 Men gryr den dagen, då vi ej få njuta
 Den ljufva fridens sol, och gryr den dag,
 Då främling djerfs för *oss* att stifta lag,
 Då vilje tätt vi kring vår kung oss sluta
 Och jaga ovän bort ur våra skär,
 Hvarfrån han kommer och hvemhelst han är.
 Då skall de store hädangångnes ära

Vår lösen bli och dyr den ed, vi svära,
 Att alla, alla, gammal liksom ung,
 Vårt hjertblod gifva för vårt land, vår kung. —
 När då till strids sig samlar svenska hären
 Och flottan löper ut ur Stockholms-skären,
 Hvems är den vålnad, som står sist på strand
 Och sträcker ut, välsignande, sin hand? - - -

*(Fondridån uppgår. Man ser slussplanen med
 Carl XIV Johans stod i bakgrunden.)*

O träd då fram, du dyra bild, i dagen
 Och låt dig ses af Sverges kungastad!
 Låt bronzen visa oss de kära dragen!
 Du, stolta stridshäst, bär din börda glad!
 Så red han ut, den tappre, förr till striden,
 Så kom han hem, den ädle, förr med friden,
 Så skall han stå i all sin fordna kraft
 Och norden minnas hvad den en gång haft.
 Der haf och insjö blanda sina vågor,
 Skall ut han skicka sina herrskarbud
 Och, Memnons-stoden lik i solens lågor,
 Än hviska till oss idel segerljud.

CHÖR.

Han kom, han såg, han vann! —
 Och Sveas hyddor, Nores tjäll,
 Och våg till våg, och fjäll till fjäll,
 Nu hviska: "det är HAN,
 Som fridsäll, årsäll, segersäll,
 Förband oss med hvarann!"

STRÖDDA DIKTER.

VIII.

AKADEMISKA FESTDIKTER.

SVAR

*på Professor C. A. HAGBERGS inträdestal i Svenska
Akademien 1852.*

Han är ej mer, den saknade, hvars bild
Med kransen af sin femtiåra lager
Du här ställt fram i minnets fulla dager
Så skön som sann, och lika sann som mild.
I seklets morgon för ett annat slägte
Hans lyra ljud och tjuste månet bröst,
Som grafven sedan med sin mossa täckte,
Och stum som den är nu hans egen röst.
Den rösten ljud som flöjt i bygdens dalar,
Hon talte visdom uti Rådets salar,
Men sist mot källan vänd, hvarur hon flöt,
Hon blef en orgelton i templets sköt;
Och sången, tidigt ur hans hjerta lånad,
Nu hördes endast som en sakta bön,
Der, vid en bortgömd vik af Östersjön,
Han, Ålderdomens skald, nu sjelf satt grånad
Och lade hop sin smärta och sin fröjd
Med hjessan lutad och med blicken höjd.
Hans hjerta klappat högt för fosterjorden,
Det knöt sig fast vid allt hvad stort der fans;
Ack! intet hjerta gladdes så som hans
Åt löften, dem CARL AUGUST gaf norden,
Och sörjde så, när hoppets sol sjönk ned

I dimmor, lägrade kring Skånes hed.
 Men minnet af den ljusa korta våren
 Behöll sin glans in i de sista åren,
 Och samma sol, som varit mannens tröst,
 Stod som ett månsken qvar i gubbens bröst.
 Nu hvad han saknat har han fått tillbaka
 I evig ungdoms evigt friska doft,
 Och diktens rosor spira ur hans stoft,
 Och Minnets döttrar vid hans urna vaka.

Men du, som skänkt oss lefvande hans drag
 Och med en strålkranz smyckat minnesvården,
 Välkommen hit från gröna Lundagården
 Att taga in hans rum bland oss i dag!
 Till Lundagård dit är vår tanke riktad
 Vid månet Skönt, som den oss fordom skänkt;
 O det var der som Axel först blef tänkt,
 Och det var der som Frithiof först blef diktad,
 Och ha vi icke bördat hit från den
 De blomster-siare vi äga än?
 Och gick ej han, hvars plats du in här tager,
 Sjelf såsom yngling der och knöt sin lager
 Och sjöng sin första sång, så skönt som vekt,
 I samma nejd, der du som gosse lekt?
 Och dig, som hör oss till från dessa stunder,
 Af snillet lif och eldig sträfvan full,
 Vi börda äfven dig från Saxos lunder,
 Från slätten med de rika skördars gull.

Jag minnes väl — det minnet är ock ditt —
 Ett landtligt herdatjäll i vilda parken

Af lind och lönn, jag minnes patriarken,
 Hvars väsen syntes som en engels blidt.
 Hans anlet bar af Edens frid en stämpel,
 Och vestan susade omkring hans tjäll;
 Han satt och lärde der som i sitt tempel,
 En gudstjenst var hans morgon som hans qväll.
 Jag kom, en främling, dit och dock mig kände
 Förtroligt hemma, när jag gick derfrån:
 Jag kom och gick, jag ofta återvände
 Och fann en vän i patriarkens son.
 För konstens under delade vi unga
 Densamma rena tjusning begge två,
 Och hvad vi hört de store skalder sjunga
 Vi sökte stundom göra efter då.
 Se'n skildes vi, och gingo genom lifvet
 En hvar sin egen väg: nu åren flytt,
 Den gamles herdatjäll står öfvergifvet,
 Men vi — vi mötas här i dag på nytt.

Min blef den lott att här dig helsning bringa
 Och tyda dig vår väntan och vårt hopp:
 Vårt hopp har många önskningar, men inga,
 Som du ej äger mod att fylla opp.
 En kraft, af ungdom full och ändå mogen,
 En vilja, spänstig som af härdadt stål,
 Ha ledt dig städse lika vis som trogen
 I sång och forskning mot det Skönas mål.
 För unga sinnen har, så varm som trägen,
 Till konstens helgedom du banat vägen;
 Men skönsta gåfvan gaf du Svea folk,
 När oss du blef den store Brittens tolk.

Hur vi oss gladt att se dig kasta ankar
Från diktens svåra, djerfvaste seglats:
Du tänkt igenom alla Shakspeares tankar,
Så tag nu här med ära in din plats!
Kom att med vår din verksamhet nu blanda
För allt hvad skönt den svenska dikten bär!
Din fader satt här före dig. Hans anda
Med oss sig gläder att dig finna här.

VID PHILOSOPHIÆ MAGISTER-PROMOTIONEN 1833.

RECITATIV.

Hvad glans! hvad festlig syn!
 Från Eos' rosenkind sig purpurflammor sprida,
 Och sångens gudom sänks ur skyn
 Med kogret på sin arm, med lyran vid sin sida.

Delos Gud i lågor stiger
 Ned på Thules hvita fjäll.
 Snö, du smälter! Storm, du tiger!
 Junidag, hvar är din qväll?
 Floras barn, O spriden glansen,
 Offren myrrha i hans spår!
 Zefyrs syskon, fläten kransen
 I hans evigt gyllne hår!

Men hvad! Den krans, som gudapannan täcker,
 — Af Dafnes lock den bands en gång —
 Åt er han räcker!
 Åt er, J unga, och inom er väcker
 En verld af ljus och lif och sång.

ARIA.

Vigningstecknet blir er gifvet
 Till allt sannt, allt godt och skönt,
 Äran vinkar er — och lifvet
 Står, som fältet, för er grönt.
 Vården himlaljusets låga

I ert jublande förbund,
Och att lif för sanning våga
Svärjen dyrt i denna stund!

Sen, hur solens Gud, den höga,
Tömmer öfver er sin glans!
Sen, hur månet tåradt öga
Räcker perlor till er krans!
Gån till strid! En verld i spåren
Prise er för segrens tröst!
Väcken blommor såsom våren,
Knyten frukt som mognad höst!

Snart i skuggor byts den dager,
Som nu strålar från er höjd:
I cypress byts eder lager
Och i suckar sångens fröjd;
Men, fast tiden ej vill skona,
Gån som evighetens bud!
Att er krans byts i den krona,
Som de goda få af Gud.

CHÖR.

(under kransarnas påsättande.)

Segern är vunnen! — Kring silfrade håren
Lagern föryngrad sin svalka vill strö.
Synen är skön, som när majblad om våren
Skjuta sin grönska ur smältande snö.
Synen är skön, när de ynglingar stiga
Glada mot solgudens strålande höjd,
Vilja åt ljuset till helgedom viga

Hjertan, som klappa af kärlek och fröjd.
 Gudarnas nektar i tjusning de tömma,
 Mödor och vakor nu gerna de glömma.
 Kransen af lager var mödornas bön,
 Kransen af lager blir vakornas lön.

Herrligt är snillet! Sig sjelf det belönar,
 Höjs, som i molnen dess vingade slägt.
 Lifvet dess skapande allkraft förskönar,
 Döden får lif af dess värmande flägt.
 Njuten, J unge, försvinnande stunden!
 Verlden står öppen som gudarnas sal,
 Eken står löfvad i ångande lunden,
 Fåglarne slå i den blommande dal.
 Midsommarsol går ej neder i nordn;
 Lysen, som hon, öfver älskade jorden!
 Spriden, som hon, än i sjunkande qväll
 Värma och glädje till odlingens tjäll!

HYMN.

(Af de promoverade.)

Du himlars Gud, som stjernehvalfvet kröner,
 Du, af hvars skugga verldar ha sin glans!
 Tag sångens lof af ljusets unga söner,
 Som vid ditt altar viga in sin krans!
 Du var den källa, till hvars våg vi gingo
 I mödans brand att lif och svalka få,
 Och när vi ljus i tankens dunkel fingo,
 Dess stråle kom från dina hvalf, de blå.

När, såsom vårens fält för solen breder
 I stilla glädje sina kransar ut,

I dag för dig vi lägge våra neder, —
O Gud, på dem din andas flägtar gjut!
Låt dem en bild af segerlönen vara,
Hvars blad ej tidens stormar rycka af,
Ett ringa tecken, som du vill förklara,
När palmens kronor susa kring vår graf.

På gränsen af vår ungdom här vi stanna
I bön, i lof, i pris. — Din nåd oss gif!
Du, som bar törnekronan om din panna,
Försona jord och himmel i vårt lif!
Så gå vi gladt mot obekanta öden
Att fylla dem med idel segerljud:
I lifvet dig vi höra till, — och döden
Skall icke skilja oss från dig, O Gud!

TILL DAMERNA

*vid Medicinæ Doktors-promotionen i Upsala
1835.*

I dessa tempelhalf, de mäktigt höga,
Der slægter samlats under seklers lopp,
Hvad stora minnen sväfva för vårt öga,
Hvad ljusa bilder skimra för vårt hopp!
En verd af skuggor oss till möte ilar,
Men kungaskuggor ibland dem vi se;
Här Gustaf Vasa under marmorn hvilar,
Om sina blommor drömmer här Linné.
Han drömmer icke blott. Den ljusa anden,
Han ser ju än i festens helga stund
En vår i blomning, ser ett skönt förbund
Af friska rosor utur nordanlanden,
Af allt, hvad Svea äger ljuft och bäst,
Församladt här till helsans gudafest.
Vid denna fest — hvem kunde väl förgäta
Att helsa eder med en tacksam sång,
J, hvilkas lott det blef så mången gång
Att blommor uti sorgens krona fläta
Och stå som englar hos den sjuke qvar,
När läkarn sjelf med hoppet gången var.
Med smicker blott er verlden vill belöna,
När åt dess nöjen J skänkt ökad glans:
Med rättvist lof han kallar er: *de sköna*,
Ett bättre namn för edert hjerta fans.
Vi, konstens söner, helsa er: *de ömma*,

Vid plågans läger er triumf vi sett,
En blick af er har ofta helsan gett,
Och qvalets offer, som de andra glömma,
J söken opp, fast ingen derom ber,
Och fins det någon tröst — den är från er.
Hur ofta se vi ej vid midnatt vaka
En ömsint dotter och en trogen maka,
Som offra åt sin kärlek och sin tro
Ej dagens nöjen blott, men hvilans ro.
Hvem torkar febersvetten bort från pannan
På älsklingen, som lider? O hvem står
Hos honom än, när pulsen mer ej slår?
Ack! det är qvinnan blott och ingen annan;
Må döden rigla till sin tunga dörr,
Hon klappar på den, trogen liksom förr!
När hon i dansen sväfvar, och behagen
Omkransa henne, är hon då mer skön,
Än när för plågans son hon ber en bön
Och räknar öm de sista matta slagen,
Och blickens himmel, i hvars spegel står
En engel lutad, glänsar af en tår?

Af lifvets tröstarinnor dessa dragen
Hvem känner, om ej vi? — På denna dagen
Af dem så mången skyndat till vår fest,
En ömsom glädjens, ömsom sorgens gäst. —
Alltså till er vår tacksamhet vi bringa,
Ty utan er vår konst den vore ringa:
Om edra blickar stundom ge ett sår,
Att läka det ert hjerta dock förstår.
Gemensamt är vårt kall — att lindra qvalen,

Vi ordna medlen blott, men *J* hugsvalen;
När menskligheten på sin räkning ser,
Hon står i mindre skuld hos oss, än er. —
Så må vår ungdomsfest i templets sköte
Nu lägga ner sin dyrkans tysta gärd:
Vid plågans läger blir vårt nästa möte,
Men äfven der er lott är afundsvärd.
Försakelsen har äfven *sina* minnen,
Den skönsta kärlek bär en helgonkrans. —
Vi tacke er i dag med rörda sinnen
För lifvets glädje och för dagens glans.

EPILOG

*af Promotor, vid Magister-promotionen i Upsala
1857.*

Från romarspråket, med dess jern och stål,
Jag vänder åter till vårt modersmål,
Det dyra arfvet af förgångna fäder,
Som än hvart öra och hvart hjerta gläder:
Det språk, som tog af vår natur sin färg,
Tog manlig fasthet af granitens berg,
Tog elfvens klarhet, och af stjärnenätet
På nordens himmel lånat majestätet:
Det språk, som speglar både djup och höjd,
Som lika troget målar sorg som fröjd,
Och re'n i vaggan blef till frihet ammadt,
Det, på hvars ljud vår första bön vi stammat,
Det språket äfven nu sig egnar bäst
Till mina slutord vid vår tempelfest.

Och när till er jag rigtar dem, J unga,
Då ta de sångens form uppå min tunga;
Ty Vår och Sång de trifvas hop alltjemt,
Och möte nu de på Parnassen stämt.
Det gamla gudaberget ifrån Hellas

Har flyttat hit, och solen i dess källas
Kastaliskt rena våg än blickar ner;
För er står lifvet i olympisk dager,
Och hoppet grönskar, som er unga lager,
Och glädje strålar kring och inom er. —
J sen tillbaka uppå år af möda,
Men mödan var er kär, hon gjorde er
I tid bekanta med de stora döda,
Med Eschylus, med Plato, med Homer.
Med romaren eröfraden J verlden,
Er greken lärde att försköna den,
Men att se opp till verldar, högre än,
Af österlandets siare J lärden,
Och under skuggan af en ensam palm
Er grep i hjertat mången Davids psalm.
Allt hvad en forntid tänkt och bildat, diktat,
Allt har den här för er, J unge, biktat,
Och häfderna ha visat er hvar rad
Af sina tätt med blod fullskrifna blad.
Och hvilken skatt af visdom, som J gömman
Ifrån naturens djupa innandömen!
Dess dolda krafter ha'n J spanat ut,
Och sjelfva stenen fick ett lif till slut.
J sporden blomstren hur sin verld de dana,
J följdén stjernan på dess trygga bana,
Och ljusets strålar räknaden J ut:
J lärden er att hvarje storhet mäta,
J lärden er tillsist att ej förgäta
Hur litet, ack! J vissten dock till slut.
Ty mot det ringa, som man når att veta,

Hur mycket än, som återstår att leta,
Hur mången sanning, ännu oupptäckt,
Hur mycken skönhet, ej ur dvalan väckt!
All kunskap är ett sökande, — och detta,
Hvarhelst det ärligt visar sig, med rätta
Sin lön må vinna, och ert eget blef
Nyss lönadt därför här med mästebref.
Men ansen detta bref på förhand skrivet,
Det städer er till tjenst för hela lifvet;
Och ringen är symbol, ty, gifven akt,
Han viger er i dag vid ljusets makt,
Och kransen, som jag fäst at kring er panna,
Han binder er vid allt det sköna, sanna,
Vid allt det goda, allt det högsta, som
Till himlen visar och från himlen kom.

Det sägs i en af Greklands äldsta myther,
Att när från gudars boning fordom elden
Var af Promethevs hämtad ner till jorden,
Då blef, till straff för sin förmätenhet,
Den djerfve rånaren af gudagnistan
Af dundrarns vrede dömd att evigt fjättras
Vid kala bergets ofruktbara klippa;
Men när han se'n, i kraft af ödets bud,
Af Zevs blef lossad från sin hårda granne,
Han måste dock för evigt draga med sig,
Till tecken af den en gång fällda domen,
En ring af jern, och i den ringen satt
Ännu ett stycke kvar af gamla berget.
Jag räds, *J* unge män, der sitter ock
I ringen, som från denna dag *J* bären,

Hur gyllne än dess glans ert öga slår,
 Jag räds, det sitter äfven der ett stycke
 Af berget qvar. Den har sin tyngd, sitt ansvar,
 För ädel viljas kraft dock lätt att bära.
 J hämtat, äfven J, en gudagnista
 Från himlens borg, så vården den och spriden
 Den rika skatten af dess inre flamma
 Åt alla håll, der Kaos' dotter, Natten,
 Än girigt rufvar på sitt svarta välde.
 Bekämpen mörkrets makter, hvar de råkas,
 I yttre verlden, i er egen barm.
 "Strid emot dem" från nu er lösen vare,
 Och, segrande, ert hela lif förklare
 Den sanning här jag på ert hjerta lagt,
 Att ringen viger er vid ljusets makt.

Men ljuset bryter sig i skilda strålar,
 Fast medelpunkten blott en enda är;
 Det såsom skönhet sig i bilder målar,
 Som sanning tankens rena form det bär,
 Som godhet sträfvar det att utåt verka;
 De brutna strålarna hvarann förstärka,
 De skilja sig som yttringar, och se'n
 De smälta hop till samma ljus igen.
 Men vid en hvar af dem J ären bundna
 Af gröna kedjan, som jag nyss er räckt;
 Ty hvarje blad af lagern räknar slägt
 Med hvarje stråle af de oupphunna
 I andeverldens höga sol. Er krans
 Föreningsbandet är med deras glans.

Men hur den kransen gläder er och pryder,
O minnens ännu *ett*, som han betyder!
Att smycka offren åt en Gud dermed,
Det var ju re'n hellenisk forntidssed? —
Och seden varar än. Åt högre makter
J offrat mången ungdomsfröjd alltre'n;
Men offren nu er sjelfva, hvar och en,
Gån ut i verlden, och i skilda trakter
Ett budskap bären om den verldars verld,
Dit menskligheten gör sin pilgrimsfärd.
Ack! menskligheten eder väl behöfver;
Det är så mången dvala än, som söfver
Dess inre öga. Hennes eden ler,
Men det är stängdt, hon hittar dit ej mer.
Den gamle ormen ännu hemligt lurar
Att stjäla hennes himmel, hennes hopp;
Han krälar under sjelfva templets murar
Och träder der med giftig tunga opp.
Gån honom mot! Han är förtrampad redan,
Det är hans skugga blott, som går igen!
Gån honom mot, och frukten endast den,
Som har all makt på jorden, och som sedan
Er möter med sin nåd i himmelen!

Re'n högt står solen uppå dagens fäste,
Den dagens, som J sträfvat för så länge,
Som stod i fjerran med sin lagerskugga
Och vinkade er unga, heta längtan
Och gaf er flit hvar morgon nya vingar.
Hur mången bland er tänkte: "När han kommer

Den sköna vårdag, som skall kronan sätta
Uppå min ungdoms hopp, då komma äfven
Med den helt visst från hemmets härd de kära,
De älskade, som delat mina strider,
Då komma de att dela här min lycka
Och vittnen blifva till min segerglädje.
Då skall min fader rörd, min mor i tårar,
O då skall hon, hvars namn jag blott törs hviska,
De skola alla i den gyllne stunden,
När kransen faller på mitt böjda hufvud,
Inom sig känna, ljuft och stolt, ej endast:
Han är oss kär, men ock: han är oss värdig.
Nu dagen kommen är — och komma *de*,
Han kring er samlat hvad J kärast ägen;
Och glädjedruckna ögon mot er le,
Förtjusta nu att den vid målet se,
Som de ha följt med böner under vägen.

Men målet, målet — det är än ej hunnet.
Bakom det närmsta ligger re'n ett nytt,
Och bortom detta vinkar se'n ett annat.
Det gifs ej stillestånd i andens verld;
Går du ej framåt, skrider du tillbaka,
Och ingen ro mer vådlig är än den
Att tidigt hvila ut på sina lagrar;
De lösa bladen vissna då med ens
Och nästa dag de sopas bort af vinden.
Nej, rastlös möda heter mannens lif,
En oafåtlig, aldrig tröttad sträfvan:
Ej honom höfves fegt att njuta lifvet,

Men forma det, men gripa in deri
Med kraftig handling och med ädel vilja,
Och stå med upphöjdt mod, med blottadt bröst,
Mot ödets stormar som mot aggets pilar.
Så ha de stått som män, så ha de grånat
I statens, kyrkans, vettenskapens tjänst,
De vördnadsvärde, som invid er sida
I dag på nytt beträddt Parnassens höjder.
Som unga våren, skjuten opp ur snön,
Så grönskar skönt på deras silfverlockar
Den friska lagern, evigt oföråldrad,
Och talar om ett lif på minnen rikt,
Och talar om ett hopp, som aldrig vissnar.
Välkomna äfven J, som de, tillbaka
Om femti år, - ej alla, men dock några -
Att, följda då utaf ett yngre slägte,
Det än ej födda, träda opp i templet,
Väl ej med steg så lätta som i dag,
Men tunga då af sjuttiårig vandring.
Om femti år! Hur ser det då väl ut
I gamla Sverge? Skall det då än throna
På sina klippor, med sin dubbelkrona?
Monn' i behåll det än sin frihet har?
Och detta tempel — står det ännu kvar?
Och hvimlar kring dess murar än en skara
Af ynglingar, som söka visdom här?
Ack! frågor, dem än ingen vet besvara!
Vi veta blott, det annorlunda är.
Vi veta blott, *vi* äro annorstädes; —
Men att af er, J unge, en och ann'
Då, såsom nu, sin krans här hämta kan,

Åt denna utsigt jag på förhand glädes,
Fast längese'n *den* rösten då är stum,
Som villigt nu åt eder lemnar rum.

Och nu farväl, J kransade! — I frid
Gån ut att verka! öppen ligger världen.
Jag önskar er välsignelse på färden;
Mitt värf är slut, — och edert tager vid.

VID INVIGNINGEN AF EN NATIONSBYGGNAD,

1831.

Till dig, som solar tänder
Och bygger verldar opp,
De ungas bön sig vänder
Med morgonrodnans hopp.
Om du ej skickar ljuset,
Hvart leds vår skumma färd?
Om du ej bygger huset,
Hvad är vår möda värd?

Din starka hand du räcker
Och — hjälpen är tillstäds,
Det godas brodd du väcker
Och åt dess skördar gläds.
De ynglingar så trygga
Då resa tjäll åt sig;
Hvad menskohänder bygga
Är dock för lågt för dig.

Tag bostad i vårt sinne,
Tänd klar hvar helig tro!
Låt glädjen le härinne,
Låt friden bland oss bo!
Må endrägt stark befästa
Sin egen tempelgrund,
Och goda englar gästa
Här, som i Mamres lund!

Snart nya slægter vandra
I nya lagrars skygd,
Vi lemna rum åt andra
Från samma fäders bygd.
Din nåd oss alla stöder. —
En gång, i evigt tjäll,
Vi samlas glada bröder,
Som nu, en stjernljus qväll.

TILL H. K. H. KRONPRINSEN OSCAR
i Upsala, våren 1832.

Hvad glädje i hvar blick sig gjuter,
När du besöker Yngves bygd!
Se, Vasas borg så stolt dig sluter
I sekelgamla murars skygd.
Der ner på slätten skördar gunga
Och frukten knyter glad sin knopp,
När friska junivindar sjunga
Om Oscars och om Svears hopp.

På Odins kust, der segrars minne
Skref runor från en grånad tid,
Der glöder trofast än hvart sinne
För kung och land, för ljus och frid.
Ån är ej kraftens tid förgången,
Ur högen manar än dess röst,
Och Oscar lefva skall i sången,
Som nu hans bild i våra bröst.

Med lugn vi se mot stormig söder,
Vår himmel, som din själ, är klar:
Vår fjällbygd, delad mellan bröder,
I samma kung har samma far.
Mer ljuf än vårsoln är den flamman,
Som i vårt bröst sitt altar har:
När Vår och Oscar smälta samman,
Då klingar eko: Vår Oscar!

TILL HERTIGARNE AF SKÅNE OCH UPLAND.

Vid Gustaf Adolfs-festen i Upsala 1832.

Helsade varen af Svithiods söner
J, hvilkas hjessa blott Oskulden kröner!
Gudar i Valhall le;
Gustaf och Carl de se
Gå på Fyris-strand
Vid Oscars hand.

Hoppet och Glädjen så Äran ledsagar. —
Minnens vår skuggfest från barndomens dagar!
Säkert skall hjeltens blod
Elda ert unga mod:
Firas skall härnäst
Er egen fest.

Främmande ännu för sorgen och flärden,
Blicken **J** gladt in i ljusnande verlden:
Redan hos eder bo
Endrägt och brödratro:
Folk dem lära må
Af furstar små.

Hösten må mulna; **J** skänken oss våren.
Blommor och lekar er växa i spåren;
Blommorna vissna bort,
Lekarnas tid är kort:
Qvar står äran blott,
När allt förgått.

TILL H. M. KONUNG CARL XIV JOHAN

i Upsala 1837, på årsdagen af segern vid Leipzig.

Det var en vårdag, — lys, du klara minne.
Låt dina bilder lefva opp i glans! —
På Odins hög var afskedsfesten inne,
Du stod der, konung! i de ungas krans:
Djupt ordet, blicken, trängde till hvart sinne
Och, när du då ej mera bland oss fans,
Det var som när, af kärlek följd och böner,
En far har skilts från sina trogna söner.

Då fans det blommor, fåglar hördes sjunga,
Och junisolen lyste varm och klar;
Nu hänger hösten sina dimmor tunga
Kring fält och lunder, som han härjat har.
Dock är ej allt förbytt; nej, bland oss unga
Bor våren än i bild och värma qvar,
Och samma krans, som förr, den ungdomsfriska,
Hörs än till dig om samma kärlek hviska.

Du såg ditt folk. I jubel gick din bana. —
Som sin natur, är nordbon allvarsam;
Hvad i hans själ bor djupt, kan ingen ana,
Som icke först hans kärlek rätt förnam.
Du vunnit den, — det är så hjeltars vana,
Att vinna segrar, hvar de tåga fram;
Att vinna dem med svärd, det är ej ringa,
Men större dock, att segra utan klinga.

Må söderns folk i slafviskt mörker famla,
Vi söka ljuset fritt, af gammal börd:
Här vill dess källa kring sin brädd oss samla,
Der vågen ej af tidens vind blir störd.
Ett yngre Sverge växer på det gamla,
Ur fädrens grafvar skjuter landets skörd:
Du vet det, konung! ty för dag, som stundar,
För hoppet har du byggt i Odins lundar.

För hoppet! — Minnet skall kring hoppet vaka.
— Så hvarje bröst din dubbla skänk* förstod. —
De gamla träden sina kronor skaka,
Med sakta suck, kring hjeltens minnesstod;
Ty allting gulnar, när vi se tillbaka,
Men se vi framåt, med förklaradt mod,
Då för en vårfläkt löfvas hela raden,
Och Oscars namn det susar mellan bladen.

Och ek och lager ungdomsskaran lindar
Omkring den gamles sköld, dem begge värd:
Ej majestätets solglans oss förblindar,
Det svenska hjertat bär dig fritt sin gärd;
Från bergen komma friska nordanvindar
Och blåsa bort all otack och all flärd.
Till alla höstmoln ropa vi: försvinnen!
Oktoberdagen ler af segerminnen.

* Nya skolhuset, och obeliskan till Gustaf den andre Adolfs minne, begge i Odins lund.

TILL ERKEBISKOP WALLIN.

*Helsingssång af Westmanlands och Dala Nation.
April 1837.*

Lik örnen, då i molnens ljusa ringar
Han seglen spänner: solen är hans hamn;
Så jublande och hög på säkra vingar
Din ära stiger emot ljusets famn;
Men när ditt rykte genom landet klingar,
Din barndoms dalar repa upp ditt namn:
"Här mellan bergen lifvet honom väckte,"
De gamla hviska till ett yngre slägte.

Och gladt de orda om sin hembygds anor,
Hur Dalamän, med enkel tro som drägt,
I sina skogar reste ärans fanor
Med armen stark och hjertat oförskräckt;
Hur deras härtåg blefvo segerbanor
Och deras hjeltar: Vasa, Engelbrekt;
Hur sköld de höllo mot tyranners yra,
Och huru elfven stämde Stjernhjelms lyra.

Bäst så de orda, öfver insjöns yta
Till orgeln hörs en söndagssång ibland,
De fromma ljuden mötas, sammanflyta
Från hvita kyrkor på den gröna strand:

De lyssna, — suckar sig i toner byta;
De glädjas, röras, knäppa hop sin hand
Och tänka: sången, som oss nu hugsvalar,
Han utgick, också han, ur våra dalar.

Du Dalason, som ärft af fosterjorden
Hvad bäst hon ägde, kraft och nit och tro;
Från ljusets tolk dess förste härold vorden
Till dem, som skumt i vinterlanden bo;
Du Zions högste väktare i norden,
Träd an ditt offerkall i helig ro!
Lys frid utöfver land och folk, att fjerran
Allt ondt må fly och folket tro på Herran!

Se, med sin kärlek, med sin ålders värma,
Med hjertat gladt och blicken ännu klar,
Ett yngre slägte vill till dig sig närma,
Vill helsa dig: "välkommen bland oss var!"
Vår kärlek kan ej lånta känslor härma,
Men af din egen bidar den sitt svar.
Som middagssoln af blommorna på marken,
Af nordens ungdom helsas patriarken.

Han är dem känd: han, som de långa åren
Gick i sitt kall, ett fridens sändebud,
Att rena glädjen och förljufva tåren
Och lära menskan hitta hem till Gud;
Välsigna vaggan, och ännu vid båren
Välsigna döden i en engels skrud;
Till unga, gamla, bära ljuset, trösten,
En höst för våren och en vår för hösten.

Han är dem kär. Ty såsom musslan gömmer
 I djupet sina perlors rika glans,
 Så gömmer hjertat hvad han talat, glömmer
 Ej, hur "den skönsta arfvedelen" vans;
 Och mot den "otro, som sig sjelf fördömmar,"
 Hans ord bli strålar till en helgonkrans,
 Som himmelsk vinkar dem sitt hopp ej mista
 Från "första nattvardsgången" till den sista.

Hon är dem känd, hon är dem kär den rösten,
 Som åska stundom, sommarvind ibland,
 Än skalf med varning och än ljöd med trösten,
 Men alltid jord och himmel sammanband. —
 Och Davidsharpan, som ur Saulsbrösten
 Förjagar oron, stämdes af hans hand
 Till fulla toner, som ej dö, men klinga
 Så länge nordens tempelklockor ringa.

Hell trefaldt dig! Din ära re'n står mogen,
 Du talare och skald med gudasvar! —
 Ditt herdatjäll, som förr ur Solnaskogen
 Från strand till strand af Mälarn flyttadt var,
 Slå upp det här, du öfverherde trogen,
 Här vid det skönsta tempel Norden har!
 Se'n flyttas det ej mer, förr'n herdastafven
 Du lägger ner och går till ro i grafven.

Den stunden dröje! — Glada hymner tona,
 Välkomna dig ungdomligt än en gång.
 Här mellan lagrar, under palmens krona
 En vår i blomning möter dig med sång:

Må kärlek här med mödan dig försona,
Och solen dröja, dagen blifva lång,
Tills sent en afton minnets näktergalar
Din ära sjunga uti berg och dalar.

TILL ERKEBISKOP WALLIN.

*Festsång af Westmanlands och Dala Nation.
Juni 1837.*

"Välkommen"! Ur tusende ynglingars bröst
Flög ordet på aftonens vingar:
Och ordet blef sång. Från hvart hjerta, hvar röst,
Den sången i genljud än klingar.
Och blomman, som vaknar, och fågeln, som slår,
De täflande hviska: "Till ungdom och vår
Välkommen, välkommen tillbaka!"

Du mins ju från fordom en fostbrödraring,
Som troget här kring dig var sluten;
Men vännerna spriddes i verlden omkring
Och ringen blef åldrad och bruten.
Nu — se den förnyad, föryngrad igen!
Tag sönerns hyllning, du fädernas vän!
Lef om dina minnen i hoppet!

Lef om dem bland oss på den blommande strand,
Der våren tändt evig sin flamma,
Der gudarnas högar, vid synkretsens rand,
Än stå, såsom fordom, de samma;
Der floden går fram öfver urminnes slätt
Och Ynglingar heter, som fordom, den ätt,
Som här mellan templena offerar.

Led du deras offer, du öfverste prest!
Lys frid öfver blomningens lunder!
Af dig må vi lära hvad högst och hvad bäst
Kan vinnas i forskningens stunder;
Och lära af dig, för det heligas skuld
Att offra, ej rökelse, myrrha och guld,
Men offra helt villigt oss sjelfva.

Der hemma i dalarna löfvas det re'n
Och gröna stå Lögarens stränder:
Med vinden, som gungar hvar svällande gren,
En helsning dig hembygden sänder.
Du skildes från den, men ditt minne ej dog:
Du har för din ära, ditt rykte, allt nog,
Men tag för ditt hjerta vår kärlek!

TILL ADAM OEHLenschLÄGER.*Festsång i Upsala d. 19 Juli 1847.*

Vår stad är arm på ungdom och på sång,
De gröna träden lockat dem ur buren;
Den bok, som nu studeras, är Naturen,
Den ligger öppen sommarnatten lång.
Men hvarför — fråga vi — ack, hvarför äger
Ej Fyris nu sin skog af ungdom qvar,
Att ropets jubel: "här är Oehlenschläger!"
Må tusenfaldigt kräfva ut sitt svar.

Din spira, sångarkung! är snilletts bloss,
Din krona växte utur lagrars sköte,
Och från den thron, du ärfde efter Goethe,
Ditt välde sträcktes icke minst till oss.
Vi länge solat oss i dina lågor
Med Helge, Hakon Jarl och Aladdin:
Din sång var bryggan öfver Sundets vågor,
Och hela norden kallar dig för sin.

O se dig kring! Du är ej främling här,
Der Saga sig i gråa elfven lögar:
Träd opp, du siare, på minnets högar,
Träd djupt uti dem in, och lyss och lär!

Hvad urnan efter tusen vintrar säger
Om kungahjertat, som till aska brann,
Hvem kan det veta så som Oehlenschläger,
Hvem kan för verlden sjunga det som han?

Men när du lycktat har din odysse,
Din sommarfärd kring nordens blanka sjöar,
O helsa hem till dina gröna öar
Från skuggorna af Vasa och Linné!
Gemensamt är allt stort, som Norden äger
I dikt, som lif, i minne, som i hopp,
Och med en krans ännu åt Oehlenschläger
Står Frithiofs sångare ur grafven opp.

VID DD. KK. HH. ARFFURSTARNES

afresa från Upsala, i Nov. 1849.

Kom ned, min glömda lyra, och sätt dig i min hand
 Och låt oss pröfva strängen hur den klingar!
 Du förr för folkets jubel mig toner gaf ibland,
 I dag ett annat ämne jag dig bringar.
 Sjung nu ett hjertligt qvåde — det kan ju vara kort —
 Om nordens kära furstar, som fara från oss bort,
 Och sjung hur hvarje glädje föds med vingar.

Jag är en ensam stämman, men *min* kan tusen bli,
 Ty hvad jag känner delas utaf mången. —
 J kungasöner! Glade J voren, glada vi,
 Vi följde er i forskningen och sången.
 Vi sade till oss sjelfva: "bland oss går landets hopp,
 Bland oss går solen åter för fosterlandet opp,
 Den sol, som aldrig vet af nedergången."

Den gamla modren Svea hon räknar sina sår
 Och hatet gläds, om ärren börja blöda;
 Men snart af hennes söner skall lockas fram en vår,
 Då ärren fåror bli till herrlig gröda.
 Det unga gröna Sverge det sluter sig kring er,
 För er dess hjerta klappar, på er dess öga ser,
 Och lätt blir då hvart offer och hvar möda.

Så faren väl, J furstar! J dag bland oss är sorg,
Men ljuf som en, den minnena försona.
Vi män, som bo i dalen, vi be för eder borg,
Att himlen den för storm och vigg må skona.
Men tack för hvad af eder J lemnaden oss qvar,
Ty som en stråle lyser i våra mörka dar
Hvad som en perla glänser i er krona.

TILL LANDSHÖFDINGEN FRIHERRE v. KRÆMER,*vid dess silfverbröllop 1849.*

Höfding! Festen står för dörren
I den glada Fyris-borgen;
Mången gäst i dina salar
Har du sett, men sällan Sorgen;
Han hört prisas dina samqväm,
Ville in; men, skrämd af fröjden
Och af sången jagad, flyr han
Hufvudstupa utför höjden.

Så din egen sorg tog flykten,
Men för andras nöd och smärta
Aldrig stängdes dina dörrar,
Alltid öppet stod ditt hjerta.
Rådwillheten upp till borgen
Ofta klättrat; men hon sände
Blickarna mot hoppets lunder,
När hon lätt tillbaka vände.

Mången kom, och fann dig hemma,
När han på ditt hjerta klappat,
Mången, som sin framtid sökte,
Mången, som sin lycka tappat.

Och när genom berg af hinder
 Någon nyttig väg blef bruten,
 Hvem, om icke du, gaf handen,
 Eldig, verksam, oförtruten?

Icke du, men vi må räkna
 Allt det ljufva, som du skänkte,
 Allt det goda, som du verkat,
 Allt det ädla, som du tänkte:
 Icke vi, men du allena
 Kan, till sol i hjertat, känna
 Alla minnets strålar samlas,
 På en fest, en dag, som denna.

Hälften af det halfva seklet
 Ligger dröm i det förflutna;
 Hvilken krans af unga löften,
 Inga vissna, inga brutna!
 Hvilka fält af yppig grönska!
 Hvilka skördar, aldrig njugga!
 Intet — blott de friska eklöf —
 Ses i dag din panna skugga.

Solen i ditt lif, och själen
 I ditt hem, den bästa gåfvan,
 Som du bad dig utaf jorden,
 Och som skänktes dig från ofvan,
 Se, hon tillhör dig som fordom,
 Din ännu, som första våren,
 När hon kom — och kom med myrten
 Flätad i de ljusa håren.

Och, kring solen, se dess stjernor!
Se, med återhållna tårar,
Eder kärleks dyra panter,
Eder lefnads nya vårar!
Hör hvad minnet för dig sjunger,
Se hvad hoppet för dig målar:
Nya segrar, nya fester,
Dem en gyllne sol bestrålar!

Såsom strömmen med sitt silfver
Skänker fruktbarhet åt lunden,
Så ha dina år förflutit,
Så har kommit denna stunden.
Derför stad och bygd nu skalla
Af de fröjdefulla ljuden:
"Dubbelt lefve för vår höfding
Och den hulda silfverbruden!"

STRÖDDA DIKTER.

IX.

BLANDADE ÄMNEN.

FOLKSÅNG.

1844.

Skydda, O himmel, konung och land!
Hör, när vi bedja från strand till strand:
"Länge lefve för Sanning och Rätt
Oscar den förste och Oscars ätt!"

Starke mot ovän, och trogne mot vän,
Stå kring sin konung de svenske män,
Stå som en mur omkring Sveas sköld,
Älska med värma och strida med köld.

Derför det ljuder ur dalar och fjäll,
Nordiska hjertan och nordiska tjäll:
"Lefve, lefve för Sanning och Rätt
Oscar den förste och Oscars ätt!"

TILL H. K. H. KRONPRINSESSAN JOSEPHINE*af barnen i en flickskola 1839.*

Minsta blomma på mark lifvas af solens blick;
Så, furstinna! ock din söker oss alla opp.
Dig ej stänga palatsets murar
Fjerran från hyddans barn.

Sveas framtid ditt namn kransar med strålar glad.
Ljus ur skuggor går opp, vintrar och dimmor fly:
Frid och kärlek förenta binda
Kommande dagars skörd.

Nordens döttrar kring dig sluta sin blyga krans;
Sångens gryende ljud bedja en vårens bön:
"Stilla lefva och verka lär oss,
Lys dina blommor, sol!"

TILL H. M. KONUNG OSCAR

vid Linnés födelseort i Småland, Juni 1852.

Se kring dig, konung! Af naturen ströddes
De samma blommor nyss i dina spår,
Som sågo dagen, då Linné här föddes
Och kring hans vagga bredde ut sin vår.

För verlden steg han fram ur denna skogen,
Bland dessa löf hans själ var fostrad opp;
Och se, Linnéa ännu står här trogen
Och vecklar ut en himmel ur sin knopp.

Det stora växer tyst, det växer stilla; —
Och sina armar åter kärleksfullt
Emot det stora sträcker nu det lilla,
Det blygt i löfven gömda, Stenbrohult.

TILL H. M. KONUNG OSCAR

*i Dec. 1852.**

Dyre konung! Borta är ej han,
Som från jorden, ej från dig, försvann; —
Som hos Gud, han lefver i ditt minne.
När du känner som en kraft ur skyn,
Är det han, som sväfvat för din syn,
Är det han, som trösta vill ditt sinne.

Stolt du ännu vara kan som far,
Ädla söner har du ännu kvar,
Fast du *en* måst gifva Gud tillbaka;
Men din dotter han gaf dig igen. - - -
Lef, o konung, stark och lycklig än,
Lef för nordén, lef för barn och maka!

* Med författarens "Tal öfver Prins Gustaf."

TILL H. K. H. PRINS OSCAR.*

1853.

Det nya Roma är ej mer det fordna,
 Är blott dess storhets granna sarkofag.
 Dess tempel äro till ruiner vordna,
 Men romarspråket lefver än i dag:
 Det såddes ut, det fördes kring, af svärden
 Och slog som jernek rot i mången trakt af verlden.

På Latiens jord bor qvar en romersk tunga,
 Som våldet ej till tystnad ännu tvang:
 Ett språk, der hvarje ord är gjordt att sjunga,
 Och der hvart välljud har metallisk klang.
 Det språket ej de tappras är, de starkas,
 Men det var Dantes dock och Tassos och Petrarcas.

Du sjelf, o furste, det vid Tibern hörde,
 Du hört det ofta i din broders sång.
 De skalder, som Italias ära förde
 I sina lyror, hör dem än en gång!
 Hur vindarne din krönta slup må vagga,
 Låt sången följa, prins, inunder ärans flagga!

* Med författarens "Italienska studier."

TELEGRAF-SVAR.*

Hurrå för kungen är det svar jag bringar,
Af allas känslor en elektrisk tolk.
Det fins ej hinder mer för ordets vingar
Och intet afstånd mellan kung och folk.

* Från Upsala, då H. M. Konungen besökte telegraf-byrån i Stockholm.

DALKULLANS VISA*vid Gustaf Vasas bildstod.*

Hvar markens ros skall vissna, hvar sommar följs
af höst;
Men aldrig dör den bilden, som bor i folkets bröst.

I våra berg och dalar han lefver ännu kvar
Den kungen, som oss alla har älskat som en far.

Han gick i våra skogar, han tröskat på vår strand,
Han hvässat våra pilar, han lossat våra band.

Hur skön är kungakronan! Hon trotsar stormars hot,
När så i folkets kärlek hon har sin fasta rot.

Hur skön är kungaspiran, en himmelsk stråle lik,
När till de ringas kojor den tränger hugnerik!

Hur skön är kungagrafven, när den, som bor deri,
Har lemnat kvar ett minne, som skall välsignadt bli!

TILL FRANZÉN.*

Löfvet rörs af östanvinden,
Solens första strålar blicka
Mellan skogens dunkla blad:
Då, med morgonglöd på kinden,
Går bland rosorna en flicka,
Sjelf, som de, så blyg och glad.

Än de små i sömn hon röjer;
Blott en mossros halfrädd vågar
Titta fram mot ljusets fläkt.
Flickan glad hos denna dröjer
Och med vänlig stämma frågar:
"Hvi är du så tidigt väckt?"

Flicka! — rosen sakta svarar —
Nyss jag drömde i min mossa
Om ett purpradt blomsterlif:
Solen nu min dröm förklarar,
Derför stängeln varsamt lossa
Och åt Selmas skald mig gif!

* Med en mossros, från en ung flicka.

Fordom han besjög mig ringa,
Gaf mig bilden af "en engel
Stigen upp ur brusten graf;"
Än hans ljud inom mig klinga,
Än jag lyfter högt min stängel,
Stolt af sången han mig gaf.

När han ser mig, skall han tänka
På sin ungdoms sköna sånger,
På hvar mosslagd englavän.
Fast nu bättre rosor blänka
Mot hans öga många gånger,
Mins han visst sin mossros än.

TILL "VIKINGENS" SKALD,*första dagen i hans nya bostad. 1837.*

Vid femti års ålder, och mera dertill,
Du flyttar ditt trefna tjäll,
Och tomtebo-lycka dig vänskapen vill
Nu önska till lefnadens qväll.
Hvad framtiden ger, du vet icke hvad,
Men än, såsom fordom, du kan vara glad
Uti hemmet.

Ty hemmets gudar de följa din gång,
I dag ha de dragit hit in:
För trohet och kärlek blir dagen ej lång,
De byta ej håg och sinn';
De följa så glada i lust och i nöd,
De följa så gerna i lif och i död,
Allt med hemmet.

Säg, mins du en vårdag vid Gillberga elf,
Säg, mins du Klarelfvens våg?
Du ägde din kärlek, du ägde dig sjelf,
I glans för dig framtiden låg, - - -
Och elfverna togo hvarannan i famn,
Och göto sig samman, och funno sin hamn
Uti hemmet.

Må hösten då komma, och dimmor med den,
Och stormar, — det gör ingenting;
Ty elfverna spegla sin vårhimmel än,
Strandblommor der växa omkring,
Och skönast bland dem slår en fyrväpling ut;
Se Agnes och Gustaf, se Alfred och Knut
Uti hemmet!

Välkommen, välkommen i hyddans famn,
Den blifve dig älsklig och kär!
Derute i verlden växer ditt namn,
Men sällheten växer blott *här*.
Här — häfderna skrif, och älska och sjung,
Och blif aldrig gammal, men lycklig och ung
Uti hemmet!

TILL ERIK GUSTAF GEIJER.*Eriksdagen 1842.*

Barn i blomma, rosenkindad vår,
Makas kärlek, sommarvarm och trofast,
Sveas aktning, ökad år från år,
Snillet's gudom, i ditt hjerta bofast,
Röster, hviskande från fordomdags,
Bilder, stigande i framtids-ljusning, - - -
Räkna öfver dina Ersmess-ax!
Bind till krans dem alla med förtjusning!

Skog af tankar stormar i din själ,
Tid, som brottas, vill till frid du samla.
Följde vi ej jemt din gång, likväl
För ditt namn vår kärlek blef den gamla.
Bygdt af lager, häfdatecknarns tjäll
Skyddadt står, hur åskorna än välta.*
Erik Årsäll, Erik Segersäll,
Till *en* Erik der må sammansmälta!

* Åskan hade kort förut slagit ned i Geijers boning, utan att tända. —
De gamle ansågo lagern skyddad för ljungelden.

TILL ERIK GUSTAF GEIJER.

Eriksdagen 1844.

Kring Erik oss samlar en vårsol på nytt
Med glädje och blommor och sång.
När vintern med smältande drifvor har flytt,
Då kommer Erik hvar gång,
Och himlen blir ljus kring den löfvade strand,
Och vännerna samlas, med hjertan i brand,
Omkring Erik.

Mång Erik det fins på Guds grönskande jord,
Men fins väl en frägdad som vår,
Så mäktig i anda, så kraftfull i ord,
Hvars bröst så för sanningen slår?
Som *så* ner i forskningens grufvor gick
Med skaldens aning och tänkarens blick
Som *vår* Erik?

Mång Erik det fins uppå jordenes krets,
Men fins väl en lycklig som vår?
Se blommande barnen med glädjen tillreds!
Se maken från ungdomens år?

Och ryktet, som flyger med stigande dån,
Och Norden, som har ingen kärare son
 Ån *vår* Erik!

Och därför med glädje och blommor och sång
Vi samlas kring honom på nytt.
Hans Ersmessodag blifve klar, blifve lång
Och sent uti skymning förbytt!
Hvar vaknande Maj i de kommande år
Skall räcka en krans af evärdelig vår
 Åt *vår* Erik.

TILL TEGNÉR.*Nyårsdagen 1843.*

Ett godt nytt år! — Förgäten och förgången
Är gamla tiden, som oss oro bar.
Här hviskades, att du, i mörker fången,
Ej var densamme, som du fordom var;
Men du är frisk; — till lifvet och till sången
Med hvilad styrka återvändt du har:
Än har du harpan qvar i djerfva handen,
Och leker toner der, som gå till fjerran landen.

*Den vägen hitta de: dit bort de draga,
Som luftens skaror, när vår sommar flyr:
Der tjuses man, som här, af Axels saga,
Och Frithiof täljer sina äfventyr.
Ja! när som bäst i dimmig nord vi klaga:
"Tegnér är tyst, han diktens lekar skyr,"
Då sitter söderns folk, det afundsvärda,
I soln på rosig kust altre'n och läser Gerda.*

Wallin är borta: sorgklädt ännu talar
Om honom minnet på förgråten strand.
Qvar lefva nu blott två, två näktergalar,
Som ljufva toner strö kring Svea land:

Hvarann de svara utur skilda dalar,
En hörs från Vexiö, *en* från Hernösand;
Då lyss med vördnad ännu tidens oro
Och gläds, de äro än desamma, som de voro.

O sjungen fort, J älsklige! O klingen
I nordens ljusa, långa sommarnatt!
Sol går ej ner i den, så baden vingen
I regnet af dess sista strålar gladt!
Här sjunger mången nu; men ingen, ingen
Stal dock från er de gyllne toners skatt.
Så sjungen än, i nya år, tillhopa!
För Sverge sjunge *en*, den andre för Europa!

SKALDENS DOTTER.*Till Atterbom.*

Med ros till kind, med himmelfärgadt öga,
Med lock, som silke mjuk, som guld så klar,
En liten engel, nedsänkt från det höga,
På gästbesök i skaldens hydda var.

Små englahufvu'n ofta förr han lockat
Att ljusa guldmoln kring hans harpa strö;
Ty blommor han ur morgonrodnan plockat
Och lefvat på Lycksalighetens ö.

Han saft har druckit djupt ur ungdomskällan,
Och klingat ljuft, den nordens näktergal,
Och från de blåa land därför ej sällan
Af himlagäster full var skaldens sal.

Men alla andra glömmas för den lilla,
Den skönsta Psykes-bild, som jorden bar,
Ja, sjelfva himlahvalfvet sänker stilla
På smyg sig ner i hennes ögonpar.

Som Zefyrs lek med Floras barn i gräsen,
När solens blickar mellan löfven le,
Så glad hon syns, och hennes hela väsen
Så rent som Platos skönaste idé.

Ser du till kyss den lilla munnen räckas,
Så öppnar Edens ros sin purpurknopp;
Ser du till famn de späda armar sträckas?
Håll kvar dem, annars flyger hon dit opp!

Men tyst! hvart flög hon? Jo, till pappas hjerta,
Som trött från stadens buller hemkom nyss.
Hon på hans panna såg ett drag af smärta,
Straxt vill hon plåna ut det med en kyss.

Straxt knyter hon omkring hans hals små armar,
Och hviskar i hans öra: pappa, mins!
Hvad rör väl dig, hur yttre världen larmar,
När i din inre sång och kärlek fins?

HEDVIGS BILD.*

Känner du mig? — Det var jag, som tänktes
I din morgonrodnads rosendröm.
Känner du mig? — Det var jag, som sänktes
I din famn och ropte: molnen glöm!

Känner du de klara drag, som väfva
Slöjan för din lilla Hedvigs själ?
Känner du de löjen små, som sväfva
Kring den mun, som hittar din så väl?

Engel kallas jag på vers och prosa,
— Hedvig är ju hvardagsnamnet blott —
Är ej jag din lilla "hulda Rosa,"
Såsom du är sångens blomsterdrott?

Hur jag ville hela världen klappa,
Blott att världen dig gaf glädjens tröst!
Göm min bild blott i din byrå, pappa,
O men göm mig sjelf invid ditt bröst!

* Till Atterbom, med hans treåriga dotters porträtt till julklapp.

Snart förbyts den bildens lilla mönster,
Jag blir mera stor och mindre glad,
Och i qvällen, nedanför mitt fönster,
Sjunga gossar Geijers serenad.

Men en julqväll i de sällas sköte
Bli vi åter barn, båd' jag och du;
Glad, som nu, jag flyger dig till möte,
Frågar: känner du mig? då, som nu.

TILL ATTERBOM

på dess födelsedag 1836.

Sex och fyrti, det är mycket,
Mer än hälften af ett lif;
Men det bär sig dock i stycket,
Far blott fort, och lef och skrif!
Ung i hjertat, väck de unga!
Blommor har din lyra än.
Sjung att lefva, lef att sjunga,
Siare och skald och vän!

TILL FRIHERRE BERNHARD v. BESKOW.

Vid dess silfverbröllop 1847.

Dikten vet ett land, der åren
Fly som timmar, och der våren
Rosor utan vissning bär.
Kartan utaf verkligheten
Har ett dylikt. När J leten,
Ropar Laura: "Det är *här!*"

Eller ser du spår af tiden
Här, der kärleken och friden
Slagit bo i diktens slott?
Glöda ej de rosor samma?
Släcktes väl af vårens flamma
Här en enda stråle blott?

När så mycket skönt försvinner,
Säg mig, om du här ej finner
Qvar dess skära återglans:
Templet för de vittras gille,
Samma hjerta, samma snille,
Sångens och behagens krans!

Eller skicka dina frågor
Hän till Tiberns gula vågor!
Hör, de skola ge till svar:
"Vi ha täflat nyss att fira
Och att myrten, lager vira
Kring ett älskvärdt nordiskt par."

Lär dig, nord, af södern svaret!
Fira nu det ädla paret,
Bind din krans och stäm din sång!
Räck åt honom ek och lager,
Räck åt henne kronan fager
Utaf myrten än en gång!

Nu, när Maj har löfvat skogen,
Nu, när våren blommar mogen,
Sjung till bästa harpors ljud:
"Lefve ungt det evigt sköna!
Lefve, att hvarann belöna,
Silfverbrudgum, silfverbrud!"

TILL FRIHERRE BERNHARD v. BESKOW*den 19 April 1849.*

Bygdens flöjt och templets harpa, solens lyra tyst-
nat här,
Borta Mikael och David, borta Esaias är,
Borta "skedaren af tingen", borta häfdens store tolk,
Borta re'n på sjetten året är Carl Johan från sitt folk.

Som vid släckta altarglöden ses en ensam offerprest,
Så du står vid deras urnor, så du reder minnets fest,
Söker väcka eld som kolnat, söker tända lif som flytt,
Ser i askan af det gamla gnistan till ett evigt nytt.

Men de höga kära skuggor samlas omkring dig i dag:
Känn en fläkt af deras anda, och en helsning från
dem tag!
Kung är den, som tänker kungligt, dikten sjelf är
royalist; —
Kung och tänkare och skalder tacka dig i dag för sist.

TILL FRIHERRE BERNHARD v. BESKOW*den 19 April 1853.*

Fast Flora ännu inga rosor bär
Och isens boja har Najaden fången,
Den dag, som såg dig födas, är oss kär,
Är kär för minnet och är kär för sången.
Och kring din panna står i middagsglans
Den friska lagerns evigt gröna krans.

Hur skön sig myrten flätat har i den!
Dem kan först döden från hvarannan rycka.
Din gyllne lyra och din gyllne vän
Du kan som förr mot varma hjertat trycka.
De ha dig troget följt på ärans stig;
Jag ber för begge, när jag ber för dig.

Med år som komma, och med år som gå,
Allt annat gerna komme och försvinne!
Jag tror, som du, att evigt skall bestå
Det skönas ära och det godas minne;
Och ser jag dem förenta med hvarann,
Om jag ej sjunga, jag välsigna kan.

TILL H. EXC. GREFVE GUSTAF AF UGGLAS.*

Du vänder ensam till ditt hem tillbaka
Och svenska jorden räcker dig sin famn.
En annan famn du måste nu försaka,
Ty ack! din ädla, ömma, trogna maka
Har seglat hem förut, hon är i hamn.

Har seglat hem; men ack! med slocknad öga,
Med bleknad kind, och hamnen är en graf.
Dock — våra stormar hinna henne föga;
Hon landat på en stjärna i det höga,
På någon ö i himlens medelhaf.

Ditt hjerta svider af de friska såren,
Och ögat söker i hvar stilla vik
Att än i hafvets bölja finna spåren
Af skeppet, som, med vindarna om våren,
Till Sverge förde hem den trognas lik.

Hvar lifvets börda, delad förr af tvenne,
Du bär den ensam på ditt hjerta nu;
Och när vi andre hemmets kuster känne
Igen med fröjd — "att komma utan henne
Dit hem, hur tomt, hur ödsligt!" — tänker du.

* På hafvet, under hemresan från Holland 1836.

Men manligt lugn du söker smärtan gömma,
Fast dina minnen bära sorgens flor:
Inom dig bor hon. Kärleken den ömma
Kan lära allt att sakna; ack! men glömma
Det kan han ej. Han mins, han hoppas, tror.

Förr mången färd på hafvets vida bölja
Du henne lycklig vid din sida såg.
Fast några moln nu henne skymma, dölja,
Ack, skulle hon ej nu, som fordom, följa
De älskade utöfver land och våg?

Och nu som engel deras bana styra,
Och vaka kring sitt förr så kära hem?
När der i qvälln du sitter bland de dyra,
De älskade, de moderlösa fyra,
Då sväfvar engeln öfver dig och dem.

TILL FREDRIKA BREMER.*

Tack för sist på Svanön! Tiden stannar
Vid din teckning; den är sann och rik.
Alla goda tro sig vara grannar
Till ditt hjertas sköna Rosenvik.

Deromkring som insjö ligger verlden
Spegelklar: man ser hvart moln deri,
Och hvart grund, hvar holme ut på fjärden,
Visar du åt dem, som ro förbi.

Diktens himlavagn, bespänd med örnar
Eller dufvor, drar dig hvart du vill:
Med en vink du tämjer skogens björnar
Och de dansa för din pipas drill.

Men vårt hjerta i sin minsta åder,
Hvarje suck, i vida rymden spilld,
Känner du, — vår tanke du förråder
Och vår dröm förvandlar du i bild.

* Efter läsningen af Grannarna 1837.

Hur i kvinnans drag du vet förena
Allt, som gör oss hennes åsyn kär!
Blid och skär och älsklig, som Serena!
Hög, allvarlig, såsom Ma chère mère!

Mest af alla dock författarinnan
Sjelf vi älska, mera dag från dag. —
Skrif! du får ej tröttna; dessförinnan
Byt i högtid allt vårt hvardagslag!

Doppa penseln i en stjernas strålar
Eller pennan i ett bläckhorn blott,
Nyttja dolk till vapen eller — nålar,
Skrif om nord, om söder — lika godt!

Lär oss se det stora i det lilla!
Visa oss, hur himlen speglas blå
Uti källans djup, det dolda, stilla,
Och i mörkret säg oss, hvart vi gå!

"Gå till grannas" — ropar du, och glade
Eld vi låna, eld, som flammar ren. —
Nio döttrar Mnemosyne hade,
Blif ej rädd, om talet öks med en!

TILL EN UNG SCHWEIZISKA I SKÅNE.

Lätt som fågeln flyger du tillbaka
Öfver hafvet till din barndoms hamn,
Der sin snö de hvita bergen skaka
Ned i Schweizerdalens gröna famn.

Lycka, lycka på den långa färden,
Och gör om den! Kom en gång ännu!
Det går lätt att resa genom världen,
När man älskas öfver allt som du.

Hur du far emellan skilda landen,
Öfver allt detsamma du förnam:
När du reser, kärlek står vid stranden,
Kärlek möter, när du kommer fram.

Saknad heter han, när han dig lemnar,
Glädje heter han, när han dig ser.
Och fast nu du hem till Schweiz dig ämnar,
Sverige dock ej fullt du öfverger.

Samma sol och samma bleka måne
Lysa öfver våra skilda fjäll,
Och jag vet, du tänker uppå Skåne
Än i lunderna vid Neufchatel.

VID KRONOBERG,*till den sjuttonåriga.*

Septemberdag, — nej icke för de unga,
För dem, för dig, står Maj ännu helt grön,
Och hoppets sånger vågorna än sjunga
Vid Helgasjön.

Men en gång, en gång, ser du hösten nalkas,
Och hoppets toner ljuda bort och dö,
Låt då ditt bröst af minnets vindar svalkas
Från Helgasjö!

Ty skön är solen, när i guld hon skiner
Och strör på morgonmoln sin purpurfärg,
Men skönt ock månens silfver på ruiner
Vid Kronoberg.

TILL EN KONSTÄLSKARINNA.

Du vill det goda, söker glad det sanna,
I färg och ton du ger det sköna bild:
Det sanna, goda, sköna gerna stanna,
Tre syskon, ingen från den andra skild.

Från lifvets morgon, i din barndoms dalar
De tre hos dig sitt syskonmöte stämt,
Och nu, i hyddans frid, i hofvets salar,
Du äger dem, de äga dig, alltjemt.

Känn dig i deras trefaldt brutna strålar
Mot hvarje lifvets skugga rikt belönt,
Och sann i hvad du sjunger, hvad du målar,
Sjung allting godt och måla allting skönt!

TILL EN UNG SKÅDEPELERSKA

1843.

Hvarje gång jag dig på scenen skådar,
Ack! det är ej ofta — tänker jag:
"Aurora solens uppgång bådar,
Bådar *du* den svenska scenens dag?"

Vi haft skymning, vi haft natt, men dagen,
Sjelfva dagen ha vi ej ännu.
Än han sofver. Du med rosendragen,
Unga morgonrodnad, väck den du!

Re'n, ja re'n, han sina strålar låter
Skimra fram utur din öppna själ.
Sanning, värma, lif, O gif oss åter!
Känn blott rent, och du skall spela väl.

Med din trohetsed åt konsten svuren,
Framåt, framåt på din segerstig!
Stridt ha länge konsten och naturen,
Låt dem nu försonas få i dig!

Och låt smickret ej din själ berusa,
När dess rökverk snart omkring dig strös!
Blif som nu, om du vill oss förtjusa,
Sann och enkel, glad och anspråkslös!

SKÅL FÖR SVENSKA THEATERN.*

Det gifs en konst, som undanvältar stenen
Från seklers grift, från tusenårig graf,
Som kungar, hjeltar, ställer fram på scenen
Och folk och tider troget speglar af:
En konst, som höjer och förädlar sinnet,
Förklarar lifvet och förskönar minnet.

Den konsten har i verlden ej sin like,
Den sluter allt inom sin blomsterkrans.
Ån står hon högt i tredje Gustafs rike,
Och hon skall stiga mer och mer i glans,
Och folket glädjas i dess varma strålar,
När folket sjelft dess dikt med sanning målar.

Den konsten lefve! — Låt oss noga märka
På tidens tecken och dess vink förstå!
För den att lefva, och för den att verka,
År ej blott skönt, men det blir tacksamt då.
Vi lånat länge nog från andra länder,
Men en gång Sverge lånet återsänder.

* Vid en af kongl. theaterns artister för författaren gifven fest i Maj 1843.

Europa redan lyssna lärt till ljuden
Af nordens lyrer, Sverges poesi: —
En gång skall åter, i den svenska skruden,
Den svenska skådebanan älskad bli,
Och sånggudinnorna på nytt sig samla
I templets rund, den fosterländska, gamla.

Hvad stora bilder, som oss der än mana!
Hur livets prosa smälter der till sång!
Blott framåt, framåt, heter konstnärns bana;
Ack! lifvet är så kort, men konsten lång.
Dock — lef för den! det lifvet är det bästa,
Det har jag lärt, då jag hos *er* fick gästa.

TILL H. EXC. GREFVE MAGNUS BRAHE,
efter Carl XIV Johans död.

Du främste ädling, som min hembygd äger!
Jag ser dig sänkt med oss i sorgens gråt.
Du vakat ut invid din konungs läger,
Du ville ännu följa honom åt.
Men han har gått dit ingen trohet hinner,
Der ingen otack grämer honom mer:
Hans öga slocknat, nej, som stjerna brinner
Det nu i skyn, och på sitt Sverge ser.

Dig, ridderliga själ, tycks jorden öde,
Se'n siste hjälten lemnat har dess rund.
Men hör! Han tackar dig den store döde
För mer än trettiårigt vänförbund.
Han ser de tårar, som hans urna skölja,
Och hviskar: "göm mitt minne till din tröst!"
Och Brahes namn skall med Carl Johans följa
I Sveas häfder intill tidens höst.

TILL H. EXC. GREFVE MAGNUS BRAHE

på Carl XIV Johans begrafningsdag.

Du har honom följt till grafvens hvila,
Du hans trogne och förtrogne vän!
O hur många sorgens stunder ila,
Förr'n du honom skåda får igen.
Hvar fins tröst för dig på jorderingen?
Hvad har verlden att dig bjuda nu?
Såsom du här sörjer ändå ingen,
Ingen, ingen honom känt som du.

O men tro, att vi förstå din saknad,
Och ditt hopp på minnets domar sätt!
Efterverlden, ur sin dvala vaknad,
Skall ge dig, och skall ge honom, rätt.
Häfdn, som hans hjessa evigt kröner,
Skall dig nämna uti sekler än
Som den ädlaste af Sveas söner,
Som Carl Johans första, sista vän.

TILL FOGELBERG.

Vid hans besök i Stockholm 1845.

Hunna på vår färd i söder
Fram till konstens helgedom,
Tog du mot oss såsom bröder,
Gaf oss Sverge midt i Rom.
Hemmets drag och hemmets seder,
Nordisk kraft och tro och heder
Togo mot vår svenska flock
Mellan gudars marmorblock.

Och en port vid Babuina
Gästfri öppnades för oss.
Oden sågo der vi skina
Och Apello med sitt bloss.
Skald i marmor! Glans för Norden!
Tack för sist på södra jorden!
Tack för hvad du der oss var,
Mästare och vän och far!

AFSKED TILL KÖPENHAMN

af tre svenska sångerskor i Maj 1845.

Farväl du vänliga, du sköna Dana,
Du, i hvars bokar våren re'n slår ut!
De lösta vågor oss till hemmet mana,
Och gästbesöket på din ö är slut.

En bättre sånggäst — en från södra jorden —
Åt dina skogar re'n sin helsning ger;
Men lärkorna fly qvittrande mot norden,
Då näktergalen stadnar qvar hos er.

Vårt hemlands toner J med glädje hörden,
Ty sång är perlan i vårt syskonband,
Och minnets tack, så heter vinterskörden,
Som oss skall följa ifrån Gefions land.

SUCK

1847.

Skalder, J min ungdoms stjernor! alla borta! —
 Hvarför qvar?
 Monn' att nöjas med det nya, monn' att sörja det,
 som var?
 Hvarför dröjer qvar vid stranden ensam fågel på
 sin qvist,
 Se'n de gladas tåg har flugit, se'n han sång och
 vingar mist?

Vingarna han endast hvilat, tonerna han endast spar,
 Han skall flyga och skall hinna, han skall sjunga
 och få svar.
 Så, J själar, dem jag saknar! minnets vällust,
 hoppets tröst!
 När jag tröttnar opp att flyga, locken mig med
 eder röst!

TILL PROFESSORN, DOKTOR C. J. LUNDVALL*vid en afskedsfest, 1834.*

Om än från gula Tiberns stränder
En klassisk vårvind flägtar hit,
Och till de kullar sju sig vänder
Mång' ynglings håg från dagens split;
Om sångens gudavåg än rinner
I lagrars skygd sin djupa stig,
Om Romas språk än segrar vinner, —
Hvem tacke vi, om icke dig?

När Maro sjöng på Latiens ängar
Om herdars lif och hjeltars tåg,
När, lekande med Pindars strängar,
Din Flaccus satt vid källans våg,
Och när på Forum Tullii svada
Besegrar obesegradt folk, —
Hur lyssnade de unga glada
Till dig, den höga forntids tolk!

De lyssna än, — men du försvinner,
Din röst i lärosaln är stum;
Ty matt du romarspråket finner
Mot ljusets evangelium.

Ej lagerkronor mer du knyter,
Men gläds åt palmens friska färg,
Och nöjd Quirini höjder byter
Mot bönens stilla oljoberg.

Se! I Sankt Davids bygd naturen
Till vår har vaknat längese'n:
Se, hur på gamla tempelmuren
En ljusets stråle vinkar än! *
Ditt herdakall i Herran börja!
Vår kärlek, som din tro, är stark:
När dig som lärare vi sörja,
Vi vörda dig som patriark.

* Legendan om Sankt David i Munktorp torde för de flesta läsare vara bekant.

TILL DOKTOR O. AUG. SVALIN*vid hans förlofning 1842.*

Ensam kan ej mannen lefva,
Men till hjälp — så veta vi —
Adam fick af Gud sin Eva,
August nu har fått Sofi.
Öm och ljuf ledsagarinna
Himlen till hans möte sändt;
Läkarn utan läkarinna
Vore evigt patient.

Men när hon förbinder såren
Bättre, än han sjelf det kan,
Och när hon bortkysser tåren,
Lyckligt återställd blir han:
Blodet går i lätta vågor,
Kinden purpras, — allt är bra,
Och på hjertats tusen frågor
Svara hoppets löften: ja.

Må de hålla hvad de lofva,
Må omkring er lefnads vik
Alla stormens makter sofva,
Vaka kärlek och musik!

Kärleken skall stå och lyssna,
Att er ro af ingen störs;
Men hvart lifvets missljud tystna,
När musikens ande hörs.

Skålen höjs då utan hinder,
Skåln för August och Sofi.
Hon, som sagdt, hans sår förbinder,
Det är hennes kirurgi!
Han skall skära bort hvar smärta,
Sjunga bort den mellanåt:
Hon skall för den trogenes hjerta
Blott ha glädje i försåt.

BRÖLLOPS-SÅNG

i Kanton vid Drottningholm.

På de lätta vingar buren
Amor flög till recepturen: —
Bäst du stod i dina griller,
Blef du sårad af hans hand.
Hjertat sköts i tvenne halfvor,
Och du grep till dina salvor,
Du tog pulver, du tog piller,
Men det halp ej minsta grand.

Piln du midt i hjertat hade,
Såret ej igen sig lade;
Hur du bredde dina häfter,
Kunde man det öppet se.
"Jag, som matat tusen sjuka,
Hvad har sjelf jag nu att bruka?"
Så du sade; tänkte efter
Allt i din farmakopé.

Men en dag vid morgonstunden
Fick du se en ros i lunden:
"Läggs den rosen vid mitt hjerta,
— Tänkte du — så blir jag frisk."

Och förträfflig var den kuren;
Nu du står vid recepturen,
Utan griller, utan smärta,
Sprattlar munter som en fisk.

Skål för dig och skål för henne,
Två i en och en i tvenne!
På ert unga tjäll må skina
Junisoln i all sin glans!
När gitarrens ljud sig blanda
Gladt i mortelns allehanda,
Sjung: "Jag lyckan sökt i China,
Men i Kanton först hon fans."

TILL GREFVINNAN H.

vid hennes afresa från Upsala 1845.

Är då redan afskedsstunden inne,
Och du längre ej ibland oss bor?
Kom du blott att skänka oss ditt minne,
Lära oss att sakna den som for?

Vintern börjar öfver oss att snöga,
Det är han, som kommer, när du går.
Värma gaf oss solen i ditt öga,
Och ditt väsen kändes som en vår.

Hulda främling ifrån hofvets salar,
Var det endast på besök du kom?
Steg med blommor ner i våra dalar,
Vänder nu med gyllne frukter om.

Vänta! Vi ha än ej sett *Grefvinnan*.
Hvad vi sett, var en Madonnabild
Och den sköna, husligt enkla qvinnan,
Som för egen glans sig gömmer mild.

Lik ett stjernfall, du oss vänligt skickar
Helsning och på samma gång farväl.
Vi stå kvar och minnas dina blickar,
Gömma strålar ur din klara själ.

BLOMMOR FRÅN KINNEKULLE*i Marstrand.*
—

Blommor från min kulle! — Friska
Hitten J då till mig än,
Söken opp mig för att hviska
Helsning från mitt hem, min vän.

Hvilen ut från långa färden!
Ack, att se er gör mig säll.
Talen om för mig, hur fjärden
Speglar Hellekis hvar qväll!

Lefva mina älsklings-ställen?
Dalen, står han lika grön?
Och de skogbegrönte fjällen
Stå de än på vakt kring sjön?

Som man gläds i fjerran landen,
När en vän med hemlandsdrag
Plötsligt möts och räcker handen; - -
Så åt eder glädes jag.

Men det sköna skall förödas;
Skynden att er vällukt strö!
Venerns strand har sett er födas,
Hafvets våg skall se er dö.

Edra dagar bli ej många;
Men jag njuta vill dem glad:
Jag vill andas eder ånga,
Jag vill kyssa edra blad.

Det fins ej blomma uppå diktens ängar,
Som du ej helsar med förtrolig blick,
Och inga toner ifrån harpans strängar
Du glömma kan, se'n du dem höra fick, —
Straxt öppnar du för dem ditt trogna minne,
De växa till sig, bo så godt derinne.

Italiens språk, det sköna, har du vetat,
Långt innan du en bok i handen tog:
Blott ett och annat ord jag fram har letat,
Som, likt en vissnad blomma, låg och dog:
Jag från din tunga endast löste fången,
Och Tasso läste du för andra gången.

Läs om den än ibland! — Läs om Klorinda,
Om lyckans öar och Armidas park!
Följ engeln, som vill Gottfrids sår förbinda,
Räds ej Ismen uti hans ödemark!
Drag såsom sköldmö med i hjelteraden,
Hjelp Gottfrid taga in den helga staden!

Och när du rest baneret på dess murar,
Träd ner från dem i dalen utanför!
Trumpetens klang har tystnat, stridens lurar
Ej ljuda mer, — en dödssuck blott du hör:
Tankred på sanden ligger och förblöder,
Men mot Erminia han sitt hufvud stöder.

Med sina lockar, se, hon torkar blodet,
Hon skär dem af till bindel om hans sår. - -
Ack, bistå honom! Styrk hos henne modet,
Tills lifvet han, hon honom, återfår! —
Träd sedan opp bland Oljobergets lunder
Och se i glans ett Kanaan derunder!

Men högre stiger solen i detsamma,
Och friska vindar flägta från Jordan,
Och berg och flod och jord och himmel flamma,
Och palmer susa öfver helga sta'n; - -
När då allt skönt du i en tanke tänker,
Ditt hjertas Kanaan i tårar blänker.

DEN SLUMRANDE LILLA FLICKAN.*Till musik af Geijer.*

Fort, fort tiden går;
Blomma! njut din vår!
Snart, snart vissnar den,
Kommer ej igen.
Skuggorna växa så långa,
Sorgerna blifva så många.
Blomma, som knoppas!
Le än och hoppas!
Fort, fort tiden går,
Njut din glada vår!
Solen blänker:
Stråla glad, du unga ros!
Solen sig sänker;
Glädjen flyr sin kos.

Dröm, dröm! — Ur din knapp
Sent slå ögat opp!
Tids nog vaknar du,
Sof en stund ännu!
Huru man älskar och saknar,
Lära du får, när du vaknar.

Solen dig glömmer
Blomma, som drömmer!
Tids nog vaknar du,
Sof en stund ännu!
Klara stunder,
Hvarför ilen J förbi?
Hoppets lunder,
Hvarför bleknen J?

DEN ÖFVERGIFNAS AFSKED.

Fortsättning af folkvisan: "Jag ser på dina ögon."

Och gå till grafven stilla,
När månen lyser klar,
Tänk då på vännen lilla,
Som der sin hydda har!
Men, om på bröllopdagen
Du till min kulle går,
Vill du ej ge en blomma
Så skänk mig dock en tår!

Jag vet, när ögat slutes
Snart på din lilla vän,
Att kärlek ej förskjutes
Hos Gud i himmelen.
Der blir jag åter glader
Och längtar mer ej hit,
Men jag skall be Gud fader,
Att du får komma dit.

NECKROSEN.

Och pilten sprang neder till sjöstrand,
Der efter en neckros han räckte sin hand;
Men djupet har englar, som himlen.

Och bäst han der stod, ur den skummande våg
Grönmantlade hafsfrun sig resa han såg;
Ty djupet har englar, som himlen.

"Och räck mig den rosen, som nära dig står,
Min arm är för liten, jag henne ej når"; —
Men djupet har englar, som himlen.

Och hafsfrun bröt rosen åt gossen, som log,
Med rosen hon honom i djupet drog;
Ty djupet har englar, som himlen.

FOLKVISA.*

Allt under himmelens fäste der sitta stjernor små;
Den vännen, som jag älskar, den kan jag aldrig få.

Långt är till himmelens fäste, långt till de stjernor små;
Till vännen, som jag älskar, det längre är ändå.

Får jag till himmelen komma, till en af stjernor små,
Der vill jag vännen bida, *der* skall jag honom få.

* Första versens text är gammal.

ROSENBUSKEN.*I en minnesbok.*

Har du sett en rosenbuske glöda
Under nordens sommarsol ibland,
Sett hur rosor hvita, rosor röda,
Vecklas ut ur knoppen efterhand?
Der i dag de gamla dö, försvinna,
Skall i morgon straxt du nya finna.

När du ser en rosenbuske blomma,
Dig en bild af vänners kedja tänk!
I ditt hjerta ofta rum bli tomma,
Kedjan bryts, det faller mången länk.
Men när gamla vänner dö, försvinna,
Nya, nya skall du åter finna.

Det är skönt, att nya rosor finnas,
Nya vänner, vid de gamlas slut;
Skönare ändå, att troget minnas
Hvad man älskat, hvad man ägt förut;
Skönast, att de nya, som de gamla,
Sig en gång till evig blomning samla.

I MATHILDAS MINNESBOK.

Hvad förr jag skref har ur mitt minne gått,
Ack, mer än så kan tiden från oss rycka.
Jag vet, det var en profetia blott
Om hemmets kärlek och om hemmets lycka.

Och många vindar blåst, se'n du for hän,
Den blida vestan och den kulna nordan;
Men du kom åter, och på dina knän
Satt profetian gången i fullbordan.

Förlåt oss skalder, som i all vår tid
Ur blomsterverlden våra bilder låne:
"Två rosor på *ett* stånd, en knopp bredvid,"
Är skönt i Upland som det är i Skåne.

TILL DEN ÅTERKOMNA.

Inom dig samla allt hvad skönt du såg,
Försök blott ej att det utom dig leta!
Mot medelhafvet hvad är Fyris våg,
Och Odins lund mot Molo di Gaeta?

Af verdens bok du sett dess första tom,
Men några blad du till härnäst dock gömde;
Ty Como såg du ej för Majlands dôme,
Och Tharand du för Elbterrassen glömde.

En annan gång, när du fått hvila ut
Och far på nytt till söderns nakna galar,
Vid Comosjön en månskensafton njut
Och lef en sommardag i Tharands dalar!

För blåa grottan glöm ej Pestum då,
Men sitt bland dess gigantiska ruiner
En midnattsstund, när åskan doft hörs gå
Och hafvet fradgar sig och stormen hviner!

UTSİGT.

1854.

Klättra, min sångmö, till toppen af fjällen!
Sjunkande solen är ännu der klar.
Säg mig, hvad ser du i rodnande qvällen,
Speja åt hafvet och sjung mig ditt svar!

"Haf ser jag tvenne, i vester, i öster,
Fulla af flottor och ljugande lod.
Krig hör jag ropas af tusende röster,
Solen går opp och går neder i blod."

Säg mig, skall äfven den blodiga flamman
Hugga sin tand i vår fredliga nord?
Säg mig, när flottorna drabba tillsamman,
Hvem som har segerns gudinna ombord!

"Kölarna styra förbi våra stränder,
Trotsa ej vådan att der gå i qvaf.
Segern än hvilar i gudarnas händer,
Simmar först sent på det ovissa haf."

TILL EN POST-TJENSTEMAN.

Vid hans afflyttning till Kongelf.

Blyg sin bana år från år,
Obemärkt, förtjensten går:
Tar emot båd' ondt och godt,
Delar ut hvadhelst den fått.
Punktlig, trägen, samvetsgrann
På sin post fins alltid han.

Du med gladt, förnöjsamt sinn
Satt i tretti år på din:
Tog emot, så dag som natt,
Mången rik, förseglad skatt:
Tog emot i tryggt förvar
Hemligheter från en hvar.

Aldrig snäf och aldrig sen,
Gaf du sitt åt hvar och en,
Och först då, men icke förr,
Stängde du din låga dörr.
Tiden mättes i din bur
Bättre än af tornets ur.

Middagssolens öga blott
Sett, att från din cell du gått.
Söndagen bjöd dig som gäst
På en timmas tempelfest.
Eljest ingen rast och ro,
Men du lefde af din tro.

Och för den far fort och lef!
Tack för hvarje vänligt bref!
Snart ej fler af dig vi få;
Men vi minnas dig ändå,
Fast en vacker dag du sjelf
Far med posten till Kongelf.

TILL EN FÖRFATTARINNA.*

När jag ser de "söndagsbarnen" alla,
I hvar kind jag ser en skönhetsgrop;
Och jag vet ej, skall jag barn dem kalla,
Mig de synas englar allihop.

Hur dem verlden dömmar med sitt pladder,
Du kan vara stolt och vara nöjd;
Gratierna ha åt dem stått fadder. —
Unga moder, njut din rena fröjd!

* Svar på några verser, som åtföljde gåfvan af hennes diktsamling.

TILL KANSLIRÅDET G. MYHRMAN.

Svar på ett latinskt bref.

Än bor i dina ådror ungdomsmärgen,
Ditt blod har eld, fastän ditt hår är grått.
Man ser, det var bland skogarna och bergen,
Det var vid Råmen, som din vagga stått.

Än i ditt inre arbetsifvern flammar,
Du har i den ej mången like haft:
Ty fliten lärde du af smedjans hammar,
Och egna jernet gaf din vilja kraft.

Väl mången sorg omkring din hatt satt floret,
Men upprätt, manligt, dock förblef ditt sinn.
Du ofta ensam varit Jernkontoret,
Du redde ut hvad andra trasslat in.

För mången redlös slup blef du en styrman,
Och mången kantrad halp du i dess nöd,
Och därför kärt blef namnet *Gustaf Myhrman*,
Så mångens glädje och så mångas stöd.

Men han, som måst så många siffror bena,
Har ännu strängar kvar för poesin;
Han har än kvar sin gamla romarsena
Och skrifver sjelf den skönaste latin.

Svar på latin i dag jag tänkte gifva,
Men fann blott fraser der, som klinga väl.
Nej svenska, rena svenskan bör man skrifva
Till den, som *så* är svensk till lif och själ.

TILL DANIEL MÜLLER,

i Maj 1855.

Hos dig — jag vet det — blommar är från år
Den sköna Dafne i en evig vår
Och Febi kärlek än till sig hon drager.
Hur lycklig jag, när genom dig jag får
En eller annan lock af hennes hår,
Ett eller annat blad af solens lager!

Min Disa har ett horn, som du väl vet;
Märk, det är hon, ej jag, som äger det,
Tro därför ej, det stör vår äkta lycka!
Men detta blomsterhorn hur tomt det står!
Och nu är Maj likväl, och nu är vår;
Tänk, om du ville det med lager smycka.

Då till ett horn af ymnighet förbytt,
Om gröna Hellas talar det på nytt
Och om den Gud, hvars kärlek allt förgyller.
Men kommer någon då och frågar brådt:
"Säg har du lagern af din sångmö fått?"
Nej — svarar jag — jag har den fått af *Müller*.

MED EN ALMANACH*till Charlotte.*

Tiden på en ungdom såsom din
Ser med viss förargelse och smärta;
Verka kan han ej på hår och skinn,
Då han ej kan verka på ditt hjerta.
Elden i din själ försvarar sig
Mot hans anfall, går ej af för hackor.
Hvad är värdt att ge dig almanachor?
Åren äro icke till för dig.

DEN ÅTTIÅRIGA.

När man vid åtti år kan svärma,
Och tankens lif och känslans värma
Ej röja ålderns minsta spår;
Hvad mera är väl då att önska!
Stå hoppets kullar ej i grönska,
Och är ej vintern full af vår?

TIDENS FART.

I.

För den tid, som kommer, låt oss bedja,
Låt oss tacka för den tid, som flytt!
Låt oss önska, att i vänners kedja
Må det gamla ha bestånd som nytt.
Tiden går: än har den aldrig stannat,
Framåt går den, och vi följa vi,
Säkert är den en symbol af annat,
Och det hela en allegori.

II.

Framåt och uppåt så heter vägen,
Som rullar af från höst till vår:
Framåt, i jordiska pligterna trägen,
Uppåt, i himmelska synernas spår!
Halkande jernväg är människolifvet,
Ånga oss drifver från ort till ort.
Allt beror på lokomotivet,
Om det går bra, som det visst går fort.

SOFIADAGEN.

1847.

*E*tt namn i årets almanacha
Jag känner mig att prisa böjd.
För mycket ha vi *det* att tacka,
För år af trohet, dar af fröjd.
För första gröna löf om våren,
För mulna höstars sympati: —
Vi gå igenom alla åren
Och trycka handen på Sofi.

1848.

Med blommor och frukter.

Varma hjerta, offrande och troгна!
Blommor bör du få som du dem strött.
Du, som sett så mycket ädelt mogna,
Fruker bör du ha, dem solen födt.
Se, jag kommer med en bild af våren,
Med en bild af hösten äfvenväl.
Låt den ena blomsterströ dig spåren,
Njut den andras frukter, rika själ!

1849.

Mot alla kungar nu man skriker
Och jagar bort dem ur hvart land:
Man drömmer blott om republiker
Och bryter alla gamla band.
Dock fins en drottning utan like,
Som styr i lugn sin monarki:
Man gör ej uppror i det rike,
Der spiran föres af Sofi.

Der storma inga vilda sjöar
Emot det rikets fasta grund;
Men det består af "vänskaps-öar",
Förenta till *ett* statsförbund.
När aftonsolen ses förgylla
Dess vestra kust i stilla ro,
Sofi vi i sin purpur hylla
Och svärja henne evig tro.

1856.

Jord och himmel än ha samma färg
Som för sexti år se'n vid Edsberg,
När de viste sig för unga fröken.
Våren klär sig än i samma skrud
Och, som då, de samma kära ljud
Hörde du i går från vestangöken.

Vestangöken det är "bästa gök."
Dina minnen glad tillhopa sök,
Och blif ung på nytt med unga våren!
Gläds åt det, som evigt lika är!
Äfven *det*, att du är oss så kär,
Äfven *det* förändras ej med åren.

MED EN FAMILJE-PSALMBOK.

Se, från din bror kom fordom denna gåfva,
Din mor den ägt, din syster ägt den sist.
Och bror och mor och syster — alla sofva
Den långa sömnen, alla ha vi mist.
Men ordet, sången, der sin tröst de togo,
De lefva öfver vännerna, som dogo.

PÅ MIN MORS GRAFSTEN.

Att många leda fick jag Gud till stöd,
Fick på ett verksamt lif en fridfull död.
Mitt högsta goda var en kristens tro,
Den gaf mig tröst — och nu den ger mig ro.

PÅ LYSNINGSDAGEN.

I Disas psalmbok.

Öfver bandet, som vi knyta,
Himlen lyser nu sin frid.
Verld och menskor sig förbyta,
Ett är fast till evig tid. —
Trofast slutna till hvarandra,
Gå vi samma väg att vandra,
Följa samma himmels bud. —
Samma tro i alla skiften!
Samma kärlek, och vid griften
Samma hopp och samma Gud.

TILL DISA

d. 15 Febr.

Du föddes samma dag som biskop Sigfrid dog:
En engel himlen gaf, när den ett helgon tog.

TILL ESAIAS TEGNER OCH HANS MAKÅ
*vid en familjefest.**

Trettiåtta år förflutit,
Sedan Hymens band J knutit;
Men er kärlek är densamma,
Som om det var skedt i går.
Derför alla nu tillhopa
Med en enda stämman ropa:
Lefve pappa! Lefve mamma!
Värden och värdinnan vår!

Pappa han är känd och frad
Och med lagerkrona sirad,
Och det rättas tolk, det frias,
Var han förr, och är det än.
Namnet känner Europa;
Derför alla gladt vi ropa:
Lefve skalden Esaias,
Ingeborgs och Frithiofs vän!

Mamma hon är husets heder,
Allt hon jemkar, styr och leder:
Hon har jern i eld, långt innan
Pappa vaknat ur sin ro.

* D. 22 Aug. 1844. Deras yngsta dotter hade firat sitt bröllop dagen före denna årsdag af deras eget.

Lifvets prosa, dagens tunga,
Bär hon gladt; så låt oss sjunga:
Lefve! lefve biskopinnan!
Lefve redbarhet och tro!

Hur de vexla lifvets fester,
Skiljas värdfolk, skiljas gäster;
Låt oss glade njuta stunden!
Mera äga vi ej ju:
Och de gamla, som de unga,
Alla med *en* stämman sjunga:
Lefve älskade förbunden,
Knutna förr och knutna nu!

SKÅL PÅ TEGNÉRS FÖDELSEDAG*

1844.

Töm skålen och säg, för hvem var den!
För grånande, nordiske barden,
Som höljer sin harpa med flor,
Se'n dottren långt från honom for.
Men kärleken flyger med buden:
Han lyss till de vingade ljuden,
Då yngras den åldrade än,
Då slår han sin harpa igen.

Flyg, vingade budskap, och bringa
Den skål för hans välgång vi klinga,
Och säg honom tack för hvar gång
Han tjuste oss förr med sin sång!
Och säg: hon, som från honom rymde,
När hösten och skuggorna skymde,
Hon skickar med vänner i qväll
En helsning till faderligt tjäll.

* Firad i hans yngsta dotters nya hem.

TILL BISKOPINNAN TEGNÉR*med en lampa.*

Liten gåfva kan dock sprida
Ljus i den förnöjdas tjäll.
Låt den stå invid din sida,
Lysa intill årens qväll!

Mången gång när, mörk till sinnes,
Du, mot vinterdagens slut,
Sitter vid ditt arbet, minnes
Barnen norr- och söderut:

Och det är så tyst i huset,
Och hvar vrå och vinkel stängs;
Då skall detta lilla ljuset
Vänligt lysa dig till sängs;

Hviska helsning från de kära,
Säga, att det går dem väl,
Att de alltid lika nära
Äro dig med lif och själ.

Mycket kunna åren släcka;
Minnets lampa brinner fri.
Kärleken skall olja räcka,
Hoppet skall dess veke bli.

HELSNING TILL NYGÅRD.

Hur vänlig nu du skymtar för mitt minne,
Du gröna fläck i Skånes öppna bygd,
Och hur jag älskar dem, som bo derinne
I rosentjället under löfvens skygd!

När, mellan popplar, vandrarn ifrån vägen
Dig ser, han måste i sitt hjerta tro:
"En liten verld för sig är här belägen,
Här susar glädje och här hviskar ro."

Och midt på slätten har du kastat ankar,
En lummig ö, dit storm ej vågar sig. —
Jag ser dig, när jag vill, i mina tankar,
Och jag blir glad, när jag blott tänker dig.

Och när jag tänker på de kära vänner,
De lyckliga, dem du, ej verlden, vet,
Då blir jag vek till sinnes, och jag känner,
Att jag vill till dem, — men när blir väl det?

PLANTSKOLAN PÅ NYGÅRD.

Till Göthilda R.

Nygård är, der nu du vårdar
Plantor fyra. Hoppets gårdar
Äro alltid nya de.
Gläds, du goda, afundsvärda!
Emma, Disa, Henrik, Gerda,
Snart som träd dig skugga ge.

Lind blir Emma, poppel Disa,
Henrik, att sin kraft bevisa,
Växer till en ek så glad.
Liten Gerda blir en lager;
Det är morfars träd. Han tager
Kransar ofta af dess blad.

Uppåt skall hvar planta skjuta,
Fläta sina grenar, sluta
Löfhvalf kring ett lyckligt par.
Hoppet ej en mor bedrager:
Lind och poppel, ek och lager
Växa kring dig alla dar.

I DISA RAPPES MINNESBOK.

1848.

En vers jag skrifver, efter du begär den,
Ja gerna två, och två dertill ändå.
Det namn, du bär, mig kärast är i verden;
Min lefnads glädje heter så.

Det hör till hjertats många hemligheter
Att älska namnet af den man har kär.
Men likagodt hvadhelst du också heter,
Det bästa blir dock hvad du är.

Och hvad du är det gör du bäst att blifva,
Dig sjelf var trogen, så blir allting godt;
Då kan åt jollret du din ömkan gifva,
Och le åt både stort och smått.

Men kommer sorgen, väpna då ditt sinne,
Tag stål i hjertat! Guld förut är der.
Och lär att glömma; men haf dem i minne,
Som hålla af dig som du är!

TILL BISKOPINNAN TEGNÉR

*före hennes afflyttning från Östrabo.**

För sista gången i det gamla tjället
Din dag vi fira nu i landtlig ro;
Men ej vår kärlek bunden är vid stället,
Den följer med dig ifrån Östrabo.

När *du* far hän, är *han* ej mer härinne,
Med dig en annan härd han söker opp:
Han följer med dig som ditt bästa minne,
Han följer med dig som ditt skönsta hopp.

Så bygg i daln, se'n du har lemnat höjden,
Och samla vänner, samla främst dig ro!
Lägg nya friden till den gamla fröjden, —
Då har du ännu kvar ditt Östrabo.

Der är ändå ej mer som det har varit:
Hur mycket der, som gladde och — försvann!
Ack! tom är burn, se'n näktergalen farit,
Och det känns godt att bryta opp som han.

När du ser menskor, du ser ting förbytta,
Och finner ingen af de dina kvar,
Till nya hemmet dina minnen flytta!
Så blir det nya hvad det gamla var.

* På hennes födelsedag d. 12 Sept. 1848.

BORTA OCH HÄR.*

Hon, som dig kär och kärast var,
Är mer ej kvar,
Hvart ögonblick hon felas.
Här skifta dagar, skifta år,
Men hjertats sår
Kan ärras, aldrig helas.

Hvar är, hvar är den goda nu?
Så frågar du,
När skuggorna bli långa.
Och grafven, dit man stoftet bar,
Har intet svar,
Men stjernorna ha många.

Hon är — så hviskar deras ljud —
Hon är hos Gud,
Och der är godt att vara.
Hon är — vill du det rätt förstå —
Hos dig också
I minnets bild den klara.

* Till min hustru, vid hennes moders död 1853.

Hon, som dig kär och kärast var,
 Är ännu kvar
Och följer dig till slutet;
Ty hvad vi rätt ha älskat här
 Ett evigt är
Och ej ett kort förflutet.

NYÅRS-VERSER

i min hustrus almanach.

1845.

Årets aftonstjerna glimmar
 Öfver nakna fält och trån:
 Glada, liksom sorgsna, timmar
 Alla, alla flykta hän.
 Hvert så fort de förra vandra,
 Hvert så trögt de andra gå,
 Ej jag vet, — blott att vi två
 Ännu äga kvar hvarandra.

Denna visshet är min glädje
 Nu vid tidens väktarrop.
 Evighetens Gud tillstädje
 Oss ännu ett år ihop.
 Klara eller mulna öden
 Må han ge oss som han vill,
 Blott vår kärlek räcker till
 I dem alla och i döden.

1846.

Stjernorna brinna och qvällen lutar
 Sig till natt nu alltmer och mer;
 Men med dagen ock året slutar,
 Sista solen i år har gått ner.

Afskedets stund är inne. Du skiljes
Från oss, du gamle, och hör ej vårt knot.
Tack för allt hvad du gjort oss till viljes,
Tack för allt hvad du gjort oss emot!

Tack för det skänkta, tack för det flydda,
Vinter och vår, och sommar och höst!
Tack för all frid i hjerta och hydda,
Vänners kärlek och lyrans tröst!

Solen har slocknat, men stjernorna brinna,
Brinna om tusende år som nu.
År vi räkna, och åren försvinna; —
Evighet! hvila inom oss du!

Sätt din prägel på ord och handling,
Tryck den djupt i vårt väsen in!
På all tidens, på vår förvandling
Se vi då med ett roligt sinn.

Tornet slår tolf; men stjernorna brinna,
Lysa med facklor det unga år.
Du, som kommer! O lär oss försvinna,
Lemnande stjernor i våra spår!

1847.

Åren rinna utur tidens urna,
Flyta ömsom grumligt, ömsom klart.
Må till oss i deras strida fart
Många glädjens droppar blifva burna!
Och mot alla sorgers mörka tropp
Samvetsro och tålmod och hopp,
Tro och kärlek, vara sammansvurna!

1848.

Gamla året är nu blott ett minne,
Och ett nytt med nya öden inne,
Slöjadt står det för vår blick ännu;
Men till den, hvars sol går aldrig neder,
Jag för dig i årets gryning beder,
Och för mig till honom beder du:

Må vårt arbet och vår ro han skydda,
Ge oss lugn i hjertan och i hydda,
Ge oss i hvar storm hos sig en hamn!
Dar af glädje, dar af sorg försvinna,
Men när slutet hand i hand vi hinna,
Må vi då få hvila famn i famn!

1849.

Det nya året skall sin fackla tända
Och lysa klart in i vårt stilla bo,
Och lysa sorgligt mången dag kanhända,

Men mötas dock af samma hopp och tro;
Ty han, till hvilken vi vårt hjerta vända,
Har gett oss kärlek, han skall ge oss ro.

Så låt oss taga gladt och undergifvet
Hvad han oss skickar i sitt välbehag:
Du delar ömt hvad mig blef föreskrifvet,
Och hvad dig väntar delar troget jag.
De, som hvarandra höra till för lifvet,
De räkna inga år och ingen dag.

Fast året flyr, fast dagen är förliden,
För deras hjertan — hvad betyder det?
Den rätta glädjen och den bästa friden
Af inga solhvarf, ingen afton vet.
När sista stjernan släcks för dem i tiden,
Tänds deras nyårsny i evighet.

1850.

Som aftonstjerna lyser du min qväll,
Som morgonstjerna du min morgon gläder,
Och som prestinna i mitt lugna tjäll
Till altarhärden hvarje dag du träder.
Ett offer brinner der, i lif och död,
Det brinner lika uti fröjd och smärta;
Ty elden är din egen kärleks glöd
Och offret är ditt eget trogna hjerta.

Så må då åren komma, de må gå,
De kunna mycket ge och mycket taga,
Men oss det bästa gifva de ändå,
När genom dem vi få hvarann ledsaga.
Jag tror, att allt förbyts, men du blir min,
Jag vet, att soln, men ej din kärlek släckes:
Med denna tro i qväll jag somnar in,
Med denna visshet jag i morgon väckes.

1851.

Slut på årets glädje och bekymmer!
Sista dagen är förbi; det skymmer
Mer och mer till årets sista natt. —
Dagarnas behållning, lifvets skatt,
Kärleken blir kvar, när tiden rymmer.

Ljufva skatt, som ej kan från oss tagas!
Kärleken af åren ej försvagas,
Men dess band bli starkare hvar dag.
Derför trygga se vi, du och jag,
Qvälln, som flyr, och morgonen, som dagas.

1852.

Mins du vår färd på hafvets vreda våg,
På Rhens och Neckars och på Brentas bölja,
Mins du vårt hela glada vandringståg,

Då jag med ditt, du med mitt öga såg,
Förtjusta begge att hvarann få följa!
Och mins du än, på Alpens branta stig
Hur du var trygg, när du blott hade mig?

Vi minnas begge detta rika år:
Ett annat kommer, må det ge oss friden:
Den hemmets frid, som är en engels spår,
Den himlens frid, som öfver stormen rår,
Den minnets frid, som öfverlefver tiden.
Och hur sig ojemnt kröka må vår stig,
Jag går den trygg och glad, när jag har dig.

Mins du hur bergen med sin hvita topp
Mot himlen stego, stödda på hvarandra,
Och hur vi begge klättrade ditopp?
Välan! Ännu med kärlek och med hopp
Den samma vägen, dag från dag, vi vandra.
Mot himlens Alper klättra vi ännu,
Och jag har dig, som förr, och mig har du.

1853.

Trefaldt hundra dar och sextifem
Ha försvunnit, förr'n vi räknat dem,
Sista dagens sista qväll är inne.
Nu vi skiljas, gamla trötta år!
Tack för sommar, vinter, höst och vår,
Tack för hvarje skänk och hvarje minne!

Tack för dagar utaf fröjd och ro,
 Tack för trefnad i mitt lugna bo,
 Tack för mödan, tack för sorgens lära!
 Tack dock mest, att vännen jag har kvar,
 Som förskönat alla dina dar
 Och den sista är mig lika nära.

Ros, som än ej öppnat har din knopp,
 Nya år, som än ej har gått opp!
 Hvad du bringar, skole vi ej klandra.
 Skilj oss gerna ifrån glädjens brus,
 Skilj oss gerna ifrån verdens sus,
 O men skilj oss icke från hvarandra!

1854. *

Se här hvad nyss oss lemnadt vardt!
 Är lacket rödt, är lacket svart?
 Hvad göms i detta slutna bref,
 Som en osynlig hand oss skref?
 Kanske af sorger månget blad,
 Af glädje en och annan rad,
 Och månget ord, som blir oss tungt,
 Och mången mening utan punkt.
 Men brefvet, ouppbrutet än,
 Läs det vid sidan af din vän!
 Och hvad vi än ej rätt förstå
 Vi vilje stafva hop, vi två,

* Årets almanach lemnades i form af ett bref.

Och sedan smälta utan groll
Hvar bokstaf af dess innehåll,
Och tro och veta, mer och mer,
Att hvad som skett och hvad som sker,
Att allt, från början intill slut,
Var tänkt i himmelen förut. —
Ack! taga mot vi begge måst
Det förra årets sorgepost:
Den kom som stormens vreda il,
Den skrifven var med dödens stil.
Ej under, att vi darra så
För brefvet, som i dag vi få. —
Men gläds, att hvad oss än blir gett,
Vi ännu äro två om ett,
Och att, hvadhelst här gömmer sig,
Det gäller icke dig, ej mig,
Det gäller begge på en gång,
Och skrifvelsen är ju ej lång!
Helt visst blott några ömma ord
Från fadershanden ofvan jord,
Som sträcker ut ännu vår tid
Till kärlek, sång, till tro och frid.
Han, som med solar skrifver lugnt,
Och sätter stjernorna till punkt,
Från honom kommer detta bref;
Så öppna det! Läs hvad han skref!

1855.

Det nya börjar der det gamla släpper,
Och tidens puls hör icke upp att slå:

Jag lyss på uret huru fort det knäpper,
Det visar tolf, men stadnar ej ändå.
Planeterna, som gladt på fästet vandra,
Ha redan önskat nyår åt hvarandra.

Och dig, min stjärna, önskar jag detsamma,
Lys klar uti min hydda och mitt sinn!
Lys med din rena, med din milda flamma
Det nya året och dess öden in!
Hur mörka nu de af min tanke målas,
De ljusna lätt, när de af dig bestrålas.

Men han, som ljuset ger åt hvarje stjärna,
Han, alla solars sol, oss höra må:
Må han vår kärleks stilla lycka värna
Det år, hvars första timma nu hörs slå!
Att gladt vi äfven möta må dess sista
Och ej vårt hopp och ej hvarannan mista.

1856.

Fullt af kors och kransar det förflutna
Som en grafplats för vårt öga står.
Hjertat räknar öfver sina sår,
Räknar blomster, som ha blifvit brutna,
Räknar tårar, som ha blifvit gjutna,
Lägger allt tillsamman, år från år.

Tack för hvarje sår, som du har helat,
 Hvarje sorg, som du i glömska sänkt!
 Tack för allt det sköna, som du tänkt,
 Allt det goda, som du gjort och velat;
 Tack för alla öden, som vi delat,
 För all glädje vi hvarandra skänkt!

Tidens flod, hur dimmorna den hölja,
 Faller ut i evighetens haf. —
 Räck mig handen, som du förr mig gaf,
 Att vi lätt må bryta hvarje bölja,
 Och i storm och mist hvarandra följa,
 Tills vi ankra — bortom tid och graf!

1857.

Ryter stormen, hör jag ej dess brus,
 När sig friden i ditt öga målar;
 Mörknar rymden, är min hydda ljus
 Af ditt väsens blida, rena strålar.
En jag vet på jordens vida ring,
 Som mig älskar, hur än åren skrida.
 Hat och ilska hvirfla utomkring,
 Kärlek, ömhet, ser jag vid min sida.

1858.

Lampan slocknar, året brunnit ut.
 Alla stunder, som oss ljufva voro,
 Alla dagar utaf sorg och oro,
 Alla — äro slut.

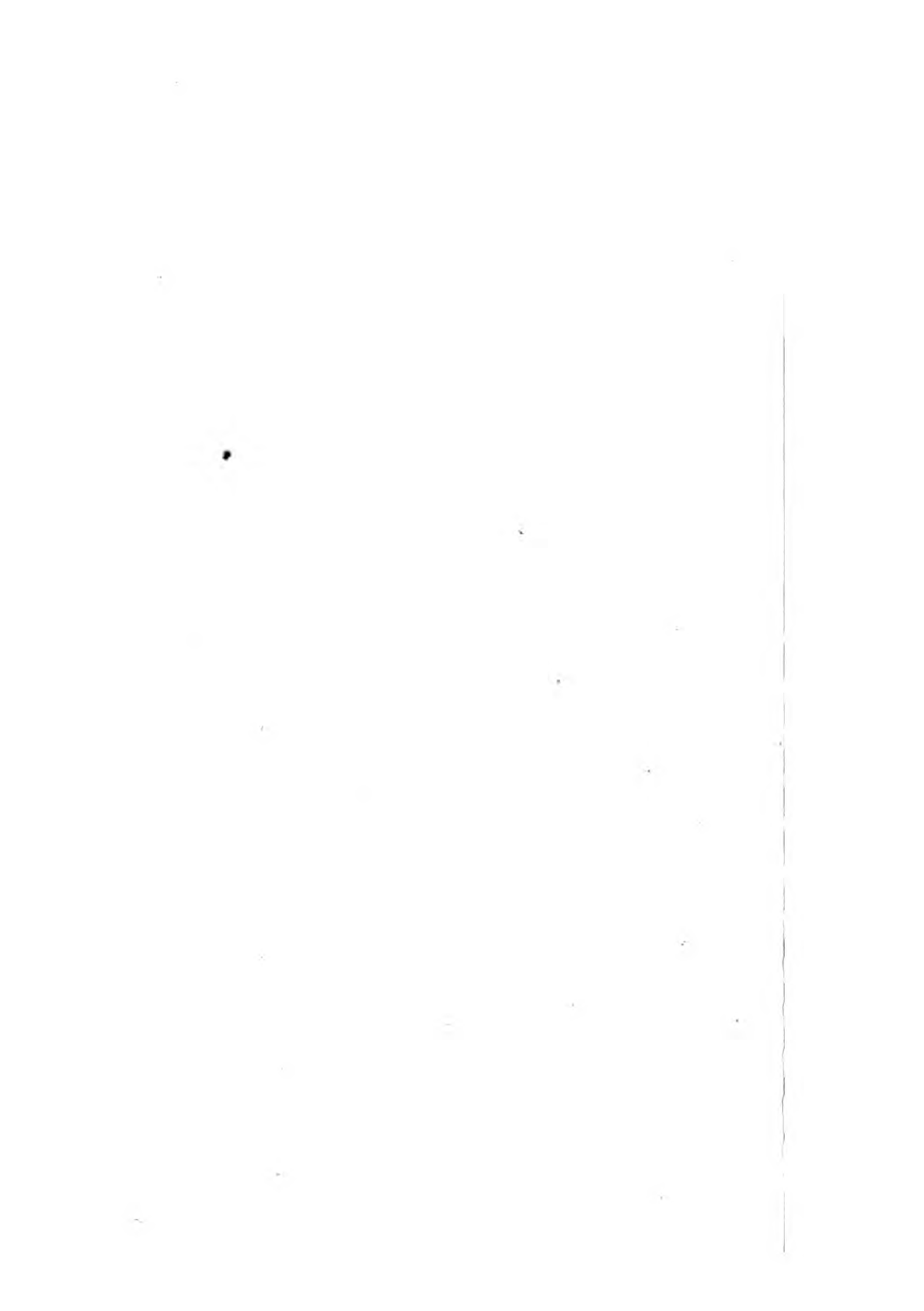
Månget träd, som oss sin skugga gaf,
Ligger härjadt: stormen kring det hviner.
Mången vän är borta. Månen skiner
På hans hvita graf.

Menskors tadel, liksom menskors pris,
Allt hvad lätt och allt hvad svårt oss varit,
Gråt och löje, ljus och skuggor, — farit
Allt, på samma vis.

Och hvad bjuder året, som går in?
Ack, i nya former blott detsamma.
Men var helsad dock, du unga flamma,
Lys oss — och försvinn!

Lys, ack, lys vår kärlek och vårt tjäll,
Lys hvarst steg, som vi tillhopa vandra!
Finn, ack, finn oss ännu hos hvarandra
Nästa nyårsqväll!

EFTERBILDNINGAR.

DAVIDS BITRÄDEN.

U
nder österlandets palmer,
Utan krona, utan hof,
David sjöng i nya psalmer
Konungarnas konungs lof.

Tröttnar han vid harposlagen,
Säg, hvem löser honom af? —
Tvenne, dem på skapardagen
Gud befallning derom gaf.

Berget med sin åskas dunder,
Näktergalen med sin tropp,
Falla in uti de stunder,
När den gamle tröttnar opp.

Men när harpan åter röres,
Tystnar genast näktergaln,
Och ur berget endast höres
Ekos tysta suck i daln.

ENGLARNE I MOSKÉN.

Hvar Fredag Herrans englar
Vid tempeldörren stå,
Der namnen upp de skrifva
På alla, som dit sig begifva,
I den ordning de komma och gå.

De skrifva upp den första,
Som nalkas den helga ort:
De skrifva upp den andra,
De skrifva upp alla, som vandra
In, ut, genom templets port.

Till slut när Imam träder
Till bönen fram också,
De veckla hop sin rulle,
De glömma att skrifva de skulle,
Och höra med andakt på.

BÖNHÖRELSENS STUND.

Ur böckernas bok vi förnimma:
Hvar Fredag det gifves en timma,
Den timman det fins en minut,
Ur den en sekund tar man ut: — —
Den stunden, ej fler,
Man får, hvad man ber;
Men välj blott den riktiga stunden!
Du vet ej timman, minuten, sekunden.

DEN RÄTTE KONUNGEN.

När jordens kungar taga in ett land,
De härja vidt och bredt med svärd och brand.
En enda konung Alkoran blott vet,
När han tar hjertat in, han helar det.

VEDERGÄLLNING.

O hör den vises ord, och ställ ditt lif
Derefter! Lär dig hvarje hämd försaka!
Åt den, ditt hjerta söndersliter, gif,
Liksom det ädla schaktet, guld tillbaka!
Gör du som äpleträdet! Se, åt den,
Som kastar stenar mot dess stam och kröker
Dess grenar våldsamt, ger det frukt igen.
Lär utaf musslan ädelmod, min vän!
Gif den, dig krossar, perlan som han söker!

ÄPLET.

Farväl! hon hade sagt, och flög som hinden
Sin väg. — Dess afsked i mitt hjerta ljud,
Och sorgsen gick jag; men vid trädgårdsgrinden
Jag såg mig om. Ett äple föll för vinden,
Dess ena hälft var hvit, dess andra röd. —
Förstod jag bilden, som mig himlen bjöd?
När afskedssmärtan bleker ena kinden,
Den andra färgas än af hoppets glöd.

MUSIKEN.

En gång Mevlana talte på detta viset:
"Musik är portarnas knarr i paradiset."
För min del — så inföll en lättsinnig narr —
Behag jag ej finner i portars knarr.
Då sade Mevlana: det rår jag ej för,
Hur portarna der läsas opp, jag hör;
Och blott huru portarna läsas igen,
Hör du, min vän!

LEJONINNANS BOTGÖRING.

Lejoninnan vill hålla begären i tukt,
I stället för kött vill hon äta frukt;
Då grinade apan förargad deråt,
Som ensam förut alla frukterna åt.
Från frukt lejoninnan till gräset gick ned,
Då brummade kon: får jag ej gå i fred? —
Hon begges foder lät vara i ro
Och åt, såsom förr, både apa och ko.

SKOGSFYNDET.
— —

Jag gick i skogen
Så helt allen;
Jag sökte intet,
Njöt solens sken.

I skuggan såg jag
En blomma stå,
Skön som ett öga
Och himmelskt blå.

Jag henne bryta
Då ville; — men
Hon sade: "bryts jag
Att vissna se'n?"

Jag gräfde henne
Med roten opp,
Med alla rötter,
Och hem jag lopp;

Och i min trädgård,
Der solen ler,

Invid min boning
Hon sattes ner.

Nu står hon vänlig
Och blommar der,
Och nya knoppar
Hvar morgon bär.

FLICKAN FJERRAN IFRÅN.

I daln, der arma herdar bodde,
Kom alla år, när smält var snön,
Så snart det första gräset grodde,
En flicka, underbar och skön.

Hvarfrån hon kom, man aldrig visste,
Men ej i dalen född hon var,
Och hennes spår man genast miste,
När hon försvann om några dar.

Ljuf hennes närhet var att smaka,
Hvart bröst blef vidgadt, fri hvar själ:
Ett himmelskt "något" höll tillbaka
Från all förtrolighet likväl.

I korgar blommor, frukt i skålar,
Hon förde med sig, år från år,
Som växt på andra fält, i strålar
Utaf en annan sol, än vår.

Och gåfvor hon för alla hade,
En frukt, en annan blommor fick,

Och yngling, gubbe -- alle glade,
En hvar förnöjd till hemmet gick.

Och många kommo så att gästa; —
Men fick två älskande hon se,
Dem gaf bland skänker hon de bästa,
De skönsta blommor fingo de.

PARABEL.

Der gå på betesmarker rika
Mång' tusen silfverhvita får:
Den äldste gubbe såg dem lika
Som vi dem sett i dag, i går.

De åldras ej, och lif de hämta
Utur en brunn, som jemt är full,
Och hur de ila, hur de flämta,
Som silfver glänser deras hull.

En herde följer dem på spåren,
Ett horn, af silfver böjdt, han har;
Och ut på bet han drifver fåren
Ur gyllne portar, alla dar.

Han öfverräknar små och stora,
Hvar natt, af sina många lam,
Och intet sågs han än förlora,
Hur ofta han gått vägen fram.

En trogen hund är vid hans sida,
Främst ses en munter vädur gå:
Så säg, hvem hjorden är den vida,
Och säg mig herdens namn också!

LÄNGTAN UR DALEN.
—

Trång är dalen. Dimmor trycka
Tungt mitt bröst. Här qväfves man. —
O hvad glädje, O hvad lycka,
Om jag här en utgång fann!
Der jag ser i ljusa grönskan
Solförgyllda kullar stå:
Vingar, vingar är min önskan,
Bort till dem jag flöge då.

Blommors balsamdoft sig smyger
Hit med vindens lätta bud:
Öfver från de kullar flyger
Melodiens ömma ljud.
Gyllne frukter ser jag glöda
Mellan dunkla löfven der;
Skyar blå och rosor röda
Hviska: vårn är evig här.

Ack, hvad obekanta fröjder
Vinka der i solens sken!
Luftens dryck på dessa höjder
O hur svalkande, hur ren!

Men — från målet för min tjusning
Skiljer mig den vilda flod,
Och dess vågors hemska brusning
Döfvar allt mitt hopp och mod.

Väl en båt jag ser der gunga,
Ack, men styrman felas der!
Dock — i seglen vindar sjunga,
Raskt om bord, följ hvart det bär!
Tro och våga! — Gudar inga
Panter lemna i din hand.
Blott ett under kan dig bringa
Hän till undrens sköna land.

JORDENS DELNING.

Se här, tag jorden! — Zevs ur skyn hörs ropa
Till menskors slägt — se här, tag henne, tag!
Er ger jag henne. Lefven der tillhopa,
Och delen henne broderligt i dag!

Fort! Låt oss dela! — ropa alla glada. —
Nu ung och gammal flitigt för sig tog;
Och bonden läste skörden i sin lada,
Och jägarn sköt sitt villebråd i skog.

Och öfver allting gör man sig till herrar,
En köpman tar hvad i hans bod går in,
En konung vägarna och broar spärrar
Och ropar: tullen, tullen den är min.

Helt sent, när redan delningen var slutad,
Kom ur sitt fjerran skalden dit också,
Han såg omkring sig, mot sin harpa lutad,
Men intet, intet fans der mer att få.

Ve mig! så skall då ensam jag bland alla
Bli lottlös, jag, som trognast dyrkat dig,
O Zevs! — så hörs hans suck i rymden skalla,
Och ned för Gudens thron han kastar sig.

Hvems är — sad' Zevs — väl skulden? Min ej är den.
Om du fördrömt dig, kifva ej med mig!
Hvar var du då, när nyss man delte världen?
Jag — skalden svarade — jag var hos dig.

Mitt öga drack din åsyn, och förtjusad
På sferers klang jag lyssnade tillsist;
Förlåt en själ, som, af din glans berusad,
Allt himmelskt ägde och allt jordiskt mist!

Min son — sad' Zevs — jag har ej mer att gifva,
Jag har skänkt jorden bort, med allt derpå.
Vill du med mig uti min himmel blifva,
Kom, när du vill! Den skall dig öppen stå.

ÅSKVÄDRET.

Och oldmor och mormor och moder och barn
De sutto tillhopa i stugan vid qvarn.
Och modren sig sydde en helgskrud så grann,
Och barnet det lekte och mormor hon spann,
I spisvrån satt oldmor och sof;
Men luften var qvalmig och dof.

Och flickan: "I morgon är högtidsdag,
Då får jag leka, det blir annat slag,
Då skall jag springa så lycklig och nöjd
Och plocka rosor i dal och på höjd,
Och rosorna mamma får;" —
Men hör ni, hur åskan går?

Och modren: "I morgon är högtidsdag,
Då hålla vi alla ett lustigt lag,
Sjelf syr jag i ordning min helgdagsskrud;
Ja! Glädjen är också en skänk från Gud,
Han blommar i sorgens spår;" ---
Men hör ni, hur åskan går?

Och mormor: "I morgon är högtidsdag,
Men mormor hon har ingen högtidsdag,
Hon kokar, hon spinner, har allt besvär;

Blott möda och arbet är lifvet här,
Väl den, som gör hvad han skall!" —
Men hör ni ej åskans knall?

Och oldmor: "I morgon är högtidsdag,
Få dö, helst i morgon, det ville jag:
Jag kan ej sjunga och skämta, som de,
Jag kan ej sörja, jag kan ej le,
Hvad gör jag i verlden mer?" —
Men ser ni ej, blixten slår ner!

De se ej, de höra ej. I en minut
Slå flammorna fram ur hvarenda knut.
Det brinner i stugan, det brinner i qvarn;
Och oldmor och mormor och moder och barn
Dem fyra dödar *ett* slag, —
Och i morgon är högtidsdag!

PILGRIMEN UTANFÖR ST. JUST.*

Hu! mörk är natten, stormen rasar fort;
J spanska munkar, öppnen klostrets port!

Låt här mig hvila! Hvilan här tycks skön:
I morgon väcks jag, när det rings till bön.

Hvad bäst ert hus förmår, det äskar jag:
En ordensklädning och en sarkofag!

Och unnen mig en liten cell, helt trång!
Den halfva verlden ägde jag en gång.

Må hjessan af tonsurn bli kal och bar!
Den fordom prydd af mången krona var.

Och till en kåpa må jag se förbytt
Den kejsarlīga hermelin, mig prydt!

Så är jag, än ej död, de döda lik,
En af mig sjelf i kloster gömd relik.

Det gamla riket faller sönder fort,
Jag ock! — J munkar, öppnen klostrets port!

* Det kloster, der kejsar Carl V slutade sina dagar.

MARI.

Kring vida verlden sångarn gått;
Ett namn, ett enda, sjöng han blott:

Mari.

I berg, i skogar, eko satt
Och svarade, båd' dag och natt,

Mari.

En pilgrim hör det, frågar då:
Säg, hvi du ständigt ropar så

Mari?

"Hon är det, som mitt hjerta fått,
Mitt lif, min längtan, heter blott

Mari."

"Förgäfves dock jag ser och ser.
Ack! Finner jag dig aldrig mer,

Mari?

Jo — framåt gladt, med mod och sång!
Min skall hon bli, min än en gång,

Mari."

Men vandrarn dyster talte så:
Der borta några lindar stå. —

"Mari"

Nyss på ett kors jag läste der.
Hvad, ropar sångarn, mig så när
Mari?

Och, vild och ängslig, dit han sprang;
Hvar enda af hans strängar klang
Mari.
Han korset ser, och sjunker död,
Men sista sucken ännu ljud:
Mari!

ÖFVER ETT SKÖNT, MEN ENÖGDT BARN,

(son af en enögd, men skön mor.)

Gif, gosse, åt din mor ditt enda öga nu,
Så blir hon Venus straxt, och Amor blifver du!

KAMRATEN.

Jag hade från fordom en trogen kamrat,
Han drack af min dryck och han åt af min mat;

Han sof i den samma bädd som jag,
Vi skildes ej åt, hvarken natt eller dag.

Han följde mig ut, gata opp, gata ned,
Men blef jag hemma, blef han det så med.

Vi delade samma båd' kläder och sinn,
Jag tog honom med mig till kärestan min;

Och diktades stundom en vers eller ann',
Så skref jag hälften, och hälften skref han. —

Nyss lysste det mig ut till bergen att gå,
Som glänste i fjerran så höga och blå.

På ryggen min rensel, i handen min staf;
Kamraten var färdig: — vi vandrade af.

När ut vi kommit från gator och tull,
Göt solen kring verlden sitt klaraste gull;

En ångst grep kamraten, hvarför, jag ej vet;
Han skakade hufvudet, full af förtret.

Så mötte oss vindarnas jollrande lek,
Då blef kamraten om kinden så blek.

Ur blommande topp hördes fåglarnas slag,
Då höll han för öronen, matt och svag.

Från lilja och ros gick en vällukt ut,
Då ville han svimma i hvar minut,

Till bergets fot när vi kommit tillsist,
Han kunde ej gå, hade andan mist.

Med lätta steg uppför berget jag klef,
Han, flämtande, efter i dalen blef.

Men jag stod lycklig i solens sken
På bergets spets, med mitt jubel allen;

Omkring mig vindar och lärkor i sång,
Och dalar i grönska och floder i språng.

Mot qvällen sent, när från höjdens musik
I daln jag steg neder, då låg der ett lik.

Det var min kamrat, han, som ätit mitt bröd,
Som druckit min dryck, se! nu låg han der död.

En graf jag gräfde, så djup det gick an,
Och reste en liksten, den tyngsta jag fann.

Och ristade der: "Här hvilar min vän,
Den trogne, som aldrig jag skådar igen.

Af rosen som ångade, fågeln som slog,
Af bergluft och vårvind och solglans han dog.

Stå still, O vandrare, gå ej förbi!
Hans namn, då han lefde, var MELANKOLI.

Nu önskar jag honom en ostörd frid,
Må gerna han sofva till evig tid!

Jag är likanöjd om uppståndelsens hopp,
Jag önskar till Guds, han må aldrig stå opp."

BESTÄMMELEN.*Till Laura.*

När som Herren rosen skapat,
Sad' han: du skall blomma, dofta!
När han solen bjöd att varda,
Sad' han: du skall glöda, värma!

När som Herren lärkan skapat,
Sad' han: flyg och sjung i höjden!
När han bildat månens skifva,
Sad' han: lys och hvälf i rymden!

När som Herren qvinnan skapat,
Bjöd han henne; du skall älska; —
Men när dig han skapat, måtte
Han de orden visst förgätit.

Ty hur kunde du väl eljest
Se båd sol och måne lysa,
Rosor blomma, lärkor flyga,
Utan sjelf också att älska?

SUCK UR FÅNGTORNET.

"Gif mig en bok!" — De ingen åt mig unna,
Men himlens bok har för mig öppnad blifvit,
Och den de ej ifrån mig rövva kunna.
Jag läsa vill hvad, Herre! du har skrifvit.

Jag ser den blåa etherns ljus deroppe,
Ser aftonrodnan, ser hur daggen faller,
Och ser en engels tår i hvarje droppe.
Jag ser det — ack, men genom svarta galler!

Jag ser hur molnen jaga gladt hvarandra,
Ser stjernekrönans lysande kristaller,
Och ser i natten månen ensam vandra.
Jag ser det — ack, men genom svarta galler!

Jag ser hur morgonskyn, när solen vaknat,
En bild mig ger i rodnande koraller
Af rosen, som min blick så länge saknat.
Jag ser det — ack, men genom svarta galler!

Och, efter vädrens kamp och strida skuren,
Jag ser hur präktig regnets båge faller;
Men — himlens ljusa grund är genomskuren
Af fönstrens jern, af mina svarta galler.

Då tycks mig som hvad skönast Gud har skrivit
I himlens bok, i kärlekens legender,
Som om allt detta öfverkorsadt blifvit
Med svarta streck af grofva menskohänder.

VID HAFSSTRANDEN.

Du sköna fiskarflicka,
Drif båten nu fort mot land!
Kom, låt oss förtroligt sitta
På gräset här, hand i hand!

Lägg mot mitt hjerta ditt hufvud,
Och frukta dig mer ej så!
Hvar dag du förtror dig ju sorglös
Åt hafvet, det vilda, det blå.

Mitt hjerta liknar hafvet;
Ebb, flod och stormar det har,
Och mången perla hvilar
På djupet der skön och klar.

BLOMMORNA OCH VÅGEN.

Brottom, brottom vågen hade
Blommorna till vågen sade:
Dröj, blif kvar hos oss, du glade!

”Nu jag har ej tid att hvila;
Måste bort med strömmen ila,
Måste öfver berg och länder
Störta ner till hafvets stränder;
Och ur hafvet, som en dimma,
Skall till himlens moln jag simma;
Men hos dem jag mig förnyar
Och en gång, ur qvällens skyar,
Skall som dagg jag falla ner
Och bli kvar — dö om — hos er.”

QVINNOR! ÄPLEN!

Qvinnor! Äplen! Länge nog vi pliktat
För allt ondt af er, båd' sannt och diktadt.
Ack, för er skull, harmsen läser man,
Hur ett Eden slöts, ett Troja brann. —
Söker än jag för min egen flicka
Någon bild, som passar punkt till pricka,
Genast nalkas frestarn, gammal, van,
Med en klar och mogen astrakan.

ELVIRA VID LAMPAN.

Min Edvin kom till mig i natt,
Der ensam jag vid lampan satt.
Jag tänkte: kommer han så sen?
Nej, säkert är det morgon re'n.
Och lampan tänkte hon som jag;
Ty, fast jag bad så hjertligt: brinn!
Hon hade slocknat i det drag,
Som kom från dörrn, då han steg in.

ÅTERKOMSTEN.

En vandrande yngling, med stafven i hand,
Kom åter hem utur främmande land.

Förbränd är hans hy, i hans hår är det dam,
Hvem känner honom, när han kommer fram?

Glad ser han sin fädernestad nu igen,
I porten der står hans förtrognaste vän,

Som växt med honom från barndomen opp,
Som delat hans minnen och delat hans hopp.

Men se! af honom blir han ej känd,
Hans hy är för mycket af solen förbränd.

Så går han, — slår stoftet af sina skor,
Och närmar sig dit, der hans käreста bor.

Hon står i fönstret, den rosenknopp,
"God morgon, skön jungfru!" — han ropar ditopp.

Men se! af henne blir han ej känd,
Hans hy är för mycket af solen förbränd.

Så vandrar han framåt till kyrkans grind,
Det hänger en tår på hans bruna kind.

Då kommer från kyrkan der staplande ned
Hans gamla mor, och han helsar: "Guds fred!"

Min son! min son! -- med snyftande röst
Hon ropar, och störtar till ynglingens bröst.

Hur mycket än solen hans anlet förbränt,
Har moders-ögat dock straxt honom känt.

HURU OFTA!

Hos en apostel läsas kan:
"Hvar dag den allrabästa man
Sju resor felar dock." —
Än allrabästa qvinna då?
Hur ofta hon väl fela må,
Jag ville veta ock.
Aposteln tiger dermed han,
Men räkne den, som räkna kan!

TORRA TÅRAR.

Förr trodde jag, som många ann':
"Blott tårar tyda smärta";
Väl den med ögat gråta kan,
Jag gråter — med mitt hjerta.
Man tror mig lugn; — är jag det? Nej!
Min torra kind dem dårar.
De lycklige! De känna ej,
Som jag, de torra tårar.

DE TVENNE DROPPARNE.

Från himlens barm, från qvällens sky,
Till jorden tvenne droppar fly
Och skiljas från hvarandra.
I skyn dem kärlek sammanhöll,
Men en på rosens blad nu föll,
Vid roten föll den andra.

I månens bleka strålar de
Med längtan mot hvarandra se,
Och så de klaga båda:
"O lys, fast natten skymmer för,
Blott då, blott då jag icke dör,
När dig jag än får skåda!"

Vid klagan vaknar vinden opp
Och rör vid rosenbuskens topp,
Då löser sig den ena.
Hon faller till den andra ned;
Vid jordens barm, i månljus fred,
De åter sig förena.

BACCHI BILDSTOD.

Kallisthenes, en yngling i Athen,
Kom från en rusig, genomsvärmad natt
Med vissnad murgrön kring det vilda håret,
Framtumlande i gryningen till hemmet,
Han, ödslig sjelf som gryningen och blek.
När till hans sofrum tjenarn honom nu
Igenom höga pelargången lyser,
Då träder plötsligt fram i fackelskenet
En gudaherrlig marmorbild af Bacchus,
Med attisk konst af mästarhanden formad.
I ungdomsfullhet höjer sig gestalten;
Som snöberg glänser ur ett haf af lockar
Hans fina skuldrors hvälfda syskonpar,
Och under skuggan af ett yppigt löfverk,
Der mogna drufvor svälla mellan bladen,
Hans glada, runda blomsteranlet ler.
Förfärad far Kallisthenes tillbaka
För denna syn af herrlighet och glans:
Det är, som hade Guden rört hans panna
Med Thyrsus-stafven, straffande och vredgad,
Som talte munnen, väckt till lif, förtörnad:
"Hvi raglar du hitåt, du nattens spöke?
Du grafvens skugga, kraftlös och berusad!
Orenad blef af dig min helga murgrön.
Du kallar dig förmäten Bacchi prest;

Ha! bort från mig! jag känner dig ej, dåre!
Jag är den skapande naturens fullhet,
Som främst i drufvans ädla purpurblod
Sin rikdom och sin gudom uppenbarar.
Vill edert yra sjelfsvåld ha en Gud,
Sök honom ej på solbeglänssta vinberg,
Nej! honom sök i Hades lägsta natt!" —
Nu Guden tystnar, fackelljuset slocknar,
Med blygsel smyger ynglingen till kammarn,
Han tar af hjessan vissna murgröns-kransen,
Och stilla, i sitt hjertas innersta,
Han svär en helig ed vid solens uppgång.

DET TYSTA AFSKEDET.

Lif! Vi tillsamman mången dag ha pröfvat
I regn och solsken, under höst och vår.
Två vänner, nu vi skiljas oförtöfvadt,
Det kostar kanske då en suck, en tår.
Smyg omärkt bort, att ej på förhand klagas!
Välj stunden sjelf! jag den ej veta må!
Säg ej god natt; men en gång, när det dagas,
O säg god morgon då!

